Lietuvos Nacionalinė M.Mažvydo Biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 16 (2199) 1992 BALANDIS-APRIL 14 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1.00

Prisikėlimas dabarties gyvenime

KUN. ANTANAS RUBŠYS

Manhattan College

Kasmet švenčiame Kalėdas, Velykas ir Sekmines — Dievo Sūnaus tapimą žmogumi, Dievo Sūnaus mirtį ir Prisikėlimą bei Dvasios atsiuntimą Bendrijai, naujajai Dievo tautai.

1992-ųjų metų Velykos — Dievo Sūnaus mirties ir Prisikėlimo šventimas turi neįprastą foną visai Žemei, mūsų tautai ir žmogui, nes Žemė, mūsų tauta ir šiuolaikinis žmogus yra lemtingame istorijos tarpduryje. Aplinkos tarša kamuoja ne tik orą, vandens telkinius, dirvą bei Žemės ozono klodą, bet ir kelia rūpestį visai žmonijai.

Be to, komunizmo sužlugimas verčia pavienius žmones ir tautas gydytis ne tik nuo jo padarytų baisių žaizdų, bet ir nuo imperijos neurozės. Aplinkos taršą atnešė bei su ja galynėjasi žmogaus genijus, siekia sau pajungti gamtos jėgas ir net pačią visatą.

Komunizmo šaknys buvo išdidžiajame Apšvietos amžiaus mintijime, kad žmogus ir gamta viską sąlygoja, kad žmogus pajėgia viską dalykiškai patarti, išaiškinti ir apvaldyti, kad žmogus yra pasiekęs giliausią įžvalgą į visatą.

Komunizmas buvo kraštutinė ir pernelyg sudarkyta šio mintijimo kryptis, jo sužlugimą galima laikyti ženklu, kad išdidusis XIX, XX šimtmečių žmogaus mintijimas ir aplamai modernusis amžius priėjo liepto galą.

Komunizmą nugalėjo ne ginklai, bet pats gyvenimas, pati žmogaus dvasia, jo sąžinė — žmogaus drąsa būti žmogumi, o ne daiktu, paisymas sąžinės balso, o ne aklos ideologijos, atvirybė Dievui — visatos Kūrėjui ir istorijos Viešpačiui.

Šių metų Velykų — Kristaus, "kuris yra Dievo galybė ir Dievo išmintis" (1 Kor 1,24), šventimas meta mums iššūkį ne vien veidu atsisukti, bet ir širdimi įsijausti į Dievo galybę ir išmintį, kuria švyti Dievo Sūnaus mirtis ir Prisikėlimas.

ISTORIJOS TARPDURYJE

Šventės mus suartina. Vieni kitus prisimename, vieni kitus aplankome. Velykų šventė mus suartina su Dievu ir su išganymo istorijos likiminiais įvykiais.

Tarpduris yra svarbi vieta. Jame galima stovėti, bet paprastai tarpdurio slenkstį peržengiame, norėdami įeiti arba išeiti. Lemtingasis istorijos tarpdurio slenkstis yra dabartis, nes joje "iš praeities" semiamės stiprybės ir apsisprendžiame žengti į ateitį. Velykų šventimas suartina lemtingą mūsų dabartį su išganymo istorijos likiminiu įvykiu — Kristaus mirtimi ant Kryžiaus ir Prisikėlimu ir paskatina semtis drąsos ir jėgų iš Dievo galybės bei išminties ryžtui žengti į ateitį.

Žydai tiki Dievą, "kuris išklausė mūsų maldų ir pažvelgė į mūsų kančią, sunkumus ir vargą" ir, apreikšdamas likiminiu įvykiu savo rūpestį, "mus išvedė iš Egipto didžia jėga ir galybe, — su didžiu siaubu, per ženklus ir nuostabius darbus", (Įst 26,5). Išėjimas iš Egipto buvo vienkartinis įvykis. Dievas prabilo į Izraelį, o per Izraelį į visą žmoniją, su iššūkiu tikėti vieną vienintelį Dievą ir dalyvauti jo teisume.

Pačiame Išėjimo įvykyje dėmesį patraukia trys gijos: išėjimas iš Egipto, ėjimas per dykumą ir įėjimas į Pažado žemę. Kiekviena jų yra ženkli istoriškai, teologiškai ir antropologiškai. Likiminis išėjimas iš vergijos Egipte, buvimas keturiasdešimt metų Sinajaus dykumoje ir įėjimas į Kanaaną XIII š. prieš Kristų apima įvykį, kuris duoda žydui raktą į gyvenimo prasmę ir istoriją. Taipgi ir kiekvienas žmogus — kiekvienas vyras ir kiekviena moteris turi savo "egiptą", savo "dykumą" ir savo "pažado žemę" Dievo teisumo užmojyje.

Krikščionys įžvelgia gyvenimo prasmę ir randa raktą į istorijos vyksmą Jėzaus Kristaus mirtyje bei Prisikėlime. Jėzaus Kristaus mirtis ir Prisikėlimas buvo vienkartinis įvykis. Krikščionys tiki, kad Dievas per Jėzų Kristų pašaukė visą žmoniją dalyvauti žmogaus atkūrime. Anot tautų apaštalo Pauliaus: "Kas buvo sena — praėjo, štai atsirado nauja. O visa tai iš Dievo, kuris mus sutaikino su savimi ir davė mums sutaikinimo tarnystę" (2 Kr 5,17-18).

Gimimu išeinama ir įeinama į gyvenimą, kaip ir mokykliniu auklėjimu, pašaukimu ir mirtimi . . . Gyvenime bei įvykiuose reiškiasi ir laukimas tarpduryje — delsimas įeiti į naują būklę. Būdinga, kad ir tarp išėjimo iš Egipto ir įėjimo į Pažado žemę buvo keturiasdešimties metų trukmė — buvimas dykumos tarpduryje.

Jėzus susiejo savo "gyvenimo pabaigą, būsiančią Jeruzalėje" su savo tautos Išėjimo įvykiu (Lk 9,30-31). Nenuostabu tad, kad Velykų įvykyje randame ne tik išėjimą per mirtį iš gyvenimo bei įėjimą į Tėvo šlovę, bet ir kapo tarpdurį — delsimą su neviltimi.

Žydai dykumos tarpduryje murmėjo, nes ten nebuvo mėsos, žuvies . . . Mana jiems buvo pernelyg atsibodusi (Sk 11,4-6). Lukas apibendrina pirmuosius Jėzaus sekėjus, aprašydamas du mokinius Prisikėlimo rytą: ". . . tą pačią dieną du (mokiniai) keliavo į kaimą už šešiasdešimties stadijų nuo Jeruzalės, vadinamą Emausu. Jie kalbėjosi apie visus tuos įvykius. Jiems taip besikalbant ir besiginčijant, prisiartino pats Jėzus ir ėjo kartu. Jų akys buvo lyg migla aptrauktos, ir jie nepažino jo. O Jėzus juos paklausė: 'Apie ką kalbate, eidami keliu?' Tie nuliūdę sustojo. Vienas jų, vardu Kleopas, atsakė jam: 'Nejaugi tu būsi vienintelis ateivis Jeruzalėje, nežinantis, kas joje šiomis dienomis atsitiko!' Jėzus paklausė: 'O kas gi?' Jie tarė jam: 'Su Jėzumi Nazarėnu, kuris buvo pranašas, galingas darbais ir žodžiais Dievo ir visos tautos akyse. Aukštieji kunigai ir mūsų valdovai pareikalavo jam mirties bausmės ir atidavė jį nukryžiuoti. O mes tikėjomės, kad atpirksiąs Izraelį. Dabar po viso to jau trečia diena, kai tai atsitiko. Be to, kai kurios mūsiškės moterys mums uždavė naujų rūpesčių. Anksti rytą jos buvo nuėjusios pažiūrėti kapo ir nerado jo kūno. Jos sugrįžo ir papasakojo regėjusios pasirodžiusius angelus, kurie sakė Jėzų esant gyvą. Kai kurie iš mūsiškių buvo nuėję pas kapą ir rado viską, kaip moterys sakė, bet jo paties nematė.' Jėzus jiems tarė: 'O jūs, neišmanėliai! Kokios nerangios jūsų širdys tikėti tuo, ką yra skelbę pranašai! Argi Mesijas ne-

(Nukelta į 3-čią psl.)

". . . Tasai, kuris prikėlė Viešpatį Jėzų, taip pat ir mus prikels su Jėzumi ir pastatys kartu su jumis. O visa tai – dėl jūsų, kad malonė apimtų daugelį ir pagausintų dėkojimą Dievo garbei. Todėl mes nenuleidžiame rankų. Priešingai: jei mūsų išorinis žmogus vis nyksta, tai vidinis diena iš dienos atsinaujina. O lengvas dabartinis mūsų vargas ruošia mums neapsakomą, visa pranokstančią amžinąją garbę. Mes gi nežiūrime to, kas regima, bet kas neregima, nes regimieji dalykai laikini, o neregimieji amžini". (Iš apaštalo Pauliaus II laiško korintiečiams 4,14-18)

Iliustracija – dail. LAIMUČIO LOČERIO

Sveiki, sulaukę šventų Velykų!

Iš kančios į džiaugsmą

Išeivijos lietuvių vyskupo PAULIAUS BALTAKIO velykinis žodis

MIELI BROLIAI, SESĖS,

Šiandien ir per visą velykinį laikotarpį Bažnyčia mus kviečia linksmintis ir džiaugtis, nes Kristaus prisikėlime mums yra užtikrintas amžinas gyvenimas.

Kaip pilnas ir prasmingas bebūtų mūsų gyvenimas, kaip sąžiningai besirūpintume savo šeimos ir tautos gerove, kaip gausiai bepraturtintume žmonijos civilizaciją ir kultūrą, — mūsų džiaugsmas negalėtų būti pilnas, nei laimė tikra, jei prieš akis stovėtų neišvengiama, mus sunaikinti grasinanti mirtis.

Gyvybės instinktas yra toks stiprus, kad normalus žmogus, net sirgdamas skausminga, nepagydoma liga, visais būdais stengiasi išlikti gyvas.

Krikščioniškasis tikėjimas skelbia, kad kaip įbertas kviečio grūdas, perėjęs puvimo procesą, iškyla gyvastingu želmeniu, teikiančiu mums duoną, taip mus laikinoji mirtis įveda į amžinos laimės ir garbės gyvenimą: *Aš esu prisikėlimas ir gyvenimas, kas tiki mane, — nors ir mirtų, bus gyvas"* (Jn. 11,25).

Kristus yra ne tik mūsų išganytojas, bet ir brolis. *Visiems, kurie jį priėmė, jis davė galią būti Dievo vaikais* (Jn 1,12). *O jei esame vaikai, tai ir įpėdiniai. Mes Dievo įpėdiniai ir Kristaus bendraįpėdiniai, jeigu su juo kenčiame, su juo būsime ir pagerbti* (Rom. 8,16-17).

Tikėjimas, kad Kristus savo kančia įprasmino mūsų gyvenimo kančias ir savo prisikėlimu mums užtikrino amžiną gyvenimą, velykinį Kristaus triumfą daro sykiu ir mūsų asmeniniu triumfu. Kas gali būti brangesnio, kas gali mumyse sužadinti nuoširdesnį džiaugsmą, kaip žinojimas, pagrįstas paties Dievo užtikrinimu, kad mes prisikelsime lygiai garbingam ir amžinam gyvenimui, kaip Velykų rytą prisikėlė Kristus: *Kas valgo mano kūną ir geria mano kraują, tas turi amžinąjį gyvenimą, ir aš jį prikelsiu paskutiniąją dieną* (Jn 6,54).

Šių metų Velykos mums yra ypatingai džiugios ir viltingos. Mes švenčiame ne vien Kristaus istorinį bei mūsų būsimąjį asmeninį, bet ir Lietuvos prisikėlimą.

Ilga ir skausminga buvo mūsų tautos Didžioji savaitė. Pusę šimto metų Lietuva buvo kankinama fiziškai ir terorizuota morališkai. Ekonominėm blokadom ir provokacijom bandyta užgniaužti tautos ryžtą būti laisva ir nepriklausoma valstybe. "Jie, sovietai, liejo kraują, norėdami mus išgąsdinti. Jie manė, kad visi bėgs atgal į Sovietų Sąjungos glėbį. Bet atsitiko priešingai" ("The New York Times", 1991. I. 20.).

Tikinti į Dievo Apvaizdą ir suprantanti kančios prasmę, lietuvių tauta pralietame kraujyje įžvelgė nepriklausomybės krikštą, tankų sutriuškintuose kūnuose atpažino uolą, ant kurios yra statoma laisva, demokratinė Lietuvos respublika.

Skaudžias ir gilias dvasines-moralines žaizdas paliko sovietinė okupacija, tačiau tauta, pasirinkusi Kristų savo vadovu (1990. VI. 15) ir pasivedusi Motinos Marijos globai (1991. X. 8) viltingai žengia į ateitį, į pilną laisvę, dvasinį-moralinį prisikėlimą.

Džiugus velykinis Aleliuja, skelbiąs Kristaus, mūsų asmeninį ir tautos prisikėlimą, teranda gyvą atgarsį kiekvieno mūsų širdyje. Pasitikėdami Kristaus pergale ir jo užtikrinta pagalba, viltingai žvelkime į ateitį, taip dirbdami, lyg viskas priklausytų nuo mūsų pastangų, ir taip melsdamiesi, lyg viskas priklausytų nuo Dievo palaimos.

Džiugių ir viltingų šv. Velykų linkiu visiems!

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM

Brooklyn, N.Y.
1992 m. Velykos

O. B. AUDRONĖ

Velykos

Prisikėlimui
Senelė iškeliavo –
Budės per naktį
prie Tavo karsto,
Kristau,
Mūs Išganytojau
Šviesus!

Perlojos bažnytėlė
Maža labai.
Medinė –
Dar Vytauto, karaliaus,
Po krikšto
Įkurta.
O ji tokia sava...

Po tavo Krikšto,
Pirmos Komunijos,
Prisikėlimo aleliuja
gaudžiant,
tokia sava,
kaip Viešpaties atodūsis
širdelėje mažoj.

O jau namo sugrįžus
Velykų stalas
margučio šventinto
žegnonėje,
palaimoje visoj
džiaugsmu pakvipo
savų namų gerumo
artume.

Šiame numeryje:

Prisikėlimas dabarties gyvenime
Velykos turi neįprastą foną visai Žemei

Iš kančios į džiaugsmą
Išeivijos vyskupo P. Baltakio velykinis žodis

"Tikiu lietuvių tautos ateitimi"
Elena Bonner skaitė paskaitą McMaster universitete Hamiltone

Benamiai Lietuvos vaikai
Pastangos įsteigti kaimų namus našlaičiams

Velykų rytas Sibire
Ištrauka iš A. Paulavičiaus atsiminimų "Leiskit į tėvynę"

Dramatiški metai
Prisiminimus pokarinę Belgiją

Vatikanas-Vašingtonas kovoje su komunizmu
Amerikiečių žurnalo "Time" atskleisti faktai

"Tikėjimo, išminties ir taikos dvasia"
Kun. V. Bagdanavičiaus religinių straipsnių rinkinys

"Tebestovi kaip švyturys . . ."
Saliamonas Banaitis – Vasario 16 akto signataras

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760

LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Bakčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – $35, pusmetinė – $20, rėmėjo – $40, garbės – $50 (Amerikoj – JAV dol.) oro paštu – $110. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular $35.00, supporter $40.00, honorary $50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

RELIGINIAME GYVENIME

Lietuvos kardinolas Vincentas Sladkevičius 1991. XII. 12 pasiuntė laišką ministeriui pirm. G. Vagnoriui ir Lietuvos televizijos-radijo valdybos pirm. L. Tapinui. Laiške kardinolas stebisi, kodėl Lietuvos televizijos regioniniai centrai transliuoja, siekiant komercinio pelno, doros požiūriu žemos vertės programą. Dažniausiai vartojami užsienio vadinamos "švelnios pornografijos" ir panašios vertės filmai.

Pasak kardinolo, Lietuvos Bažnyčia yra įsitikinusi, kad esami ir naujai steigiami televizijos bei radijo kanalai šiuo metu neturėtų būti privatizuojami, nes tik tokiu būdu jie galėtų išlikti visuomenės kontrolėje ir būti tinkamu atgimstančios Lietuvos kultūros faktoriumi. Tuo reikalu turėtų būti priimtas naujas gerai apsvarstytas įstatymas, kuriame būtų garantuotas moralę ugdančių laidų rengimas ir transliavimas. Įstatymas turėtų įtvirtinti nuostatą, kad būtų sudaryta valstybinė stebėtojų kontrolės komisija, kaip kad yra daroma daugelyje valstybių.

Eucharistinio Jėzaus seserų kongregaciją (EJK) 1947 m. įsteigė kun. Pr. Masilionis, SJ. Jos savo pasišventimu turėjo talkinti kunigams sielovados darbe, rūpintis kuo daugiau Dievui laimėti vaikų, jaunimo ir šeimų. Padedamos kunigų, jos jungė šeimas, jaunimą į maldos ir veiklos būrelius. Seselės, rizikuodamos prarasti laisvę, katekizuodavo vaikus, organizuodavo procesijas, jaunimo išvykas. Jos taipogi labai daug prisidėjo prie "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" leidimo.

Šiuo metu šioje kongregacijoje yra 95 seserys, 8 naujokės. Jos dėsto tikybą mokyklose, skaito paskaitas, rengia vaikus ir suaugusius sakramentų priėmimui. Taipogi darbuojasi ateitininkų ir skautų jaunimo organizacijose, "Caritas" federacijos vaikų žurnalo "Žiburėlis" redakcijoje.

Šiuolaikinis seselių didžiausias rūpestis — įsteigti naujokyną, kuriame galėtų gyventi ir mokytis bent 10-15 naujokių. EJK centro adresas: Donelaičio 36, 3000 Kaunas, Lithuania.

Lietuvos kultūros ir švietimo ministerija, Kauno Vytauto Didžiojo universitetas, Kauno technologijos universitetas, Vilniaus universitetas ir Žydų kultūros draugija šių metų pradžioje pasidalino Lietuvių katalikų religinės šalpos JAV-se prieš Kalėdas atsiųstą didžiulę knygų siuntą. Paskirstymu ir kitais reikalais rūpinosi religinės šalpos organizacijos darbuotoja Rasa Razgaitienė.

Kitą panašią siuntą paskirstė Lietuvos šešios katalikiškos mokyklos, maldos grupė "Gyvieji akmenys", J. Jablonskio vidurinė mokykla bei Tarpdiecezinės katechetinės komisijos katechetinis centras.

Taip pat iš Ispanijos į Klaipėdą buvo atgabenta organzacijos "Kirche in Not" 100,000 egzempliorių knygos "Dievas kalba savo vaikams". Vysk. A. Vaičio nurodymu, knygos buvo padalintos proporcingai visoms Lietuvos vyskupijoms.

Dailininkų sąjungos rūmuose Vilniuje 1992. I. 7 įvyko posėdis, kuriame dalyvavo vysk. S. Tamkevičius, kun. P. Vaičekonis, Vatikano nunciatūros kancleris M. R. Cassari, Vilniaus savivaldybės, užsienio reikalų ministerijos, dailininkų sąjungos atstovai. Buvo tartasi dėl Dailininkų rūmų perdavimo nunciatūrai. Taip buvo užsienio reikalų ministerijos pažadėta. Atsirado pažadui kliūtis, nes nebuvo surastos patalpos dailininkų sąjungai. Miesto savivaldybė pasižadėjo reikalą išspręsti artimiausiu laiku.

Tarpdiecezinėje Kauno kunigų seminarijoje yra 21 dėstytojas, 25 darbuotojai ir 159 klierikai. Pagal vasario mėn. kainas, vienam auklėtiniui išlaikyti pusmečiui reikia 6,000 rublių. Seminarija išlaikoma tikinčiųjų aukomis.

JAV vyskupų konferencija Lietuvos Katalikų Bažnyčiai paskyrė $200,000 klierikų ir kunigų studijoms Romoje, $50,000 dauginimo aparatams įsigyti, $35,000 liturginiams reikmenims, $35,000 katechetams mokyti JAV-se.

Kauno burmistras š. m. vasario 3 d. patvirtino Kauno katalikų inteligentų klubą (KIK). Tai visuomeninė nepolitinė organizacija, kuri savo veikloje vadovaujasi Katalikų Bažnyčios įstatymais. Klubo nariais gali būti tik baigę aukštuosius mokslus. Klubo uždaviniai — religinė savišvieta, katalikybės skleidimas, humaniški veiksmai.

Popiežius Jonas Paulius II arkiv. Antonio Franco paskyrė apaštaliniu nuncijumi Ukrainoje. Naujasis nuncijus yra gerai pažįstamas lietuvių. Paskutinius ketverius metus jis vadovavo Vatikano sekretoriato Baltijos kraštų skyriui. Eidamas šias pareigas, susipažino su Lietuvos reikalais, palaikė glaudžius ryšius su Lietuvos Bažnyčia, parodė daug nuoširdumo Lietuvai. Jis taipogi buvo aplankęs Lietuvą ir paskelbęs savo gražius įspūdžius.

Vysk. Sigitas Tamkevičius lankėsi Vokietijoje, Speyer vietovėje. Viename katalikų susirinkime kalbėjo apie Bažnyčios būklę Lietuvoje. Po daugiau kaip 50 metų siautusio valstybinio ateizmo, daug žmonių liko abejingi religijai. Vyskupas taipogi atkreipė dėmesį į kunigų trūkumą — du milijonus katalikų aptarnauja tik 600 kunigų, daugiausia vyresnio amžiaus. Nepakankamas ir kunigų prieaugis, nes tik tarp 70 ir 80 jaunuolių kasmet įstoja į kunigų seminarijas. Užsiminė ir kai kurių sektų agresyvią laikyseną Katalikų Bažnyčios atžvilgiu. Priminė skaudžius tikinčiųjų pergyvenimus okupacijos metais. Ragino Vokietijos katalikus padėti Rytų ir Vidurio Europos Katalikų Bažnyčioms.

Kardinolo Vincento Sladkevičiaus pasiūlymu, Lietuvos Katalikų Bažnyčios reikalams patarėju vyriausybei paskirtas Katalikų mokslo akademijos valdybos narys, Vilniaus universiteto vyr. dėstytojas Ignacas S. Uždavinys.

Lietuvos vyriausybės sprendimu, 1991. XII. 20 Katalikų Bažnyčiai sugrąžinti buvę Šv. Zitos draugijos pastatai Kaune. Ši draugija nepriklausomybės laikais rūpinosi gerove mergaičių, kurios atvykdavo iš kaimo į miestą būti tarnaitėmis. Kauno arkivyskupija grąžintus pastatus perdavė Katalikų mokslo akademijos skyriui.

AT pirmininko 1992. II. 9 pasirašytame įstatyme "Dėl Lietuvos respublikos fizinių asmenų pajamų mokesčio laikinojo įstatymo pakeitimo ir papildymo" sakoma, kad bažnytinių ir religinių organizacijų, dvasininkų, religinių apeigų patarnautojų pajamos, gaunamos iš tikinčiųjų, yra atleidžiamos nuo pajamų mokesčio.

Kauno Vytauto Didžiojo universitete 1990 m. rudenį buvo atidarytas katalikiškas Teologijos-filosofijos fakultetas, kuriame dabar studijuoja 141 studentai.

Naudotasi Lietuvos Katalikų Bažnyčios informacijos centro žiniomis. **A.**

Amerikos Lietuvių tarybos delegacija Atstovų rūmuose Vašingtone, DC, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 74 metų sukaktį minint. Iš kairės: kun. Ramanauskas (JAV LB), Janina Čikotienė (buv. ELTA), kongr. Marty Russo (vadovaveš minėjimui), Meilė Mickienė (skaučių atstovė), Atstovų rūmų pirm. Thomas S. Foley, Margarita Samatienė (ALTos atstovė, delegacijos vadovė), Milda Vaivadienė (ALTos atstovė), Vincent Boris (Vyčių atstovas), Edvardas Sinkora (Baltimorės Free Lith. kom. pirm.), Viktoras Nakas (Lietuvos ambasada), Vladas Būtėnas (žurn.)

"Tikiu lietuvių tautos ateitimi"

Tai pareiškė Sacharovo našlė ELENA BONNER, skaičiusi paskaitas McMaster universitete Kanados Hamiltone • Ji pasisakė prieš M. Gorbačiovo politiką • Stalino palikimas – daug ginčytinų strateginių taškų, kurių tarpe yra ir Mažoji Lietuva • Dabartinė būklė Rusijoje – pavojinga • Landsbergis – išmintingas genijus • KGB tebėra stipri jėga, veikianti kitokiais metodais

VILIJA NEKROŠIENĖ

1992 m. kovo 25-27 d.d. Hamiltone, McMaster universitete paskaitas skaitė Elena Bonner, žymi kovotoja už žmogaus teises buvusioje Sovietų Sąjungoje, akademiko A. Sacharovo našlė.

Lietuvių užtarėja

E. Bonner visada buvo didelė Lietuvos draugė, rėmė nepriklausomybės ir laisvo tautos apsisprendimo idėjas. Ji labai populiari lietuvių tarpe, ypač po 1991 m. kruvinųjų sausio įvykių. Tuomet Norvegijoje ji pareikalavo, kad M. Gorbačiovui arba A. Sacharovui būtų atšaukta Nobelio taikos premija. Vienam iš jų, nes jie visiškai skirtingi žmonės. "Gorbačiovas sutepė Nobelio premiją krauju" — garsiai tada Vakarams pareiškė E. Bonner. Ji pirmoji pradėjo aiškinti laisvajam pasauliui, kad negalima šitaip naiviai tikėti Gorbiu, nes tai "raudonas vilkas ėriuko kailyje".

Universiteto laikraštis išspausdino straipsnį: "Ji gali pergudrauti bet kokį KGB plėšiką" ("She can outsmart any KGB thug!").

Neeilinė moteris

Kas gi ši neeilinio likimo moteris?

Ji gimė 1923 m. Maskvoje. Kai jai suėjo 14 metų, tėvai buvo ištremti į Sibirą. Ją su broliuku Igoriu užaugino močiutė. Elena baigė mokyklą, sunkiai dirbdama valytoja ir pagalbine darbininke fabrike, nes buvo pagrindinė šeimos maitintoja.

1942 m. buvo pašaukta į kariuomenę ir dalyvavo kare. Sunkiai sužeista, prarado didžiąją dalį regėjimo. Po karo gydėsi, baigė Leningrado (dabar St. Peterburgo) medicinos akademiją. Dirbo vaikų gydytoja.

Demokratiniame Rusijos pogrindyje pradėjo reikštis po 1968 m. įvykių Čekoslovakijoje. Greitai tapo labai populiaria veikėja disidentų tarpe. Pastebėjo KGB. Teko slapstytis. 1971 m. ištekėjo už žymaus fiziko ir mąstytojo, "rusų atominės bombos tėvo", Andriejaus Sacharovo.

1979 m. prasidėjus Sovietų Sąjungos agresijai Afganistane, abu Sacharovai labai griežtai prieš ją pasisakė. 1980 m. Sacharovas buvo suimtas ir išsiųstas į namų areštą Gorkyje. KGB po vieną išgaudė beveik visus pogrindžio dalyvius.

Tremtyje labai pablogėjo E. Bonner sveikata ir beveik visai išnyko regėjimas. A. Sacharovas pradėjo bado streiką, kad žmonai būtų leista gydytis užsienyje. Pagaliau 1985 m., ji gavo leidimą gydytis Italijoje, o paskui Bostone 90 dienų, bet su sąlyga, kad bus griežtai "prižiūrima" ir visai nebendraus su Vakarų spauda. Šią sąlygą ji greitai sulaužė tuojau po sunkios akių operacijos. Ji prašė Vakarų pagalbos, sakydama, kad tremtis yra pražūtinga A. Sacharovo sveikatai.

Nuo 1985 m. Gorbačiovas pradėjo savo "perestroiką", bet A. Sacharovo paleisti jis labai nenorėjo, nors akademiko sveikata buvo labai silpna. Tik E. Bonner pastangomis ir spaudžiant Vakarams jis išleido jau visai ligotą A. Sacharovą 1987 m. pabaigoje. Ir tik tada, kai "glasnost" ir "perestroikos" tėvas nebegalėjo toliau meluoti Vakarams, kodėl laiko uždarytą šį didįjį žmogų.

Paskaitos universitete

Dvi dienas E. Bonner skaitė paskaitas apie šiuolaikinę situaciją buvusioje Sovietų Sąjungoje. Trečią dieną vyko "apvalus diskusijų stalas", kuriame dalyvavo vyriausias Ontario teisėjas Walter Tarnopolsky, prof. Annatol Rappoport (Peace Studies, Toronto universitetas), prof. Peter Solomon (TU politinių mokslų katedros vedėjas) ir daugelis kitų profesorių iš Ontario universitetų.

Paskaitų metu pastebėjau, kad daugeliui kairiųjų idėjų šalininkų pradžioje labai nepatiko atvira Elenos Bonner kritika M. Gorbačiovo politikos. Ji daugeliu konkrečių pavyzdžių įrodė, kad Vakarų numylėtas Gorbis nėra demokratas. Dėl jo kaltės dabar liejasi kraujas Kalnų Karabache. Užuot taikiai sprendęs klausimą tame siaurame, tik 7 km pločio žemės ruože, kur gyvena 80% armėnų, 7% azerbaidžaniečių ir 13% rusų, Gorbačiovas pasiuntė ten ne teisininkus ar istorikus, o iš Afganistano išvestą profesionalių žudikų armiją, vadovaujamą generolo Poliničko.

"Pasaulis turi žinoti šią pavardę" — pabrėžė E. Bonner, nes gen. Poliničko yra paskelbtas afganų tautos budeliu. Jis pasižymėjo ypatingu žiaurumu Afganistane, šluojant nuo žemės paviršiaus ištisus kaimus. Pats šaudė moteris ir vaikus. "Štai tokį žmogų M. Gorbačiovas paskyrė Kalnų Karabacho klausimo sprendėju". Vėliau prie jo prisijungė ir kitas Afganistano kovų "didvyris" — generolas Gromov'as.

Likusius iš Afganistano išvestus pulkus Gorbačiovas pasiuntė "tvarkai palaikyti" Gruzijoje ir Baltijos kraštuose.

Tie kariniai daliniai "padėjo" įvykdyti perversmą prieš demokratiškai išrinktą prezidentą Z. Gamsakurdiją Gruzijoje.

Ginčytini punktai

E. Bonner pasakė, kad visos buvusios Sov. Sąjungos sienos kelia nerimą, nes visur yra daugybė ginčytinų taškų. Tai dalis "Juodojo genijaus" Stalino planų: "skaldyk ir valdyk".

Šalia Lietuvos taip pat yra tokia vieta, kur ateityje dar gali kilti konfliktai. Tai buv. Mažoji Lietuva, dabar vadinama Kaliningrado sritimi. Pagaliau ginčai dėl Vilniaus. "Gorbačiovas nenorėjo ir neplanavo paleisti Baltijos šalių ir būtų panaudojęs šiuos strateginius taškus, bet jam sutrukdė Jelcinas, Rusijos demokratinės jėgos bei didelė Vytauto Landsbergio ramybė ir išmintis" — pasakė Elena Bonner.

Gorbio vaidyba

"Gorbačiovas neturėjo kitos išeities, kaip tik maivytis prieš Vakarų pasaulį. Atėjęs į valdžią, jis rado visiškai tuščią valstybės iždą ir po Brežnevo galutinai sugriautą ekonomiką. Viskas buvo išvogta ir sugadinta. Baigėsi iškasenos, streikavo darbininkai. Gorbačiovas turėjo keisti valdymo taktiką, nes būtinai reikėjo Vakarų paramos. Bet tikrų permainų daryti jis nė negalvojo, tik Vakarams vaidino demokratą.

Greitai iniciatyvą iš Gorbačiovo perėmė tikri demokratai, trokštantys tikrų reformų. Gorbačiovas tam priešinosi visomis išgalėmis.

E. Bonner papasakojo, kad tardant rugpjūčio perversmo dalyvius, paaiškėjo, jog už jų nugarų stovėjo ir "spektakliui vadovavo pats Gorbačiovas". Tuo jis norėjo paaukoti savo draugus (perversmo dalyviai buvo artimi Gorbačiovo draugai) ir išlaikyti savo populiarumą.

Pavojinga būklė

Šiuolaikinę situaciją buvusioje Sov. Sąjungoje E. Bonner apibūdino kaip labai pavojingą. Naujos konstitucijos dar nėra. Kariuomenė nenori paklusti Jelcinui ir atsisakyti savo galios. Todėl generolai tai vienur, tai kitur kursto tarpnacionalinius vaidus, provokuoja nesutarimus, kad paskui galėtų "atskubėti į pagalbą".

Šia prasme E. Bonner pavadino Vytautą Landsbergį "išmintinguoju genijumi", kai man pavyko su ja pasikalbėti, pasibaigus "apskritam stalui".

"V. Landsbergis — žmogus vertas Nobelio taikos premijos. Jis — ramus ir gilus mąstytojas, nepasiduodantis jokioms provokacijoms. Neseniai lankiausi Lietuvoje ir kalbėjausi su juo AT rūmuose. Tikiu Jūsų tautos ateitimi, nes tikiu ir išmintingu jos vadovu".

Paklausiau, kaip bus su sovietų kariuomenės išvedimu? E. Bonner atsakė, kad nėra jėgos, kuri priverstų tą armiją iš Lietuvos išeiti, nes daugelis kariškių neturi kur eiti su žmonomis ir vaikais. Rusijoje jie neturi kur gyventi, neturi ką dirbti, ką valgyti. Jėga juos varant, jie pultų priešintis. Todėl V. Landsbergis ieško "lankstesnių kelių", tardamasis su Jelcinu, Vakarų ekspertais. Jis iš vidaus bando sugriauti kariuomenę, laikomą Lietuvoje. Bando įtikinti kariškius atsisakyti tarnybos, pradėti ruoštis taikiam darbui ir gyvenimui, mokytis lietuvių kalbos, jeigu nori likti Lietuvoje.

KGB nemirė

E. Bonner paskaitos buvo pagrįstos daugybe pavyzdžių, faktų ir įrodymų. Manau, kad daugelis "ružavųjų" turėjo pakeisti savo pažiūras po šių paskaitų.

Buvo aptarta daug temų, bet dar vieną, labai svarbią ir Lietuvai, norėčiau paminėti. E. Bonner perspėjo, kad KGB nemirė ir niekur neišnyko. Ji tik pritilo ir perėjo į kitokią veiklą: šmeižimą, nesutarimų kurstymą, melavimą, neteisingos informacijos skleidimą Vakaruose.

"Dabar daug keliauju, pasakė E. Bonner, — ir daugelyje universitetų Europoje, Jungtinėse Valstybėse, Kanadoje sutinku daug buvusių KGB aktyvistų. Jie net gauna Vakarų universitetų stipendijas, skaito rusų kalbos, "perestroikizmo" ir politines paskaitas. Buvusioje Sovietų Sąjungoje dar niekas nieko nenubaudė už veiklą KGB. Jie dar labai stiprūs ir turi daug pinigų, valiutos. Juos remia Vakarų valstybių komunistų partijos. Todėl visi turime būti atsargūs ir akyli tiek Rytuose, tiek Vakaruose".

Man atsisveikinant su E. Bonner, ji perdavė linkėjimus "TŽ" skaitytojams ir pasakė: "Aš labai myliu lietuvius! Tai nuostabi, laisvę mylinti tauta".

MEDELIS CONSULTING
1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2
Tel. 1-416-434-1847 FAX 1-416-728-5745

• Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos: iškvietimai, bilietai, drauda • Telefaksu perduodam laiškus, žinutes jūsiškiams per trumpiausiai įmanomą laiką • Iš mūsų valiutinės sąskaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminėms Lietuvoje amerikietiškais doleriais arba dažnai skrisdami perduodam asmeniškai • Atstovaujam Diplomuotų dantistų akcinei bendrovei Lietuvoje su kabinetais didesniuose miestuose, kurie, jums užsakius, gydys ir protezuos dantis jūsų giminėms, naudojant vakarietišką technologiją, maždaug už ketvirtadalį kanadiškos kainos. Darbas garantuotas ir greitas. Raštiškas įvertinimas su numatyta kaina bus pateiktas jums per savaitę po giminių apžiūros.

Kreipkitės į ALGĮ ar STEFĄ MEDELIUS visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ
TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS
su STERLING AIRWAYS ir LIETUVOS AERO LINIJA
Išskriskite balandžio 23 ar 30 d.d. ir grįžkite iki gegužės 27 d.
TIK 999.00! + mokesčiai ir drauda.
Pagal pageidavimą paruošiam keliones ir sekančiomis trasomis:
Torontas — Varšuva — Vilnius
Torontas — Frankfurtas — Vilnius
Torontas — Viena — Vilnius
Torontas — Ciurichas — Vilnius

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai
Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

A†A
STASEI PYRAGIENEI
mirus,

vyrą JUOZĄ, dukras – RAMONĄ ir ELVYRĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –

S. K. Mileriai
S. P. Eismantai

A†A
STEFANIJAI MOCKIENEI
Lietuvoje mirus,

vyrą GASPERĄ, dukterį RIMĄ ir žentą RIMANTĄ nuoširdžiai užjaučiame –

Brolis Vladas ir Regina

A†A
ANELEI NUTAUTIENEI
mirus,

užuojautą reiškiame dukterims – DANAI, ALDONAI, GENEI ir jų šeimoms –

Marija Kvedarienė
dr. Vaidotas ir Birutė Kvedarai

SIBIRO TREMTINEI
A†A
PRANUTEI KUČINSKAITEI
Lietuvoje mirus,

jos sesutę EMILIJĄ TRIBINEVIČIENĘ ir jos šeimą giliai užjaučiame –

A. A. Masioniai
O. J. Macijauskai
M. V. Vaitkai
B. F. Kasperavičiai

BRANGIAM TĖVELIUI
A†A
ADOMUI
Lenkijoje iškeliavus amžinybėn,

dukrą JULYTĘ KAMAITIENĘ ir sūnų ALGĮ DZIEMIONĄ su šeimomis ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

O. Ažubalienė
A. K. Cirušiai
O. V. Marcinkevičiai
O. P. Polgrimai, St. Catharines
B. Agurkis, Čikaga
N. K. Astravai, Kalgaris
J. Liutkienė
B. S. Prakapai
I. V. Pečiuliai

S. A. Zimnickai

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
The Lougheed & Barnard
šeimos ir tarnautojai
"Žmonės, kurie atjaučia kitus"
Sudbury, Ontario

Velykų rytas

Ant Golgotos kalno,
Atpirkėjo kryžius,
stovi aptaškytas
Viešpaties krauju...

O už kalno švinta
mums Velykų rytas,
su žiedais lelijų,
su džiaugsmu nauju...

Mirtį nugalėjęs
Kristus prisikėlė.
Kibirkštim gyvybės
puošiasi dvasia...

Altoriuose žydi
baltosios lelijos...
Aleliuja aidi
visų širdyse...

Nuotrauka ir eilėraštis ROMUALDO KISIELIAUS

Prisikėlimas dabarties gyvenime

(Atkelta iš 1-mo psl.)

turėjo viso to iškentėti ir įžengti į savo garbę?' Ir, pradėjęs nuo Mozės, primindamas visus pranašus, jis aiškino jiems, kas visuose Raštuose apie jį pasakyta" (Lk 24,13-27).

Nenuostabu, kad per Gavėnią, o ypač Didžiosios savaitės dienomis, yra skaitomi Šv. Rašto skaitiniai apie abu išganymo istorijos įvykius: išėjimą iš Egipto vergijos į Pažado žemės laisvę ir Jėzaus "gyvenimo pabaigą, būsiančią Jeruzalėje" — išėjimą per mirtį į amžinąjį gyvenimą per Prisikėlimą.

SUARTĖJAME SU DIEVU IR ŽMONĖMIS

Mūsų tautai ir mums asmeniškai abu išganymo istorijos įvykiai turi didelę reikšmę, nes "didžių dalykų padarė . . . Visagalis" (Lk 1,39). Lietuva išėjo į laisvę, lietuviai turi savo žemę! Žmonės gali garsiai tarti Dievo vardą, rašyti Jo vardą didžiąja raide, švęsti jo garbei skirtas dienas, skaityti Jo žodį, padėti jaunimui pažinti Tą, Kuriam nėra negalimų dalykų. Dievas yra Kūrėjas, mylintis laisvę! Meile sukūrė erdvę ir klimatą, kuriame visagalė Kūrėjo laisvė ir duotoji žmogaus laisvė randa bendrą kalbą. "Tai ką dėl to viso šito pasakysime," — rašo tautų apaštalas Paulius: "Jei Dievas už mus, tai kas gi prieš mus?! Jeigu jis nepagailėjo nė savo Sūnaus, bet atidavė jį už mus visus (. . .) Ar Kristus Jėzus, kuris numirė, bet buvo prikeltas, kuris sėdi Dievo dešinėje ir net užtaria mus" (Rom 8,31-32.34).

Suartėjimas su Dievu, kuriam nėra negalimų dalykų, švenčiant Dievo Sūnaus mirtį ir Prisikėlimą, suartina mus ir su artimu dalintis laisve ir Dievo ateities viltimi. Juk pats visagalis Kūrėjas mums rodo per išganymo istorijos įvykius nudelsimus — sunkius tarpdurius, kurių metu esame brandinami ir patiriame, kad norint būti laimingiem, reikia laimę nešti kitiems, nes ji tuokart paslaptingai grįžta mums patiems. Dievas myli mus, kad mylėtume, Dievas atleidžia mums, kad atleistume. Branginti save ir branginti artimą kaip save, nes esame Dievo branginami! Suartėjus su Dangumi ir artimu, bus smagu branginti ir Žemę — orą, vandenį, dirvą. Juk "Kūrinija su ilgesiu laukia, kada bus apreikšti Dievo vaikai. Mat kūrinija buvo pajungta ne savo noru (. . .) (bet) su viltimi, kad ir pati kūrinija bus išvaduota (. . .) ir įgis Dievo vaikų garbės laisvę. Juk mes žinome, kad visa kūrinija iki šiol tebedūsauja ir tebesikankina. Ir ne tik ji, bet ir mes patys, kurie turime dvasios pradmenis, — ir mes dejuojame, laukdami įsūnijimo . . . Tuo tarpu mes esame išgelbėti viltimi" (Rom 8, 19-24).

ALGIS UZDILA

Velykų atgaja

Baigias įšalas žemėj gimtoj.
Saulė keliasi žygiui didžiam.
Akyse ugnis žiba šventoji –
Tai viltis baltų kraštui visam.

Gūra varžtai gamtoj ir žmonėse.
Tiesia paukščiai tėvynėn sparnus.
Pasakyki, širdie, ko ilgiesi,
Aleliuliją kai gieda dangus?

Štai pavasario balsas galingas
Ir nauja tvarka laužo ledus.
Išgyventi laikus permainingus
Lėmė matomai patsai žmogus.

Žydi vėliavos. Vyčiai rikiuojas.
Vėjas jiems atkilnoja vartus.
Lietuvos varpas dvasią siūbuoja,
Kelia kviečia mus žygin visus.

Ir suklūsta tauta iškankinta
Pusės amžiaus niekingų žiemų.
Naujas rytas Velykom prašvinta
Nepalieka žmonių be vilčių.

1989.03.08
Punskas

Gėlių parduotuvė "Victoria",
416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų).
Paruošiame gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuvėms ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatome Toronto mieste nemokamai.
Skambinti tel. **536-1994.**

Benamiai Lietuvos vaikai

ANGELIKA SUNGAILIENĖ

Viena skubiausiai pagalbos reikalingų sričių beatsikurian-čioje Lietuvoje yra našlaičiai ir benamiai vaikai.

Pusę šimtmečio slėgusi kraštą sovietinė nužmoginimo sistema sunaikino bet kokią savitarpio pagalbos iniciatyvą. Nuskurdintas dvasioje ir susirūpinęs asmenišku savo išlikimu, žmogus pasidarė nejautrus artimo vargui. Tūkstančiai benamių vaikų, uždaryti kareivinių pobūdžio institucijose, tęsia nejaukią egzistenciją šaltos atmosferos sąlygose. Tai sovietinės visuomenės nuosmukio išdava ir monopolinio auklėjimo liekana.

Nuo pačių mažiausių dienų vaikas gyvena atstumtas, niekam nereikalingas. Pyktis, pagieža ir kerštas žmonėms yra emociniai rėmai, kuriuose formuojasi jo charakteris. Sulaukęs 16-18 metų, neauklėtas ir neparuoštas, dar tebesinešiojąs savyje atstūmimo ir piktnaudžiavimo randus, jaunuolis išleidžiamas į gyvenimą. Nepatyręs globojančios šeimos įtakos, meilės, užuojautos, nei šilto tiesioginio kontakto su artimu žmogumi, jis konfliktus sprendžia jėga ir smurtu; negavęs moralinės orientacijos, jis nusiteikia antivisuomeniškai; buvęs visų stumdomas, jis negerbia nei savęs, nei kitų; negavęs tinkamo profesinio paruošimo, lieka pasmerktas žemiausiai darbo rūšiai ar net nusikaltimams. Daugeliui jų psichiatrinės ligoninės ar kalėjimas tampa našlaityno pratęsimu.

Beatgyjąs privatizacijos ir pertvarkymo procesas įvairiose Lietuvos gyvenimo srityse, našlaitynų, deja, dar nepalietė. Valdžia neturi tam reikalui nei laiko, nei lėšų, nei pasišventusių žmonių. Nekreipiamas dėmesys į našlaičius dabar už dešimties metų bus pavėluotas. Bet tuomet visuomenė negalės pasiteisint, kad juos sugadino sovietinis auklėjimas. Tai bus jos pačios nesirūpinimo pasekmė.

Pažangiuose kraštuose šimtus vaikų talpiną našlaitynai jau beveik išnyko. Juos pakeitė grupiniai namai, kuriuose stengiamasi vaiką ne izoliuoti, bet auklėti ir paruošti gyvenimui. Kai kuriuose Vakarų Europos kraštuose jau prieš keturiasdešimt metų pradėta statyti vaikų kaimai, sudaryti iš grupės paskirų namelių, talpinančių po mišrią vaikų šeimą su savo globėja-auklėtoja. Tokio pobūdžio našlaičių globa atnešė pozityvius rezultatus. Reikėjo specialaus, toli į ateitį pramatančio asmens, kuris ryžtųsi atnešti ir imtis įgyvendinti šią naują našlaičių globos ir auklėjimo idėją Lietuvoje.

Tas asmuo yra profesorius prelatas Vytautas Kazlauskas. Vakarietiško išsimokslinimo, dar 1950 m. Grigaliaus un-te Romoje gavęs teologijos daktaro laipsnį. Buvęs Vatikano radijo lietuviškų programų vedėjas, lietuvių kunigų sągos Romoje pirmininkas, šiuo metu sociologijos profesorius Kauno kunigų seminarijoje. Prel. V. Kazlausko kvalifikacijos, patirtis ir įsipareigojimas našlaičiams žadina pasitikėjimą, nes jam socialinės problemos ir sėkmingas jų sprendimas yra glaudžiai susiję su dvasininko pašaukimu.

Nusprendęs reformuoti našlaitynų sistemą tarptautinės našlaičių globos organizacijos pavyzdžiu, jis įsteigė Pagalbos fondą "Vaiko tėviškės namai", kurį įteisino ir užregistravo Lietuvos respublikos teisingumo ministerijoje 1991 m.

Rašo prel. V. Kazlauskas: "Kaimas apimtų apie 15 vienos šeimos namų, administracijos pastatą, svečių namus, vaikų darželį patiems mažiesiems, susiėjimų salę, ūkinius pastatus ir kt. Numatoma, kad kaimas bus pastatytas per dvejus metus. Artimiausioje ateityje rengiamasi statyti vaiko tėviškės namus prie Marijampolės ir Kauno, vėliau Žemaitijoje. Tikimasi, kad ligi vasaros bus atlikti parengiamieji darbai". Kreipdamasis į Kanados lietuvius, toliau rašo? "Už palyginti nedidelę sumą (10,000) galėtumėt pastatyti našlaičių šeimai namą "Vaiko tėviškės namų" gyvenvietėje. Tai būtų didelė dovana Lietuvai. Namas būtų pavadintas Jūsų ar Jūsų artimųjų vardu, taip įamžinant Jums brangių asmenų atminimą".

Su pagarba ir nuostaba reikia pripažinti, kad tai drąsus plataus masto užsimojimas, reikalaująs plačios talkos ir stambių lėšų.

Vaikų kaimų kūrimas, be abejonės, yra pati žmoniškiausia išeitis iš šios skaudžios padėties. Tokiuose namuose našlaičiai patirs krikščionišką dvasią, asmeniška globą, pritaikintą jų poreikiams: globėją – motiną, normalų santykiavimą su broliais ir seserimis, emocinę šilumą, pastovumą, pasitikėjimą savimi, pagarbą sau ir kitam. Tai vis sąlygos, be kurių nėra įmanomas sveikas psichologinis ir intelektualinis jaunos asmenybės vystymasis. Gal ir "pamestinuko" stigma, primesta jam dar nepradėjus gyventi, išnyks tokios šeimos ratelyje.

Atitinkamai paruoštoms auklėtojoms bus teikiama nuolatinė moralinė, psichologinė bei materialinė pagalba ir vispusiška globa. Netenka abejoti, kad atsiras asmenų, kurie supras kilnaus, sąžiningo darbo vertę ir pajėgs įprasminti savo gyvenimą našlaičių auklėjimu.

Negatyvi kritika ir pesimistiški pranašavimai neturi užgniaužti noro teikti konkrečią pagalbą šių planų vykdytojams, nukreipę savo aukas į pačią vargingiausią sritį, Kanados lietuviai yra pajėgūs ne tik pagerinti, bet net iš pagrindų pakeisti benamių vaikų likimą. Gražus "Vaiko tėviškės namų" mecenatės Palmyros Kučinskaitės pavyzdys, KLK moterų dr-jos skyrių bei vienetų užmojis suorganizuoti bent po vieno namelio finansavimą, dosnus pavienių aukotojų atsiliepimas, teikia daug vilties ir padrąsinimo tiems, kurie ėmėsi vykdyti šį atsakingą ir neatidėliotiną projektą.

Kiekviena, kad ir mažiausia auka yra reikalinga ir vertinga, nes skiriama tam pačiam tikslui. Visi, kurie prisideda prie "Vaiko tėviškės namų" statymo, pajus gavę daug didesnį atpildą, negu bet kada tikėjosi. Sugrąžinti našlaičiui vaikystę ir padėti jam išeiti į gyvenimą geru žmogumi yra vienas didžiųjų artimo meilės darbų.

Trečioji išeivijos karta – Toronto Maironio mokyklos choras, vad. muz. D. VISKONTIENĖS Nuotr. R. Pranaičio

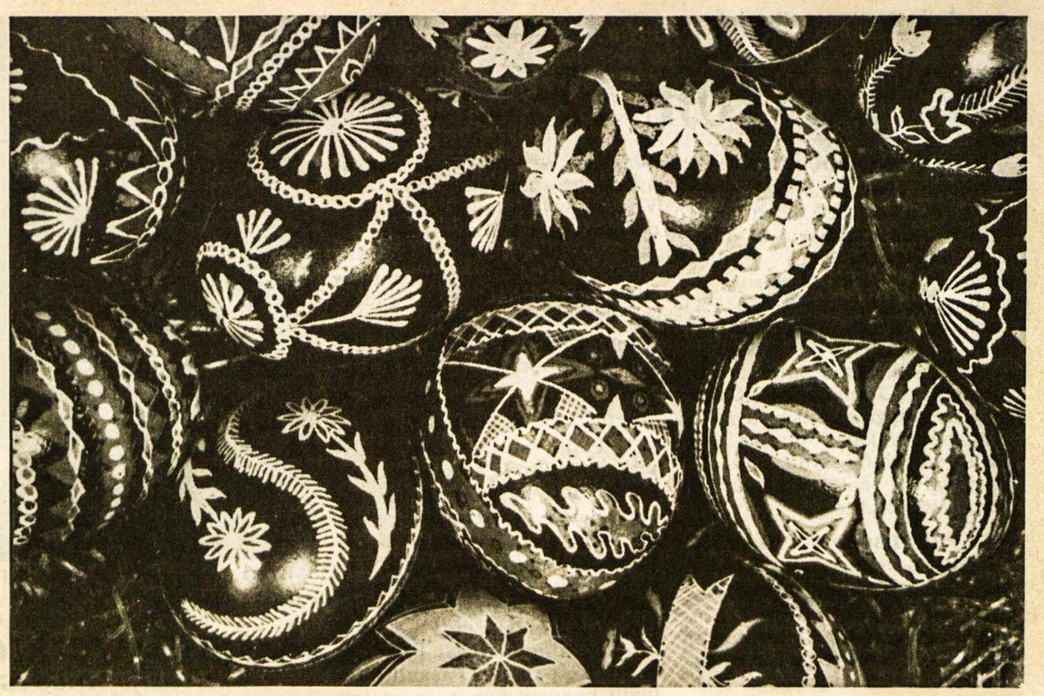

Velykiniai margučiai, primenantys gyvybės pergalę, prabylančią žiedais, ir Kristaus prisikėlimą
Nuotr. Romualdo Kisieliaus

Velykų rytas Sibire

Ištrauka iš A. Paulavičiaus atsiminimų "Leiskit į tėvynę", išleistų "Šviesos" Kaune 1989 m.

— Jums šie metai — baigiamieji. Ar supratote, ką reiškia abitūros egzaminai? — paklausė direktorius pabrėžtinai.

— Viską supratome. Labai norime mokytis.

Jas bevedant į klasę, Bronės draugė pasisakė, kad bijanti eiti į baigiamąją klasę, jai bus per sunku. Tad ją nuvedė į devintąją. Tik Bronė atsidūrė dešimtoje klasėje. Joje buvo tik aštuoni mokiniai. Visi jie labai draugiški. Jau pertraukos metu ją apstojo ir viską išklausinėjo.

— Padėsim visi, kiek galėsim, — pažadėjo.

Prasidėjo mokslas, labai sunkus, varginantis.

— Kalu, kalu eilėraščius atmintinai. O jie nesuprantami, nelenda į galvą. Vieno nespėjau išmokti, jau užduotas kitas ir trečias, — skundėsi ji.

Aš ryt eisiu į mokyklą, praversiu mokytojų kambario duris. Mane sutiks žvilgsniai: plikai nukirptas, suglamžytom kelnėm, kiaurom alkūnėm. Aš atsistosiu nedrąsus prie durų, prie manęs prieis mokymo dalies vedėja Klavdija Iljinična ir pristatys mokytojams: "Eta učitelj po muzykie Anton Kazimirovič", — o po to parodys pianiną.

Taip prasidėjo pirmoji diena mokykloje, nepamirštamos pirmosios pamokos. Po kiek laiko, kai aš jau buvau susipažinęs su mokytojais, jie man pasakojo, kaip varganai tada atrodžiau. Ir jie mažai ko tikėjosi iš manęs. O aš ėmiausi darbo karštai, su visa jaunatviška energija. Juk nuo to priklausys mano rytdiena, mano visa ateitis. Pirmiausia sutvarkiau pianiną, nes buvo nestyguotas daug metų, neveikė kai kurie klavišai. Paskui pasakiau, kad ruošiu koncertą. Keistai jiems skambėjo žodis koncertas. Juk čia, tolimam užkampy, taigos prieglobsty, dar nėra buvę koncerto. O aš organizuosiu. Dvi vokiečių kalbos mokytojos — Pavolgio vokietės — gerai dainuoja, atsirado ir kitų mokytojų, mėgstančių dainą. Štai ir ansamblis. Vakare pirmoji repeticija. Suskambėjo Blanterio "Lopšinė", dar visai negirdėta daina, o paskui antra ir trečia. Suorganizavau orkestrėlį ir vaikų chorą. Atsirado skaitovų, šokėjų. Sujudimas, sukrutimas, kokio lig šiol dar nebuvo Bogučianuose.

Bet niekas nenujautė, kokios mums buvo sunkios dienos. Pinigų nė kapeikos. Neturėjom valgyti, badavom. Tie, kurie atvažiavo kartu su mumis į Bogučianus ir buvo išsiųsti į mišką darbus, gavo po kelis rublius avanso. O mūsų tuščia kišenė ir pilvas.

Atsimenu, buvo Velykos. Iš vakaro, kai visi sugulėm ant grindų mažam sargo kambarėly, mama ilgai pasakojo, kokios būdavo Velykos seniau, jos augime. Didįjį šeštadienį vaikai ir paaugliai eidavo parsinešti šventos ugnies, daužydavo margučius, o paskui visą naktį lazdomis mušdavo Judošių: bažnyčios šventoriuje pagaliais daužydavo į lentą, mušdavo būgnus ir laukdavo ryto. O kokie gražūs Velykų rytai būdavę! Iš vakaro išsimaudę pirtyje, apsirengę šventiškais rūbais, prisimarginę kiaušinių ir pasidaliję po lygiai — ne mažiau kaip po dešimt margučių kiekvienam — laukdavome ryto, kada suskambės visi Anykščių bažnyčios varpai. O iš kaimų mūsų pažįstami ir giminės tik važiuoja ir važiuoja į mūsų kiemą, pririša arklius prie tvoros, eina į trobą ir garsiai sveikinasi:

— Sveiki sulaukę šventų Velykų!

— Su tamstom! — atsakom visi choru.

Elena anksčiau išėjusi. Ji chore giedos Aleliuja, pritariant dūdų orkestrui. O Broniukas raudona kamža su varpeliu dilin-dilin-dilin . . .

Neužmiršome mes, kad šiandien Velykų rytas. Atsikėlėm anksčiau, sudėjom paltus, ant kurių miegojom — ne mūsų patalai, valdiški. Susėdom ant patalų — kėdžių nėra — ir tylim, vienas į kitą nežiūrėdami, lyg būtume kuo kalti. Valgyti nėra ko. Tėvukas nervingai daužo pirštus į grindis, pasikrapšto pakaušį, lyg norėdamas ką sakyti. Bet šnekėt nėra apie ką. Mama neišlaikė ir puolė į ašaras.

— Niekad nemaniau, niekad netikėjau, kad sulauksim tokių Velykų. Kas bus? Iš bado mirsim!

— Dar nemirštam, — prašneko tėvas, — dar vakar valgėm, ir duonos buvo. Ir tu kaip ta merga: "Įkris spalis ir bus žabalius . . ." Mūsų šeimoje labai gyvas buvo mamos pasakojimas apie merginą, kuri nuolatos be reikalo verkšlendavo. Kai ją paklausdavo: "Ko verki, Magdut?" Ji atsakydavo: "Aš užaugsiu, surasiu vyrą, ženysiuos, turėsiu vaiką, bet jam į akį įkris spalis ir jis bus žabalius". Dar nei vyro, nei vaiko nėra, dar neįkrito spalis, o ji jau verkšlena. Taigi ir dabar neverta verkti. Tik liūdnoka, kad nėra pinigų. Tėvukas tik pradėjo dirbti mokykloje arklininku. Pinigų dar negavo. Skolinti neisi, nes beveik nieko dar nepažįsti . . . O kiek dabar taip sėdėsi ant grindų? Ir tėvukas liovėsi barbenęs į grindis, pakilo eiti. Tarpduryje bestovįs Ramūnas, Algio tėvas, ir sveikinasi žemaičiuodamas:

— Sveiki sulaukę šventų Velykų!

— Su tamstom!

— Einame pas mus, sakau, turim šį tą pavalgyti, — pasiūlė nuoširdžiai.

Ir nusivedė mus, pasodino už stalo. Buvo keli margučiai, buvo baltos duonos ir gabalas dešros. Mat jis dirbo dešrinėje ir parsinešdavo iš ten šį bei tą į namus. Atsirado ir stikliukas. Prašviesėjo akys, gražesnis pasidarė pasaulis. Tėvukas linksmai kalbėjo:

— Ar aš nesakiau, nereikia iš anksto raudoti. Bus dar ir geresnių dienų. Tarp žmonių gyvename.

Atsirado ir tos merginos, kiekviena saujoj atsinešė po margutį. Ko ne šventės? Ko ne Velykos? Ir uždainavom, ir polką patrepsėjom be muzikos.

Rytojaus dieną gavau avansą. Ir iki šios dienos negaliu pamiršti, kokių gerų mokytojų būta. Tokia buvo mokymo dalies vedėja Klavdija Iljinična — neapsakomai gera, jautri kito nelaimei. Nors aš nieko nesakiau, nieko neprašiau, bet ji, nujausdama, kokiame skurde mes gyvename, susitarė su buhaltere ir išrašė man avansą, kurio jie tuo laiku negaudavo. Gerai atsimenu, kad tai buvo 350 rublių. Tai gal ir buvo mano gyvenime brangiausi pinigai. Tik užbaigiau pamoką ir dumiu į namus. Mama sėdi už stalo tokia pat liūdna kaip ir vakar. O mano saujoj pinigai! Ji pamatė, pašoko, nubėgo pranešti tėvui. O paskui tekina į parduotuvę. Mes pradėjom gyventi. Per pietus, kai sočiai prisivalgėm, tėvukas erzina motiną:

— Ar nesakiau, kad bus gerai. O ji rauda: mirsim iš bado. Taigi — įkris spalis ir bus žabalius.

Mamai nėra kas sakyti. Ji nusišypso ir patraukia kelis kartus nosį. Kai neturi ką sakyti, ji visuomet taip daro. Tėvukas ir sunkiausiomis minutėmis neprarasdavo vilties. Jis visuomet tikėdavo, kad bus geriau.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDĄ.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukas bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road, Etobicoke, Ontario M9B 2L8

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PAGERBĖ ŽYDŲ AUKAS

Stasys Lozoraitis, Lietuvos ambasadorius JAV ir atstovas prie Šv. Sosto, vasario 21 d. su žydų bendruomenės garbės pirm. Emanueliu Zingeriu padėjo gėlių prie paminklo Paneriuose. Juos lydėjo Lietuvos aukščiausiosios tarybos atstovai Saulius Šaltenis ir Vladimiras Jarmolenka. S. Lozoraitis taipgi susitiko su žydų visuomenininkais, aplankė Vilniaus valstybinį žydų muziejų ir judaikos kabinetą, buvusį senąjį Vilniaus getą.

PAGALBOS PRAŠYMAI

Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. Vytautas Landsbergis priėmė jį aplankiusius Lietuvos evangelikų liuteronų ir reformatų bei lietuvininkų atstovus. Pokalbin įsijungė vysk. J. Kalvanas, reformatų konsistorijos pirm. kun. J. Moras, sinodo pirm. J. Kairevičius, kun. J. Kalvanas (jaunesnysis) ir lietuvininkų bendrijos "Mažoji Lietuva" pirm. V. Petraitis. "Tiesos" korespondentui Vytautui Kalteniui vysk. Jonas Kalvanas pasakojo, kad pokalbyje su Aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergiu buvo aptartos evangelikų liuteronų ir reformatų bei senųjų Klaipėdos krašto lietuvininkų problemos. Žurnalistas V. Kaltenis "Tiesos" skaitytojus vasario 20 d. laidoje informuoja: "Dabar, kai grąžinama žemė ir pastatai buvusiems savininkams, klaipėdiškiams atsiranda sunkumų: per karą sunaikinti archyvai, jie neturi nuosavybės įrodymų. Dokumentų tebeieškoma Vokietijoje ir kitur, todėl buvo prašoma neprivatizuoti kai kurių bažnyčių ir žmonių turto. 'Mes prašėme esamus ar atstatytus pastatus palikti evangelikų liuteronų ir reformatų bažnyčioms — jei pavyks surasti, pateiksim ir dokumentus". Vyskupas J. Kalvanas pabrėžė, kad evangelikų liuteronų ir reformatų bažnyčios susilaukia Lietuvos vyriausybės paramos ir geranoriškumo. Jis išreiškė viltį, kad bus atsižvelgta į etnines ir religines mažumos teises".

TREČIASIS SUVAŽIAVIMAS

Trečiasis Sibiro lietuvių suvažiavimas, susietas su Lietuvos nepriklausomybės šventė, įvyko Altajaus krašto centre Barnaule vasario 16 d. Jame dalyvavo 42 Barnaulo bei kaimyniniuose rajonuose gyvenantys lietuviai su 14 Tomsko ir 7 Novosibirsko lietuviais. Suvažiavimo salėje, be lietuvių, buvo ir žydų, lenkų bei rusų, kurie džiaugdamiesi pabrėžė, kad ir jie yra kilę iš Lietuvos. Suvažiavusiuosius pasveikino buvęs marijampolietis Bonaventūras Virbickas, sibirietis nuo 1941 m. Juos taipgi sveikino ir suvažiavimui vadovavęs Vilius Bernatonis, Tomsko politechnikos instituto geologijos ir naudingųjų iškasenų paieškų katedros docentas, lietuvių tautiškumo žadintojas ir jų reikalų gynėjas. Sveikinimai taipgi buvo gauti iš Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirm. V. Landsbergio, ministerio pirm. G. Vagnoriaus, kultūros ir švietimo ministerio D. Kuolio, PLB valdybos pirm. dr. V. Bieliausko, ganytojiškas palaiminimas — iš Vilniaus vysk. J. Tunaičio. Pranešimus apie Sibiro lietuvių istoriją, tautiškos kultūros bylą užsienio valstybėse padarė istorikas Virginijus Strolia, Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijos ryšių su tautiečiais tarnybos viršininkas Audris Antanaitis.

SĄJUNGOS NUTARIMAI

Trečiojo suvažiavimo dalyviai atkūrė po I D. karo veikusią Sibiro lietuvių sąjungą, priėmė jos įstatus ir išrinko devynių veikliausių atstovų tarybą. Sąjungos vardu Lietuvos aukščiausioji taryba buvo paprašyta liepos septynioliktąją paskelbti Pasaulio lietuvių vienybės diena. Sibiro lietuvių sąjunga taipgi nutarė įsijungti Pasaulio lietuvių bendruomenėn ir įsteigti prie jos veikiančios Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos skyrių Sibire. Priimti nutarimai prašo Lietuvos kardinolą Vincentą Sladkevičių parūpinti kunigų Sibiro katalikams, padėti atgauti ir atstatyti kadaise turėtas šventoves. Sibiro lietuviai nori, kad Lietuvos vyriausybė jų reikalus iškeltų tarptautinėse derybose su Rusijos federacija, pakeistų ir papildytų savo pilietybės įstatymą. Lietuvos pilietybė turi būti grąžinta prievarta Sibiran išvežtiems asmenims. Jiems taipgi reikia pratęsti penkeriems metams dabar jau veikiantį Lietuvoj palikto nekilnojamo turto ir pilietinių teisių grąžinimo įstatymą. Nutarimuose pasisakoma už Lietuvos konsulato ir prekybinių ryšių atstovybės atidarymą Sibire, bendras Lietuvos-Rusijos įmones. Trečiasis Sibiro lietuvių suvažiavimas baigtas tautinio pobūdžio vakarone. Visi džiaugėsi iš Vilniaus trim mėnesiam atsiųsta lituaniste Remigija Kepežinskiene ir apgailestavo, kad mokytoja pati turėjo ieškoti buto.

STULPINAS IR PALECKIS

Iš pirmosios kelionės į Anglijos Hull uostą su kviečių kroviniu Klaipėdon grįžo laivas "Kapitonas L. Stulpinas", anksčiau vadintas "Justu Paleckiu". Kapitonas Liudas Stulpinas (1871-1934) yra žemaitis, 1903 m. baigęs Liepojos jūrų mokyklą tolimojo plaukiojimo šturmano laipsniu. Kapitonu tapo keleiviniu "Rusijos" laivu plaukiodamas iš Liepojos į Niujorką. Jam taipgi jau 1909 m. teko būti ir garlaivio "Lithuania" kapitonu. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, L. Stulpinas buvo paskirtas Lietuvos konsulu Liepojoje, o 1923-33 m. jis vadovavo Klaipėdos uostui. Lietuvos jūreivystės pradininkui kpt. L. Stulpinui 1991 m. vasarą buvo pastatytas antkapinis paminklas Smiltynėje, atidengtas biustas prie jo gyvento namo Klaipėdoje, o dabar jo vardu pavadintas prekybinis laivas. Transportlaiviui "Kapitonas L. Stulpinas" vadovauja kapitonas Eimutis Astikas, kuriam taip pat teko sunkiai skintis kelius į jūrą svetimame sovietiniame laivyne. Dabar jis džiaugiasi savo rankomis iš ąžuolo išpjaustytu naujojo laivo pavadinimu, iškelta Lietuvos trispalve. **V. Kst.**

"AB" slaptosios spaustuvės vedėjai Lietuvoje – VYTAUTAS ANDZIULIS ir JUOZAS BACEVIČIUS Nuotr. Algirdo Kairio

Aštuoni veiklos dešimtmečiai

Visuomenės veikėjo VINCO IGNAIČIO kelias žvelgiant iš Vilniaus

GERB. REDAKCIJA,

Š.m. kovo 12 d. Vincui Ignaičiui suėjo 80 metų. Tai linksmo būdo, nuoširdus suvalkietis nuo jaunų dienų kibęs į mokslus.

Vytauto Didžiojo universiteto auklėtiniui neilgai Lietuvoje teko eiti teisininko pareigas. Užgriuvo baisiosios okupacijos, deportacijos. V. Ignaitis įsijungia į slaptą antinacinę rezistencinę kovą. Veikti padėjo pagarsėjusio Baltijos valstybėse dailiojo čiuožimo meistro vardas (12 metų nebuvo pralenktas!). Varžybų, sporto renginių pretekstu karo metais nebuvo galima susitikti, pasitarti. Su bičiuliu Andreikumi V. Ignaitis vyko į Rygą, Taliną užmegzti ryšių su laisvės kovotojais. Nors kelionė baigėsi laimingai, su kaimynais bendrai kovoti atsisakyta – nesutapo požiūriai dėl tarnavimo SS daliniuose.

Ir kita rizikinga užduotis buvo pavesta tiems patiems drąsuoliams. Vilniuje jie turėjo paimti ginklus iš dabartinės Filharmonijos pastato ir nuvežti į Jeruzalę. Prie Žaliojo tilto sustabdė vokiečių lauko žandarmerija. Gyvybė, iš tiesų, kybojo ant plauko. Pavyko išsisukti ir šį kartą.

Veikti pogrindyje daug padėjo Vilniaus burmistras Dabulevičius. 1944 m. ne be jo pagalbos Bernardinų sodo čiuožykloje buvo surengta sporto šventė, skirta L. Zeikaus 20 ir V. Ignaičio 15 metų dailiojo čiuožimo sukaktims paminėti. Ta proga galėjo pasitarti nariai "Laisvės" fondo, kurį įsteigė kun. A. Lipniūnas.

Ne mažiau rizikinga V. Ignaičio veikla buvo ir pasitraukus į Vokietiją. Pokario sunkiomis dienomis jis rūpinosi pabėgėliais, mokytojavo, rengė vakarus, sueigas. Greta darbavosi žmona Irena, kantriai nešusi nelengvą neramaus visuomenininko padėjėjos naštą. Kai pradėjo kurtis Kanadoje, ant jos pečių gulė ir ūkiniai reikalai, ir mažųjų dukrelių Gražinos su Aldona priežiūra. Garbusis Lietuvos čiuožėjas tęsė tėvynėje pradėtą trenerio veiklą – mokė čiuožimo paslapčių Brantfordo jaunimą, rengė sportines šventes.

Užsidirbęs pinigų šiokiai tokiai pradžiai, ėmė ūkininkauti. Lėkė dienos, aplaistytos sūriu prakaitu, kovojant su liūtimis ir sausromis, ne sykį nunešusiomis visą derlių. Tarp darbymečių, naktimis, vėlyvais vakarais tęsė visuomeninę veiklą, rūpinosi Kanados lietuvių fondo steigimu.

Daug padaryta. Rodos, jau galima būtų ir atsikvėpti. Bet ne. Po sunkios ligos imasi rašyt studiją "Žmonių socialinis gyvenimas", kuri jau išleista ir plačiai pasklidusi. Nors būdamas ir nestiprios sveikatos V. Ignaitis 1991 m. aplankė Lietuvą. Susitiko daug bendražygių, buvusių mokinių, pagarsėjusių Lietuvos čiuožėjų, tarėsi kaip pagausinti būsimą sporto muziejų . . .

Tikime, kad ši kelionė į Lietuvą – ne paskutinė. Mes, giminaičiai, taip pat esame labai skolingi visai Ignaičių šeimai. Ta proga norime nuoširdžiai padėkoti už paramą, pagalbą, nuolatinį rūpestį. Linkime, kad mūsų šaunusis dėdė būtų sveikas ir laimingas.

Marija Trasauskienė, Vilnius

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont. Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba 549-4140. Sutvarkome keliones į Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankantiems Kanadoje duodame sveikatos draudą. Pristatome jūsų pačių sudarytus siuntinius į Lietuvą. Pervežame autobusu keleivius į Montrealį ir iš Montrealio.

Hamilton, Ontario

KANADOS LIETUVIŲ FONDE, Vladas ir Teklė Adamoniai papildė savo įnašą paaukodami $100.

Ačiū už auką.

PER KLKM DRAUGIJOS HAMILTONO skyrių "Vaiko tėviškės namams" aukojo: **$2000** – a.a. dr. Vlado Šulmos atminimui žmona Kazimiera; **$1000** – A. ir A. Pilipavičiai iš Floridos; a.a. Veronikos Stanaitienės atminimui: **$35** – K. Meškauskienė ir dukra Violeta; **$10** – P. Styra; a.a. Felikso Krivinsko atminimui: **$30** – M. ir J. Gimžauskai; **$25** – M. A. Pusdešriai; **$20** – L. ir D. Stukai, E. ir A. Kybartai; **$10** – J. Juozaitienė, P. Skvereckienė; **$10** – p.p. Orvydai. Skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja. **R.**

NUOŠIRDŽIĄ PADĖKĄ reiškiame *Novapharm* ir *Can-Map* įmonėms už paaukotus vitaminus, *Eurotrax Parcels* ir *Kairys Baltic Expediting* agentūrai už nemokamai išsiųstus siuntinius į Lietuvą. Tai didelė pagalba Lietuvos vaikams-našlaičiams.

Pagalba Lietuvos vaikams komitetas Hamiltone

Sault Ste. Marie, Ont.

VASARIO 16-SIOS PROGA šios apylinkės lietuviai paaukojo **$500** Pagalbos fondui "Vaiko tėviškės namai" ir **$500** Lietuvos "Caritas" federacijai. Abi šios organizacijos Lietuvoje yra paskyrusios savo darbą, laiką ir energiją benamių vaikų globai bei skurdo mažinimui visose žmogaus gyvenimo srityse.

Negausūs skaičiumi, bet kilnūs savo dosnumu, Sault Ste. Marie apylinkės lietuviai parodė, kad kiekvienas gali veiksmingai prisidėti prie Lietuvos atstatymo, jeigu nukreips savo krikščionišką dėmesį į tas sritis, kurios labiausiai reikalingos pagalbos. Už aukas nuoširdžiai dėkoja šių fondų globėjai Kanadoje –

KLKM dr-ja ir Lėšų telkimo komitetas Lietuvos "Caritui"
A.S.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	5%	asmenines paskolas	13.25%
santaupas	4.25%	nekiln. turto pask. 1 m.	8.75%
kasd.pal.taupymo s-ta	3.75%	nekil.turto pask. 3 m.	10.25%
90 dienų indėlius	6.25%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term. indėlius	7%	*Nemokama narių gyvybės*	
1 m. term.ind.mėn.pal.	6.5%	*drauda pagal santaupų*	
3 m. term.indėlius	8%	*dydį iki $2.000 ir*	
RRSP ir RRIF (pensijos)	5%	*asmeninių paskolų*	
RRSP ir RRIF 1 m.	7%	*drauda iki $25.000.*	
RRSP ind. 3 m.	8%		

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Lituanistinė savaitgalio mokyklėlė "Saulė" Floridos St. Petersburge vasario 22 d. surengė savo tradicinį vakarą. Pirmojoje dalyje mokiniai suvaidino pasakaitę "Vilkas ir septyni ožiukai", dainavo, deklamavo. Antrojoje dalyje skambėjo A. Lukienės fortepijonu atlikta L. Beethoveno sonata "Elizai", septynios muz. R. Ditkienės vadovaujamo moterų choro dainos.

Lietuvių fronto bičiulių taryba praneša, kad šiemet bus dvi studijų ir poilsio savaičių stovyklos. Pirmoji įvyks Lietuvoje gegužės 10-16 d.d. Stovyklos dalyviai iš Vilniaus autobusu bus nuvežti Nidon, o iš jos Vilniun parvežti po apsilankymo Tolminkiemyje. Registracijos mokestis šiai stovyklai — $35 šeimai. Už maistą ir nakvynę kiekvienas stovyklautojas kasdien turės mokėti apie $10. Šią stovyklą bei jos programą rengia "Į laisvę" fondo lietuviškai kultūrai remti Lietuvos skyrius. Registracijos reikalus tvarko ir smulkesnes informacijas teikia Vytautas Petrulis, 30115 Brookview, Livonia, Michigan 48152, U.S.A. Tel. (313) 525-0294. Tradicinė savaitė "Dainavos" stovyklavietėje prasidės rugpjūčio 23 d. Šion stovyklon registruojamasi ir papildomų informacijų gaunama pas Joną Vasarį, 979 Proehl Dr., Barberton, Ohio 44203. Tel. (216) 644-7411.

Lietuvių jėzuitų Čikagoje pastatyto Jaunimo centro administracinius reikalus jau vienuolika metų tvarko 520 pasauliečių narių sudaryta taryba ir valdyba. Tarybos pirmininkas yra Vacys Momkus, valdybos pirmininkė — Salomėja Endrijonienė. Jėzuitų vardu kalbėjęs kun. J. Vaišnys, SJ, džiaugėsi sunkią naštą nuo jų pečių nuėmusia pasauliečių narių talka. Iš pranešimų paaiškėjo, kad biudžetiniais 1991 m. Jaunimo centras turėjo $95.909 pajamų ir $104.930 išlaidų. Jos už pajamas didesnės $9.021. Mat buvo atliktas didelis stogo sutvarkymas. Tokių išlaidų ir kitais metais nebus galima išvengti senstančiame Jaunimo centro pastate. Prel. dr. Juozas Prunskis yra parūpinęs $24.000,, kurių palūkanomis dabar naudojasi Jaunimo centras, o vėliau ši suma teks Lietuvai. Tarybon buvo išrinkti keturi nariai — K. Dočkus, A. Lauraitis, J. Masilionis, A. Čepėnas, revizijos komisijon — V. Jautokas, A. Valavičius ir K. Rožanskas. Jaunimo centro reikalams yra sudarytas jį stačiusio Kun. Broniaus Krištanavičiaus, SJ, fondas, kurio lėšos skiriamos veiklai išeivijoje ir Lietuvoje. Norima, kad Jaunimo centras dar ilgai galėtų tarnauti išeivijos lietuviams, o kai jis bus nereikalingas, jį teks parduoti ir visas lėšas perduoti jėzuitams Lietuvoje.

Argentina

Mindaugo draugija Berisse džiaugiasi Jorgo Persico-Bukausko vadovaujamu tautinių šokių ansambliu, atšventusiu veiklos dvidešimtmetį. Sukakčiai skirtame vakare ansambliečius sveikino "Nemuno" draugijos pirm. Juan Carlos Nicolach, Berisso miesto ir jame gyvenančių tautinių grupių atstovai. Programai vadovavo Luis Lemberis, tris mėnesius viešėjęs Lietuvoje. Ansambliečius nudžiugino jo atvežta Aukščiausiosios tarybos pirm. Vytauto Landsbergio sveikinimo kortelė Berisso lietuviams, iš kurios skamba "Lietuva brangi". Sukaktuviniame koncerte Mindaugo draugijos ansamblis atliko devynis šokius. Tarp jų buvo ir šiai programai paruoštas "Juodasis Jonkelis". Šokėjams grojo Gabrielio Morellio vadovaujamas ansamblio orkestrėlis. Programos atlikėjams ir šventės dalyviams padėkojo Mindaugo draugijos pirm. Valentina Bukauskaitė-Persico.

Australija

Akademinio skautų sąjūdžio Sidnio skyrius kovo 15 d. surengė Kaune 1989 m. atgaivinto Vytauto Didžiojo universiteto veiklos septyniasdešimtmečio minėjimą. Apie jo reikšmę Lietuvai kalbėjo skyriaus valdybos pirm. Jadvyga Viliūnienė, apie vokiečių okupaciją ir šio universiteto uždarymą 1943 m. — Vytautas Bukevičius. Paskaitą skaitė Vytauto Didžiojo dabartinio universiteto senato narys prof. Vytautas Doniela. Universiteto rektorius dabar yra JAV lietuvis prof. dr. Algirdas Avižienis. Senatą sudaro 48 jo nariai užsienyje ir 48 nariai Lietuvoje. Po paskaitos Ginta Viliūnaitė deklamavo Vytauto Mačernio "Vizijų" eilėraštį ir Bernardo Brazdžionio "Lietuvos vardą", Eglė Garrick — Vinco Kazoko "Broliai, nelaukite vakaro", Jadvyga Viliūnienė — Putino "Rūpintojėlį". Tamara Vingilienė skaitė Maironio "Į darbą". Minėjimo dalyviam taipgi buvo paskaityti Izidoriaus Jonaičio ir Elenos Jonaitienės studijų dienų atsiminimai. Humoristiniais atsiminimais dalijosi pats Balys Barkus.

Lenkija

Punsko-Suvalkų etnografinis ansamblis 1991 m. spalio 19 d. Girių kaime surengė koncertą Gudijos lietuviams. Tą dieną turėjo būti pašventintas Gervėčiuose statomo Lietuvių kultūros bei švietimo centro kertinis akmuo. Gudijos vyriausybė šią iškilmę atidėjo vienai savaitei. Etnografinis ansamblis negalėjo pakeisti savo atvykimo datos.

Suvalkų lietuviai 1991 m. vasarą sutvarkė parapijos kapinėse 1904 m. palaidoto Prano Lastausko kapą ir antkapinį paminklą su lietuvišku įrašu. Jį, vienintelį su tokiu įrašu, 1975 m. surado ir dabar su seserimi Nele globoja Marytė Dapkevičiūtė. Suvalkų kapinėse yra palaidoti ir Šlynakiemio kaime 1949 m. gruodžio 13 d. žuvę Lietuvos partizanai Jurgis Krikščiūnas ir Vytautas Prabulis. Komunistinės Lenkijos saugumiečiai juos šiose kapinėse užkasė slapta, nepaženklindami kapavietės ir netgi nepalikdami jokių pėdsakų. Spėjama, kad vėlesniais metais ant jų kapo išaugo kitų mirusiųjų kapavietės. Suvalkų lietuviai jų atminimui kapinėse tegalėjo įmūryti paminklinę lentą su šūkiu "Tas laisvės nevertas, kas negina jos" lietuvių ir lenkų kalbomis. Įrašas lentoje skelbia: "1949. 12. 13 žuvusiems ir šiose kapinėse amžinam poilsiui atgulusiems Lietuvos partizanams Jurgiui Krikščiūnui ir Vytautui Prabuliui atminti". Lig šiol nepavyko surasti ir Suvalkų kapinėse palaidoto vietinės gimnazijos lietuvio mokytojo J. Radzūkyno kapo. Jis mirė 1925 m.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Road, Stoney Creek, Ont. L8E 5A6
Siuntiniai į Baltijos kraštus
Tel. (416) 643-3334
FAX (416) 664-6097

Pristatom jūsų pačių sudarytus siuntinius į namus gavėjui, kuriam nereikia primokėti. **$3.50 už kg laivu**, per 2 mėn. nuo išsiuntimo, **$5.90 už kg lėktuvu**, per 2 savaites nuo išsiuntimo. Mažiausia siunta – $15, maksimumo nėra.
Sudarom įvairius maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
Pristatom pinigus, rūkytą mėsą ir medicinius reikmenis Lietuvoje.
Skambinti 9 v.r. – 8 v.v.; pristatyti – 10 v.r. – 6 v.v.; šeštadieniais – 10 v.r. – 3 v.p.p. arba pagal susitarimą.
Už mažą užmokestį paimsime Hamiltono rajone iš jūsų namų. Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

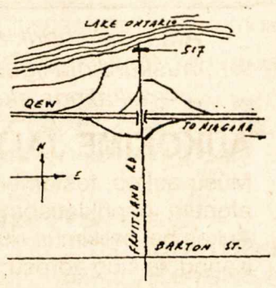

The J. B. MARLATT Funeral Home, (1985 Ltd.)
615 Main Street East, HAMILTON, Ontario, Telefonas: 528-6303
195 King Street West, DUNDAS, Ontario, Telefonas: 627-7459
Laidotuvių namai ir koplyčia

AMBER GLOBUS
Latvių įstaiga PATARNAVIMAI Į BALTIJOS VALSTYBES
Head office: 2300 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6S 1P2. Tel. (416) 604-9750 FAX (416) 604-9748
Branch: 1880 Queen St.E., (prie Woodbine), Toronto, Ont. M4L 1H2. Tel. (416) 698-3563 FAX (416) 694-2878.
Darbo valandos – pirmadienį, antradienį ir ketvirtadienį nuo 12 v.r. – 6 v.v., šeštadienį 10 v.r.– 2 v.p.p.

- Siuntiniai lėktuvu ar laivu
- Perduodam pinigus
- Užsakome keliones
- Sutvarkome iškvietimus ir vizas
- Paruošti maisto siuntiniai nuo 17 kg – $95
- Pristatome lengvas mašinas, sunkvežimius
- Traktorius ir žemės ūkio mašinas
- Statybines medžiagas ir įrankius
- Gėles, persiunčiame FAX pagalba ir atliekame kitus patarnavimus
- Persiuntimas garantuotas ir apdraustas
- Teiraukitės mūsų kainų sąrašo

SIUNTINIAI LĖKTUVU IŠSIUNČIAMI kas antrą šeštadienį, gaunami Rygoje per 9 dienas ir pristatomi Lietuvoje per savaitę.

Dramatiški metai

Prisiminus pokarinę Belgiją ir a.a. kun. Julių Danauską

P. A. POVILAITIS

Kun. dr. Pr. Gaidos straipsnis "Lietuvių užmirštas tautietis" ("TŽ" 1992.III.10) pažadino daug prisiminimų iš lietuvių gyvenimo pokarinėje Belgijoje. Tas kraštas buvo palyginti mažai nukentėjęs karo metu, o už Belgų Kongo kolonijos pristatytą karo pramonei žaliavą Amerika Belgijai nedelsiant atsilygino. Tuo metu ir iš Amerikos atvykę stebėjosi, kad Belgijoje buvo matyti daugiau liuksusinių amerikietiškų automobilių nei pačiose Jungtinėse Valstybėse.

Tačiau lietuvių tremtinių gyvenimas nebuvo lengvas. 1946 m. pradžioje buvo išsimėtę po visą Belgiją.

Malines kunigų seminarijoje, o vėliau Schilde seminarijoje "Regina Pacis", kuriai vadovavo flamandų kilmės Tėv. A. Dens, studijas tęsė P. Baltakis (tuomet mes jį Antanu vadindavome), J. Gaigalas, A. Prakapas, J. Antanaitis, J. Norkus ir kiti. Jėzuitų mokslo centre netoli Liuveno, Facultės St. Albert, susitikdavome su kun. J. Aranausku. Tuo metu kun. dr. Pr. Gaida (tuomet Gaidamavičius) ir kun. J. Danauskas buvo savarankiški esminiai veikėjai ir spaudos platintojai. Vėliau "Gimtosios šalies" redagavimas ir leidimas buvo pavesti kun. J. Dėdinui.

Kitą lietuvių centrą sudarė Liuveno universiteto studentai: J. Zaranka, J. Mališka, S. Kairys, seserys Mironaitės, J. Navickas, kun. J. Lukošiūnas, kun. J. Dėdinas, J. Petraitis ir kiti. Tačiau akademinė disciplina ir nepaprastai aukšti mokslo standartai, ypač medicinos ir tiksliųjų mokslų fakultetuose, mažai kam leido aktyviau pasireikšti lietuvių veikloje.

Liuveno universiteto "La Grande Rotonde" tuo metu buvo tapusi pasaulinio masto politinių ir ekonominių reikalų forumu. Joje paskaitas skaitė daugelis garsių pokarinių laikų asmenybių – gen. Wladyslaw Anders, Barbara Ward, William Kilkpatrick ir kt.

Neotomistinės filosofijos sankryža su pokarine pasaulio sociopolitine galvosena įgalino Liuveno filosofijos fakultetą pateikti Katalikų Bendrijos problematiką II Vatikano santaryba 1962–1965 m. "Tai ne Vatikano II, o Liuveno II" – rašė anuomet amerikiečių "Time" žurnalas. Tie Vatikano santarybos tekstai turėjo neaprastą įtaką į R. Europos persitvarkymą ir pasaulinio masto galvojimą, liečiantį nusiginklavimą, tautų laisvę ir žmonijos ateitį.

Šventosios Gertrūdos vienuolyno lietuvės vienuolės benediktinės Liuvene mums liko mielas prisiminimas.

Angliakasiai iš Vokietijos atvyko žymiai vėliau ir sukūrė savo "autonomiją" Liežo apylinkėje.

Visame krašte išsimėčiusius lietuvius suburdavo Mišios, atnašaujamos mažoje bažnytėlėje Au Chien Vert Briuselio rajone. Dalyvavome gausiai kun. P. Baltakio ir kun. J. Lukošiūno kunigystės šventimuose ir primicijose. Mes tais laikais nežinojome, kas vyksta mūsų gimtajame krašte ar JAVbių rusams perduotoje centrinėje Europoje. Nežinojome taip pat, kas laukia mūsų ateityje. Buvome benamiai, ir ta skaudi benamio dalis bei nežinomybė mus persekiojo kaip kokia negera laumė. Nenuostabu, kad įšventintasai kun. P. Baltakis savo primicijų prisiminimo kortelėje įrašė 1952.-VIII.24: "Tu suteikei mums benamiams per mane, nevertą savo tarną, vėl naują kunigą . . ." (Kun. P. Baltakis buvo įšventintas vyskupu 1984.VIII.14 Portland, Maine, JAV).

Su kun. J. Danausku nebuvo lengva bendrauti, nors jis labai daug lietuviams yra padėjęs. Šiandieną aš nemanau, kad jis būtų užmirštas. Jis, ir būdamas visuomenininku, laikėsi rezervuotai. Tą jo laikyseną mes respektavome. Būdamas pats liuvanistu bei BALFo stipendijų skirstytoju, jis mūsų, Liuveno lietuvių studentų, kiek prisimenu, nėra aplankęs.

Daug mums tais laikais yra padėję ir Lietuvos konsulatas Londone (Lithuanian Legation), "Europos lietuvos" redakcija ir kun. dr. Pranas Gaida.

Kun. dr. Pr. Gaidos drąsinančios ir viltį keliančios prakalbos žosistų salėje (Jeunesse Ouvriere Catholique) Briuselyje skamba dar ir dabar mano ausyse. Tuo metu apsilankydavęs Vatikano apaštališkasis nuncijus Namarra jo oratoriniams polėkiams šiltai pritardavo.

Kai šiandieną pagalvojame apie tuos 1946-1953 m. laikus Belgijoje, turime sutikti, kad kun. J. Danausko pagalba lietuviams Belgijoje buvo svarbi ir kad jis niekuomet neturi būti užmirštas. Kartu mes turime sutikti, kad tuometinis *spiritus movens* lietuvių veikloje Belgijoje buvo kun. dr. Pranas Gaida.

Belgijos lietuvių gyvenimas prisimintas ir dėl to, kad tai buvo dramatiški metai. Tada mes pirmą kartą supratome ir įsisąmoninom, kad į savo gimtąjį kraštą nebegalėsime grįžti.

Amerikos Lietuvių fondo 29-me narių suvažiavime 1992 m. kovo 28 d. Čikagoje dalyvavę tarybos nariai su pagerbtomis LF ugdytojomis ir pasitraukusiu į poilsį informacijos komisijos ilgamečiu pirmininku. Sėdi iš k.: Alė Steponavičienė, Antanas Juodvalkis ir Marija Remienė; stovi: V. Kamantas, A. Ostis, St. Baras, R. Steponavičiūtė, dr. A. Razma, dr. K. Ambrozaitis, P. Kilius (tarybos pirm.), K. Dočkus, V. Narutis (naujai išrinktas tarybos narys), dr. J. Valaitis ir V. Momkus

Milijonas Lietuvai

JAV Lietuvių fondo suvažiavimas

Sutelkęs iki 1991 m. gruodžio 31 d. $6,122,647 pagrindinio kapitalo, JAV Lietuvių fondas 1992 m. kovo 28 d. Čikagoje, Jaunimo centre sušaukė 29-jį metinį narių suvažiavimą. 1991 metai buvo sėkmingi ir pirmaujantys surinktų lėšų suma – $802,941. Specialus LF narių suvažiavimas 1991 m. liepos 27 d. iš pagrindinio kapitalo paskyrė vieną milijoną dolerių Lietuvai.

1991 m. į LF įstojo 171 naujas narys. Iš viso narių yra 6548. 1992 m. į amžinybę iškeliavusių narių pagerbime buvo perskaitytos 87 mirusiųjų pavardės.

Sudarius prezidiumą, suvažiavimą atidarė LF tarybos pirm. Povilas Kilius, sveikindamas visus dalyvius, kviesdamas pasisakyti dėl tolimesnės LF veiklos, kuri rišasi su pasikeitimais Lietuvoje. Prel. dr. J. Prunskis invokacijoje išreiškė visų padėką Viešpačiui, kad Lietuvoje užtekėjo laisvės ir nepriklausomybės saulė. Mirusieji LF nariai buvo pagerbti gėlėmis, Antano Juodvalkio uždegta žvake ir giesme "Marija, Marija".

Suvažiavimą žodžiu sveikino Lietuvos garbės konsulas V. Kleiza, ALTO's vardu T. Blinstrubas, buvęs pirmasis LF pirmininkas, JAV LB krašto valdybos vicepirm. R. Narušienė. Raštu – PLB pirm. dr. Vyt. Bieliauskas.

Padėkos plaketės įteiktos ilgametėms LF darbuotojoms – M. Remienei ir A. Steponavičienei. Buvo priimti 1990 m. ir 1991 m. specialaus suvažiavimo protokolai.

LF tarybos pranešime pirm. P. Kilius ir valdybos pranešime pirm. A. Ostis pasidžiaugė, kad dėka narių dosnumo LF turėjo rekordinius 1991 metus įnašais ir palikimais. Stambiausias $311,786 palikimas buvo gautas iš Ernest J. Zitkės. Taipgi LF iždą papildė surengtų 7 koncertų bei metinio baliaus pelnas. Jais rūpinosi M. Remienė. Finansų komisijos pranešimą padarė pirm. Stasys Baras. Apie pusę LF kapitalo bankų indėliuose, komerciniuose ir valdžios lakštuose 1991 m. davė menkas palūkanas. Antroji kapitalo dalis investuota į korporacijų akcijas ir bonus davė apie 15% pelno. Visi investavimai 1991 m. davė $356,980, iš kurių $300,000 pervesti LF Pelno skirstymo komisijai išdalinti lituanistiniam švietimui ir stipendijoms – 50%; kultūrai 14% ir visuomeniams reikalams – 36%. Smulkesnį 1991 m. LF pelno paskirstymo pranešimą padarė komisijos pirm. M. Remienė.

Taipgi pranešimus padarė Palikimų komisijos pirm. dr. K. Ambrozaitis, Įstatų komisijos pirm. dr. J. Valaitis, Patikėtinių tarybos pirm. dr. A. Razma ir Informacijos komisijos pirm. A. Juodvalkis, išbuvęs tose pareigose 14 metų, dabar liekąs tik LF narių memorialinės knygos redaktoriumi.

Kontrolės komisijos pirm. P. Stončius pranešė, kad LF finansinės atskaitomybė vedama tvarkingai ir tiksliai. Suvažiavimas išrinko 6 tarybos narius 3 metų kadencijai ir priėmė nutarimus. Suvažiavimas baigtas vaišėmis Jaunimo centro kavinėje.

Br. Juodelis

SKAITYTOJAI PASISAKO

"VEIDAI IR ŠEŠĖLIAI"

1. Kas atidžiai tą mano rašinį "TŽ" 1992 m. kovo 3 d. nr. skaitė, matė, kad aš nei kaltinu, nei užstoju H. Paulauską ir nesiekiu savo ar jo nuopelnų išskaičiuoti. Primindamas nenuneigiamą "Krivūlės" palikimą tautinei išeivijos kultūrai, norėjau parodyti iki šiol mažai kam žinomą jo įnašą.

2. Sovietinės spaudos, išskyrus "Gimtąjį kraštą", negaudavau ir H.P. "bolševikinių reportažų" nė vieno nemačiau. Nesu matęs ar girdėjęs jį pasirašant "Genriku".

3. Yra poezijos, kurią išgyvenu iki ašarų. To negaliu pasakyti apie H. Nagio eiles. Tačiau tai ne moralės, o skonio reikalas ir dėl to nesiginčijama. **Vytautas P. Zubas,** St. Catharines

Red. pastaba. Šiuo laišku baigiame pasisakymus tuo klausimu.

LAIKRAŠČIO IŠKARPA

Gavau iš Lietuvos laikraščio "Amžiaus" 1992 m. kovo 7 d. Manau, kad verta ją paskelbti ir išeivijos spaudoje. Štai jos pilnas tekstas:

"Aš, Prunskienė Kazimiera-Danutė, Prano, sutinku padėti valstybinio saugumo organams spręsti kai kuriuos juos dominančius klausimus. Visa kas man ryšium su tuo bus žinoma pasižadu laikyti griežtoje paslaptyje. Dokumentus pasirašysiu Šatrijos vardu. (parašas) 1980.06.26".

Iš minėto laikraščio pastabos matyti, kad toks raštelis rastas tyrinėjant KGB veiklą Lietuvoje.

Kristina Jokubauskienė, Hamilton, Ont.

KAS GELBĖJO LIETUVĄ?

"TŽ" 1992 m. 13 nr. Audronė Kairienė įspūdžiuose iš šiandieninės Lietuvos tarp kitko rašo: ". . . daugelis realistiškų protų matė išsigelbėjimą stojant į partiją, užimant postus ir tuo būdu apsaugant tautą nuo nulietuvinimo". Čia pat pateikia ir pavyzdį apie jaunus menininkus: "Nutarė visi vieningai, bet įstojo tik keli, o kiti pasijuokė iš įstojusių . . . Akivaizdus 'vienybės' pavyzdys. Dėl šio vienybės trūkumo tauta taip ir sumenko".

Teigimai aiškūs, kategoriški. Deja, ne visiems priimtini. Sunku patikėti, kad Lietuvą gelbėjo partiečiai ir kolaborantai. Jeigu jau šitaip, tai kuo blogesni nacių bendrininkai, kurie smerkiami? Antra, 200.000 varu suvarytų ar savanoriškai prisitaikiusių valdžiai partiečių — tai tik dalelė tautos. Negi nuošalyje likę 3 milijonai taip ir buvo abejingi rusifikacijai? Visi žinome, kad taip nebuvo. Tai liudija pogrindis, kaliniai, tremtiniai — tie "nerealistiški protai", kurie tautos istorijoje bus įrašyti kitais pavadinimais negu tie "realistai".

Minėtasis vienybės klausimo sprendimas atsiduoda partinės propagandos tvaiku: nestojai į partiją, suardei vienybę ir pakenkei tautai. Kas gelbėjo tautą, kas ją menkino — pasirodys vieną kartą dienos šviesoje. "Lietuvos aide" 1992 m. 47 nr. Vytautas Girdzijauskas ir Jonas Stašinskas, rašydami apie kaltinamąjį aktą bolševizmui, pastebi: "Tikroji tiesa atvertų akis ir tiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu buvo savo likimą susiejęs su komunistų partija ir vis dar viliasi, kad jie nieko blogo Lietuvai nėra padarę, o netgi mėginę ją gelbėti . . ."

Niurnbergo teismo pratęsimas galėtų atskleisti daugiau negu šiuo metu yra įmanoma — ir kaltinti, ir teisinti. O rašant apie šiandieninę Lietuvą kelti anuometinių partiečių dar nepasvertus nuopelnus — tai tik šūvis pro šalį.

P. Rikantas, Toronto, Ont.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 110 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533 - 7954

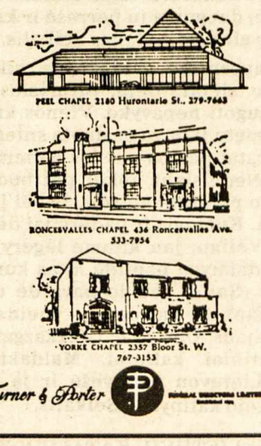

BALTIC STORES & CO.
(Z. JURAS & V. JURAS)
11 London Lane, Bromley, Kent, BR1 4HB, England
Tel. 081 460 2592 FAX 081-318-7643

Siūlome pasinaudoti mūsų įvairiapusišku ekonominiu bendradarbiavimu su Lietuva.

Iš Anglijos siunčiame: dabar geriausius pasaulyje gaminamus vaistus, angliškas ir kitų kraštų medžiagas, avalynę, drabužius, elektronines prekes, rašomąsias mašinėles su lietuvišku šriftu.

Specialus 1992 siuntinys nr. 1

Vyriška arba moteriška striukė, išeiginiai marškiniai arba palaidinė, sportinis moteriškas arba vyriškas kostiumas, moteriškas arba vyriškas nertinis, vyriški arba moteriški sportiniai arba normalūs batai.
Siuntinio kaina (oro paštu) ..... **$510(kan.)**

Nr. 2

Be konkurencijos – maisto siuntinys tik už $133.00
10 dėžučių įvairios konservuotos mėsos, 2 sv ryžių, 4 sv makaronų, 100 gr tirpstančios kavos, 4 sv cukraus, 2 dėž. šprotų, 2 sv dešros, 2 sv sūrio, 2 sv pupelių kavos, 1 butelis valgomos alyvos, 1 dėž. saldaus pieno, 1 butelis alkoholinio gėrimo.

PERVEDAME PALIKIMUS į Lietuvą arba kitus kraštus pageidaujama valiuta, atliekame visas finansines ir banko operacijas aukščiausiu klientui kursu, priimame trumpalaikes arba neriboto laiko investacijas, sudarome testamentus bei administruojame nuosavybes, tarpininkaujame įvairių dokumentų sudaryme. Už investacijas mokame 9% metinių palūkanų (bruto).

Patariame ir tarpininkaujame perkant Vakarų bendrovių akcijas, Investment Trust akcijas, Unit Trusts

TIK PER ANGLIJĄ GREIČIAU IR TAUPIAU!

Sometimes the things we value most are the things we take for granted.

Take a moment to think about what being Canadian means to you. Canadian Citizenship. Take it to heart.

NATIONAL CITIZENSHIP WEEK
APRIL 12 TO 18, 1992

Multiculturalism and Citizenship Canada / Multiculturalisme et Citoyenneté Canada

Canada

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

TAX TRO NIX Certified Service

Toronto - 2290 Bloor St. W. 769 - 4558 ★ **Mississauga -** 702 Burnhamthorpe Rd. 949 - 9988
Scarborough - 3630 Lawrence Ave. E. 438 -5656 ★ **INFORMATION NUMBER: 252 -4566**

FIGHT RECESSION!

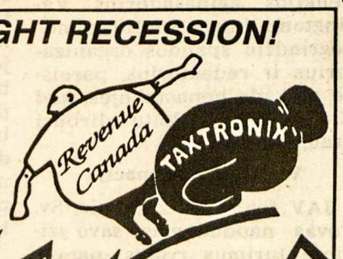

KOVOKIME SU GOBŠIA MOKESČIŲ SISTEMA!
Ar žinote kad...

- Kanados mokesčių įstaiga (Revenue Canada) nesuinteresuota sumažinti jūsų mokesčius, jūs pats turite reikalauti visų mokesčių sumažinimų.
- Mūsų bendrovė (Taxtronix) yra pirmoji Kanadoje gavusi "Plain Paper Approval" 1984 metais.
- Vaiko priežiūros išlaidos ir atskaitymai iš sutuoktinio yra dažniausiai užmirštami, o iš tikrųjų jie labai galėtų sumažinti jūsų mokesčius.
- Dėka mūsų vienintelio tikrinimo ir diagnozavimo metodo, mūsų apskaičiavimų netikslumai sudaro tik vieną trečdalį Kanados mokesčių įstaigos apskaičiavimo netikslumų.
- Kurie naudojate "employment deductons" jau dabar galite prašyti GST grąžinimo.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM

Savo įstaigose mes tuojau galime jums parodyti kompiuterio pagalba apskaičiavimo rezultatus. Mes garantuojame, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi. Jei klientas nėra pilnai patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimam jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome $20 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

DĖMESIO VERSLININKAI!
Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinant jūsų mokesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą. Dėka mūsų "BUSINESS 1"programos, mes teikiame platų patarnavimą už neįprastai žemą atlyginimą:
- **knygvedyboje,**
- **pajamų ir išlaidų lapuose,**
- **balanso lapų paruošime.**

DĖMESIO! MISSISSAUGA
Mes atidarėme naują pastovią įstaigą: 702 Burnhamthorpe (kampas Cawthra gatvės) Suite 2. Tel. 949-9988

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI

Atlyginimas už mūsų patarnavimą priklauso nuo jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumo ir yra teisingai apskaičiuojamas mūsų kompiuterio. Jo dėka ne tiktai mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitybos kompanijų – "chartered accounting companies" – naudojasi mūsų patarnavimu), bet ir atlyginimas yra **labai žemas** (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas – $27, statistinių lapų užpildymo vidurkis – tarp $29 ir $39).

Be to mes teikiame automatinę
25%
nuolaidą jūsų sutuoktiniui(ei)

Atlyginiman taipgi įeina:
- Ištisų metų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
- Patarimas pradedant ar parduodant savo verslą.
- Investavimo patarimai

Įstaiga atidaryta nuo 10 v.r. iki 7.30 v.v.
10% nuolaida
Šeštad: 10 v.r. - 4 v.p.p.
Išsikirpkite ir atsineškite šį kuponą

Telšių kunigų seminarijos klierikai prie Telšių katedros, apsilankius svečiams iš JAV – vysk. PAULIUI BALTAKIUI ir kun. KAZIMIERUI PUGEVIČIUI (ketvirtas ir trečias iš kairės). Šalia jų – vysk. A. VAIČIUS

Vatikanas-Vašingtonas kovoje su komunizmu

Savaitinio amerikiečių žurnalo "Time" atskleisti faktai ir Vatikano patikslinimai

Kova su komunizmu užtruko septynis dešimtmečius. Ji prasidėjo tuoj po 1917 metų kruvinos revoliucijos Rusijoje. Juo labiau ryškėjo tikrasis komunizmo veidas, juo įžūliau jis ėmė rodytis laisvėje gyvenančiose šalyse, — juo ir pasipriešinimas stiprėjo. Nors valstybiniu mastu, išskyrus Berlyno-Romos ašies ideologinės atsvaros ir karinius užmojus, nieko nebuvo daroma, vis dėlto kova su komunizmu tolydžio pradėjo įgauti konkretesnes formas.

Prez. R. Reagan'as Vatikane

Žurnalas "Time" 1992 m. vasario 24 d. laidoje išspausdino Carl Bernstein'o plačią iliustruotą apžvalgą, pavadintą "The Holy Alliance" (Šventoji sąjunga). Autorius žvelgia į netolimą praeitį — vos prieš dešimtmetį. Šv. Tėvas Jonas-Paulius II ir tuometinis JAV prez. Ronald Reagan'as, abu stebuklingai išlikę po atentatų, vykdytų vienas po kito, — šiandien iškyla kovoje su komunizmu kaip konkrečių žygių pradininkai ir bendradarbiai. Čia prisimenamas pirmasis Šv. Tėvo ir JAV prezidento susitikimas 1982 m. birželio 7 d. Vatikano bibliotekoje. Kai kiti pareigūnai tuo metu diskutavo Viduriniųjų Rytų problemas, popiežius ir prezidentas palietė sovietų valdomą Rytų Europą, ypač Lenkiją, kurioje buvo prasidėjęs Lech Walensos "Solidarumo" sąjūdis ir kaip tik tuo metu jau buvęs komunistinės valdžios įstatymais uždraustas.

Slaptos siuntos

Tuo priespaudos metu, Šv. Tėvui ir prezidentui remiant, slaptais keliais į Lenkiją buvo siunčiamos modernios ryšių priemonės — kompiuteriai, spausdinimo mašinos ir kiti įrenginiai. Finansavimu rūpinosi kai kurie JAV fondai. Lech Walensa ir kiti vadai gaudavę strateginių patarimų. Augant "Solidarumui", apie valdžios laikyseną ir sprendimus Vakarus informuodavo ne tik kunigai, bet ir valdžioje dirbę slaptosios žvalgybos agentai. Šv. Tėvas ir prez. R. Reagan'as niekada nesutikę su tokiu Europos padalinimu, kuris buvęs nuspręstas Jaltoje. Jie tikėję, kad Lenkijai tapus demokratine valstybe, tuo paseks ir kiti Rytų Europos kraštai. W. Adamieckis, dabartinis Lenkijos ambasadorius Vašingtone, buvęs "Solidarumo" pogrindžio spaudos organizatorius ir redaktorius, pareiškė niekada nepastebėjęs, kad Kat. Bendrija būtų dirbusi drauge su JAV.

Vatikano informacija

JAV žvalgybos žiniomis, Šv. Tėvas naudodamas savo žinioje turimus ryšius, patarė L. Walensai veikti pogrindyje ir "Solidarumui", tada jau turėjusiam dešimt milijonų narių, neiti į gatves, neprovokuoti valdžios veiksmų, galinčių sukelti pilietinį karą. Kadangi komunistai buvo nukirtę tiesioginę telefono liniją tarp Vatikano ir Lenkijos, Šv. Tėvas palaikė ryšius su kardinolu J. Glemp'u per Varšuvos radiją. Tuometinis JAV valstybės sekretorius Alexander Haig teigė, kad Vatikano informacija esanti geresnė ir greitesnė negu valstybinės žvalgybos pranešimai, einantys per biurokratijos koštuvus.

Krizei prasidėjus, prez. R. Reagan'as sustiprino slaptąją žvalgybą. Informacijas CIA perduodavo net Lenkijos krašto apsaugos min. pavaduotojas. Kartu dirbo ir generalinio štabo narys plk. Ryszard Kuklinski, informavęs CIA iki 1981 m. lapkričio mėn., kai jis slapta išvyko iš Lenkijos, perspėjęs apie galimą sovietų invaziją. Panašus jo perspėjimas buvo pasiekęs Vašingtoną 1980 m. ir privertęs prez. Carter'io administraciją siųsti slaptus pranešimus Brežnevui, tuo laiku net galvojusiam, kad kariuomenę būtų geriau panaudoti invazijai užuot nukreipus ją talkon padėti nuimti derlių. Apie padėtį tuoj pat buvo painformuotas Šv. Tėvas.

Geriausias sąjungininkas

Pagrindinį JAV administracijos branduolį sudarė katalikai: CIA virš. W. Casey, Allen, Clark, Haig, Walters ir W. Wilson — pirmasis Reagan'o ambasadorius Vatikane. Tie pareigūnai įsteigė vadinamąją "šventąją sąjungą" JAV — Vatikano glaudesniems ryšiams palaikyti, demokratijos idėjoms Rytų Europoje plėsti, stiprinti moralinę jėgą, reikalingą kovoje su komunizmu. Visa tai būtų buvę sunku padaryti be aiškios prez. Reagan'o paramos. Prezidentas buvo įsitikinęs, kad Vatikanas gali būti geriausias sąjungininkas kovoje su komunizmu. Jis taipgi galvojo, kad karo stovio įvedimas ir bandymas sutriuškinti "Solidarumą" nebus sėkmingas, nes Lenkijos istorija surišta su religija. Kardinolas Casaroli pastebėjo: "Tai buvo tikras JAV ir Vatikano interesų sutapimas".

Sąjunga nereali

Lenkų kilmės mokslininkas, artimas JAV administracijos bendradarbis Richard Pipes, analizuodamas aną laikotarpį, tarp kitko pareiškė, kad tokie žmonės kaip Haig, Malcolm Baldridge ir James Baker galvoja, jog JAV-Vatikano sąjunga nesanti reali. O George Bush'as tuo reikalu nėra taręs jokio žodžio. Bet Reagan'as tikrai supratęs, kur iš tikrųjų glūdi laimėjimas. Po karo stovio paskelbimo W. Casey tuoj pat tapęs pagrindiniu visos tos politikos architektu. Specialus uždavinys buvęs išlaikyti pajėgų "Solidarumo" sąjūdį, kuriam buvo siunčiami pinigai, ryšių priemonės ir kiti reikmenys. Buvęs prez. Carter'io patarėjas Zbigniew Brzezinski pasakęs: "Aš gerai sutariu su Casey. Jis yra labai lankstus ir pramatantis... jei kas nors darytina, tai ir bus padaryta". Prez. Reagan'as pokalbiuose su bendradarbiais Lenkijos klausimais būdavęs santūrus. Clark prisimena, kad bet kokiu reikalu su prezidentu kalbėjęs ne ilgiau kaip tris minutes.

Nepalikti pėdsakų

Šv. Tėvas pats priimdavęs JAV pareigūnus pasitarti Lenkijos reikalais ir pranešimus prezidentui siųsdavęs laiškais ar per ryšių sistemą. Beveik prieš kiekvieną Šv. Tėvo kelionę Europoje ir Viduriniuose Rytuose Casey skrisdavo į Romą susitikti su Jonu-Pauliumi II-uoju ir pasikeisti informacijomis, nors oficialus Vašingtono pasiuntinys buvęs Walters, artimas Casey bendradarbis. Lenkijos atžvilgiu Šv. Tėvas, JAV prezidentas ir Casey buvę nusistatę leisti natūraliai plėtotis jau egzistuojančioms jėgoms, nepaliekant jokių savų asmeninių pėdsakų.

Slaptoji žvalgyba

Maždaug tris savaites prieš susitikimą su Šv. Tėvu 1982 m. prez. Reagan'as pasirašė slaptą dokumentą, pavadintą "Valstybinės apsaugos sprendimų nurodymai" (NSDD 32). Tuo buvo patvirtintos ekonominės, diplomatinės ir slaptosios priemonės neutralizuoti sovietų pastangas išlaikyti kontrolę Rytų Europoje. Vienas pagrindinių NSDD 32 uždavinių buvęs sukelti krizę Lenkijos vyriausybėje, stiprinti parama ir propaganda "Solidarumą", aiškinti žmogaus teisių būtinumą, ypač tikinčiųjų tarpe. Kariniais klausimais JAV žvalgyba buvusi geresnė negu Vatikano. Bet politinės padėties sekimas Vatikanui buvo geriau prieinamas per vyskupus, turėjusius ryšių su "Solidarumu", aiškino kardinolas Silvestrini. Jis taipgi teigė, kad "Solidarumas" tuo sunkmečiu veikęs labai išmintingai, nes sąjūdis buvusi bomba komunizmo širdyje. Kiekvieno pertempimo atveju ji būtų galėjusi sprogti.

Reikšmingos būstinės

Komunistiniame pasaulyje JAV ambasada Varšuvoje buvo tapusi CIA būstine. "Solidarumo" raštinė Briuselyje tapo tarptautine įstaiga, kuria naudojosi Vatikano atstovai, CIA agentai, tarptautinės socialistų organizacijos ir kitos demokratinių siekių institucijos. Tai buvo vieta, kur "Solidarumas" savo rėmėjams pasakydavo ko labiausiai reikia, kur įvairios gėrybės ir kur geriausi organizatoriai. Pasiuntinių ir kunigų judėjimas čia buvęs didelis — visi rinkdavosi su pagalbos prašymais ir informacija. Iš čia plaukdavo maistas, pinigai, drabužiai "Solidarumo" veikėjams. Kai JAV sankcijos 1984 m. pradėjo paliesti eilinius Lenkijos gyventojus, arkivyskupas P. Laghi vyko į Kaliforniją pasimatyti su Reagan'u ir paprašyti sankcijas švelninti. Tai buvo padaryta. Bet Baltieji rūmai, pasitarę su Vatikanu, atsisakė lengvinti ekonominį spaudimą Maskvai — sustabdė technologijos, maisto ir kultūrinių pasikeitimų programą, tuo reikšdami nepasitenkinimą dėl tęsiamos priespaudos Lenkijoje.

(Bus daugiau)

Toronto "Gintaro" ansamblio šokėjai atlieka programą Vasario 16 šventėje Anapilio salėje Nuotr. A. Puko

Jau už laisvą Lietuvą

JONAS GUSTAINIS

Šią vasarą, liepos mėnesio pabaigoje, Barcelonos mieste Ispanijoje prasidės dvidešimt penktoji pasaulinė sporto olimpiada. Šios garsiosios žaidynės vyksta kas ketveri metai. Jose dalyvauja arti dešimties tūkstančių iškiliausių pasaulio sportininkų, atstovaujančių daugiau kaip pusantro šimto valstybių. Jie kovoja dėl olimpinių medalių, kurie teikia garbės ir pasididžiavimo ne vien tik sportininkui, bet ir visai jo tautai. Moderni šiuolaikinė technika, erdvės satelitų pagalba televizijos aparatais perduoda visiems kontinentams olimpines varžybas. Jas stebi visuose pasaulio kraštuose šimtai milijonų žmonių.

Be sportinių pasiekimų olimpiados dar turi ir šalutinių tikslų. Sportininkai, gyvendami "olimpiniuose kaimeliuose", artimiau tarpusavyje susipažįsta, pabendrauja, domisi paskirų tautų papročiais, jų gyvenimo būdu ir vėliau dažnai palaiko draugiškus ryšius. Vertindami olimpinius rezultatus, sporto vadovai planuoja tarptautinius susitikimus ateityje. Savųjų sportininkų dalyvavimas olimpiadoje sukelia tautoje pasididžiavimo jausmą, kuris įpareigoja atletus ištvermingai kovoti. Pasiekti laimėjimai teikia garbę, ne vien tik sportininkui, bet drauge kelia tautoje nuotaiką ir skatina jaunimą dirbti ir aukotis kilnesniems idealams. Olimpinės žaidynės metai po metų auga dalyvių skaičiumi ir tarptautiniu populiarumu.

Olimpinis judėjimas ėmė keistis 1952 m. Helsinkio olimpiadoje, kai pirmą kartą pasirodė Sov. Sąjungos sportininkai. Komunistiniai kraštai, gerai suprasdami pasaulinę propagandos reikšmę olimpiadose ir norėdami pakelti prestižą savame krašte bei užsieniuose, atkakliai rengė savo atletus pergalėms. Išrinktuosius kandidatus ir jų šeimas pilnai aprūpindavo geru pragyvenimu, kad jie galėtų visiškai atsidėti sportui. Suteikdami treniruotėms geriausias sąlygas, parūpindami gerus trenerius ir pasirinkdami tinkamiausius atletus, jie išugdydavo aukštos klasės profesionalus. Tai darė žinodami, kad olimpinėse žaidynėse gali dalyvauti vien sportininkai mėgėjai, kurių varžybinis pasirengimas neprilygo profesionalams. Vakarinių šalių olimpiniai komitetai stropiai tikrindavo mėgėjiškumo taisyklių pražangas, tuo tarpu rytinių kraštų vadovai, begėdiškai meluodami, tvirtino, kad jų šalyse profesionalinio sporto iš viso nėra ir negali būti.

Ta padėtis ilgainiui keitė ir olimpinį pobūdį. Pakilo varžybų lygmuo, pareikalaudamas iš dalyvių kaskart stipresnio pasiruošimo, kuris sportininkui mėgėjui dažnai jau būdavo neprieinamas. Netrūko įvairių nesusipratimų vadovų tarpe ir įtampos varžybose. Tarptautinis olimpinis komitetas pagaliau nusprendė keisti varžybines taisykles. Šiuo metu kai kuriose sporto šakose jau leidžiama dalyvauti ir profesionalams.

Šių metų olimpiada skirsis nuo praėjusiųjų dalyvių gausa ir sportine nuotaika. Joje dalyvaus naujos nepriklausomos valstybės ir sugrįš anksčiau dalyvavusios tautos, kurios neseniai nusimetė okupanto jungą. Žlugus rytuose komunizmui, akligatvyje atsidūrė ir jo dievinamas sportas. Sunku šiuo metu spėti, kaip sportas toliau plėtosis naujai susikūrusiose valstybėse. Viena aišku, kad šaltojo karo sukelta sunki bendradarbiavimo nuotaika ir bereikalinga varžybinė įtampa turės užsibaigti. Tikime, ateities olimpiadose vėl atgims nuoširdus sportinis bendradarbiavimas ir sveika varžybinė konkurencija, kur visų tautų iškilieji sportininkai kovos už savąsias spalvas. Šioje olimpiadoje mūsų valstybės sportininkai, sugrįžę po daugelio metų (paskutinį kartą, kaip nepriklausoma valstybė, dalyvavome olimpiadoje Amsterdame 1928 metais), žygiuos laisvųjų tautų tarpe. Keliose sporto šakose mūsų atletai gali stipriai pasirodyti ir net iškilti į pirmaujančių eiles. Nemažiau svarbu vien tik dalyvauti ir reprezentuoti savo valstybę toje didžiulėje pasaulinėje sporto manifestacijoje.

Norėdami įrodyti esą pranašesni už okupantus, okupuotos Lietuvos sportininkai yra pasiekę gražių rezultatų. Pirmaudami Sov. Sąjungoje daugelyje sporto šakų, lietuviai išsikovodavo teisę dalyvauti olimpiniuose žaidimuose. Kamuolio žaidimų komandose dažnai matydavome ne vieną lietuvišką pavardę, kurios pasipuošdavo ir aukso medaliais. Neapykanta atėjūnams būdavo ypač ryški krepšinio ar futbolo rungtynėse su sovietinėmis komandomis. Perpildytuose stadionuose žiūrovai įvairiomis replikomis ir politiniais šūkiais reiškė nepasitenkinimą, tuo pačiu ragindami savuosius būtinai laimėti. Kartais po pergalės vykdavo demonstracijos, kurios rodė tautos vienybę ir troškimą laisvai gyventi. Savo ryžtu ir sunkiu darbu per devynias olimpiadas (1952-1988) lietuviai sportininkai iškovojo Sov. Sąjungai 23 auksо, 15 sidabro ir 16 bronzos medalių. Tai akivaizdus pranašumo įrodymas prieš "didįjį brolį", ir nuostabus tuometinis Lietuvos sporto lygis pasauliniu mastu.

Lietuvos sportininkus (apie 50 žmonių) olimpiadon pasiųsti ir ten juos išlaikyti mūsų valstybei sudaro daug išlaidų. Žinodami, kad Lietuva šiuo metu finansiškai sunkiai verčiasi, privalome ieškoti paramos ir iš kitų šaltinių. Aprangą, inventorių, medikamentus ir kiek pinigų žadėjo parūpinti komercinės Europos ir Amerikos bendrovės. Privalome ir mes, užsienio lietuviai, dosniai paremti šį reikšmingą Lietuvai užmojį, kad mūsų sportininkai galėtų tinkamai reprezentuoti savo kraštui. Lietuvos Olimpinis komitetas įgaliojo V. Adamkų rinkti aukas šiam tikslui Š. Amerikoje. JAV vajaus komitetas jau pradėjo darbą. Š. Amerikos sporto sąjunga, V. Adamkaus prašoma, sudarė vajaus komitetus Kanadoje. Į garbės komitetą pakviesti Lietuvos gen. konsulas Kanadoje H. Lapas, Išganytojo evangelikų par. klebonas kun. P. Dilys, Lietuvos kankinių par. klebonas kun. J. Staškus, Prisikėlimo par. klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, "Tėviškės žiburių" vyr. redaktorius prel. dr. P. Gaida, KLB krašto valdybos pirm. G. Petrauskienė, KLB krašto valdybos vicepirm. V. Bireta, KLB Toronto apyl. pirm. A. Barysaitė. Į darbo komitetą įeina: pirm. J. Gustainis, J. Balsys, S. Kražauskas, A. Šileika ir A. Vaičiūnas. Aukų lapai išsiuntinėti KLB apylinkėms, sporto klubų vadovams, ŠALFASS-gos c. valdybos nariams ir vajaus komitetui. Atskiri laiškai pasiųsti organizacijoms, draugijoms, komercinėms įstaigoms, profesionalams ir paskiriems visuomenės veikėjams. Atidarytos sąskaitos bankeliuose "Paramoje" nr. 10300 ir Prisikėlimo par. bankelyje nr. 1622390. Aukas taipgi galima siųsti tiesiog: J. Gustainis, 179 Cassandra Blvd., Don Mills, Ont. M3A 1T4, arba J. Balsys, 364 Greer Rd., Toronto, Ont. M5M 3P5. Čekius rašyti "Olympic Fund of Lithuania" vardu. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčio per KLB krašto valdybą.

Gausia auka paremkime Lietuvos atstovus, vykstančius į olimpiadą savo tėvynę garsinti.

Klaipėdos dramos teatro vyr. režisierius POVILAS GAIDYS su žmona aktore ELENA GAIGALAITE ir Čikagos "Vaidilutės" teatro vicepirm. EDVARDAS ŠULAITIS (viduryje) praėjusią vasarą prie Klaipėdos dramos teatro pastato Nuotr. V. Kapočiaus

Režisierius iš Lietuvos Čikagoje

Klaipėdos dramos teatro vyr. režisierius **Povilas Gaidys**, atvykęs prieš pat Kalėdas į Čikagą, dirba lietuvių teatre "Vaidilutė", režisuoja Petro Vaičiūno 4 v. komediją "Patriotai", kuri vaizduoja prieškarinę Lietuvą ir jos veikėjus.

P. Gaidys, vienas žymiausiųjų režisierių Lietuvoje, Klaipėdoje yra surežisavęs 60 veikalų, vaidinęs ir kino filmuose. Nors profesionalas, ėmėsi darbo su mėgėjų kolektyvu "Vaidilutės" teatre, norėdamas pagelbėti išeivijos teatralams siekti didesnio meistriškumo.

"Patriotų" komedijoje pasirodo jau anksčiau Čikagoje vaidinę mėgėjai aktoriai ir nauji veidai, atvykę neseniai iš Lietuvos. Tai — Laima Šulaitytė (vienintelė profesionalė), Giedrė Griškėnaitė, Aldona Pankienė, Vidas Dumašius, Regina Kiudulaitė, Arūnas Šatkus, Sigitas Gudis, Vladas Stankevičius. Šio veikalo (jis statomas pirmą kartą Amerikoje) premjera bus gegužės 17 d., 3 v.p.p. Jaunimo centro salėje, Čikagoje.

P. Gaidys, šalia darbo "Vaidilutės" teatre, dėsto Lietuvos teatro kursą Ilinojaus universiteto Lituanistikos katedroje. Jis į Klaipėdą žada grįžti po savo darbo Čikagoje š.m. birželio mėnesį. **Edvardas Šulaitis**

"Vilties maldos"

Kadaise garsėjo išeivijoje keturių Sibiro tremtinių lietuvaičių maldaknygė "Marija, gelbėki mus". Ji buvo ranka rašyta, įrišta ir išeivijoje išspausdinta bei išversta į daugelį svetimų kalbų. Dabar paaiškėjo, kad buvo ir kita Sibiro lietuvių maldaknygė, rašyta and cemento maišų popieriaus ir įrišta. Ji išleista Lietuvoje 1991 m. ir pavadinta "Vilties maldos". Išleido "Raštija", spausdino Vilniaus universiteto spaustuvė. Maldaknygės išvaizda sibiriška – rudas viršelis ir popierius, primenantis cemento maišus, tekstas rašytas ranka. Jos autorius – prel. Stasys Kiškis, ilgametis Sibiro tremtinys.

Šios kalinių maldaknygės motto: "Neleisk, Viešpatie, nusiminti dėl kančių ilgumo ir nustoti vilties dėl jų daugybės".

Tikslus maldaknygės apibūdinimas bei jos kilmė ryškėja pratarmėje, parašytoje irgi buvusio Sibiro tremtinio kun. Jono-Kastyčio Matulionio, SJ. Štai jos tekstas.

"Kai pamačiau lietuvių katalikų kalinių maldaknygę ir išgirdau jos odisėją po lagerius, didis skausmas suspaudė širdį... ir ją pabučiavau. Juk Sibiras pažįstamas ir man kaip mūsų tėvams, seserims ir broliams.

MALDA mums buvo vienintelė paguoda, viltis ir nusiraminimas.

MALDAKNYGĖ, kurią laikau rankose, parašyta ant cemento maišelių popieriaus 1951 metais tolimame Olžerase. Tai Altajaus kalnų, sraunių upių ir kalinių kančių kraštas.

Maldų autorius – prelatas Stanislovas Kiškis, Sibiro metais buvęs kalinių ir tremtinių dvasios tėvu ir globėju.

Maldaknygę įrišo ten kalėjęs mūsų dainininkas – operos solistas Antanas Kučingis. Maldas užrašė, daugumą jų perrašė ir knygelę globojo Antanas Seikalis.

Lageriuose maldaknygę reikėdavo slėpti. Deja, pirmosios – išsaugoti nepavyko. Vienos kratos metu ji buvo paslėpta sniege, o kratai pasibaigus jos neberasta. Nedelsiant, tokiu pat būdu, buvo parašyta antroji. Ją vėl įrišo A. Kučingis ir padarė jai dėklą. Vėliau, jau kitame lageryje, maldaknygę papildė kitas kunigas. (Gaila, kad jo pavardė užmiršta). Iš antrosios – meldėsi Altajaus, Omsko ir Džezkazgano politiniai kaliniai. Maldaknygę Lietuvon parsivežė ir ją išsaugojo kalinys A. Seikalis.

Šis LIETUVIŲ KATALIKŲ KALINIŲ MALDAKNYGĖS leidimas yra FAKSIMILINIS. Jos išleidimu rūpinosi A. Seikalis – "Raštijos" (buv. "Sietyno") direktorius, istorijos m.k., VU docentas Vilius Užtupas ir kiti.

Maldaknygę pavadinome VILTIES MALDOS. Tai atitinka tų metų paskirtį ir tikslą. Leidėjai pasirūpino ir popieriumi, kad primintų originalą.

Skaitykime ją, melskimės iš jos. Mūsų širdys pajus Dievo malonę ir suteiks mums dvasios stiprybės. Tada suprasime, kodėl mūsų tėvai, seserys ir broliai nepalūžo... Viešpats buvo su jais. Jis padėjo baisiame varge išlikti lietuviais, krikščionimis, suprasti kančios ir aukos vertę...

Ši maldaknygė yra mūsų ŠVENTA RELIKVIJA. Jos kelias į LAISVĘ buvo toks pat sunkus kaip mūsų tėvų, seserų, brolių ir visų mūsų...

VIEŠPATIE, neleisk, kad kada nors tokia Tautos kančia pasikartotų!"

PADĖKA

Toronto jaunimo ansamblis "Gintaras" nuoširdžiai dėkoja rėmėjams ir geradariams, kurie aukomis ar darbu prisidėjo prie mūsų sėkmingos kelionės į VII-jį pasaulio lietuvių jaunimo kongresą Pietų Amerikoje.

Dėkojame Kanados lietuvių fondui, Toronto Prisikėlimo parapijos ir "Paramos" kredito kooperatyvams už finansinę paramą, pavieniams asmenims – už aukas: $250 – dr. M. Valadkai, $200 – P. J. Maliui, $100 – L. G. Vyšniauskui, J. Kuchalskiui, dr. M. Arštikaitytei-Uleckienei, p. Vaškevičiui, J. S. Bubuliui, Medelis Consulting, dr. V. Kvedarui, $75 – dr. A. Valadkai, H. Stepaičiui, $60 – J. D. Valaičiui, $50 – p. Marcinkevičiui, Č. B. Joniui, dr. J. Sungailai, D. Jonušienei, $40 – p. Lapenskui, $20 – M. Skrinskienei, V. O. Narušiui, p. Grybui, $10 – A. Baltakiui.

Taip pat dėkojame A. Nausėdui už vizų bei kitų dokumentų sutvarkymą, R. Malinauskui už kelionės vaizdajuostę ir J. Gaižutytei už nuotraukas, A.N. – filmų ir nuotraukų padengtas išlaidas, B. Prakapienei, B. Stanulienei, J. Gurklienei už pasiūtas uniformas repeticijoms, "Gintaro" tėvų komitetui už įdėtą darbą renkant aukas bei įspūdingą mūsų sutikimą Toronto orauostyje.

Jums visiems tariame nuoširdų ačiū –

"Gintaro" ansamblis ir išvykos vadovai

Paremkite "Tėviškės žiburius" auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

"Tikėjimo, išminties ir taikos dvasia"

Kunigo Vytauto Bagdanavičiaus religinių straipsnių rinkinys

VINCAS KOLYČIUS

Religinės literatūros mes, lietuviai, niekad neturėjome per daug. Kiekvienas panašaus turinio leidinys yra sveikintinas.

Autorius šį savo leidinį pavadino religinių straipsnių rinkiniu. Tai teisingas apibūdinimas, nes knygoje yra net 48 straipsneliai pagal kokį nors Šv. Rašto skaitinį. Įvade autorius paaiškina tų straipsnių kilmę: "Lietuviška visuomenė dažniau girdi aiškinimus evangelijų tekstų, bet mažiau pažįsta tą Naujojo Testamento dalį, kurią sudaro apaštalų darbai ir jų laiškai bei raštai. Dėl to redaguodamas 'Laivą' 1950-51 m. pasirinkau pasidalyti su skaitytojais paaiškinimus ir svarstymus tų Naujo Testamento tekstų, kurie Mišiose pasirodo kaip skaitymai arba lekcijos. Nors tai buvo pirm Antrojo Vatikano Susirinkimo laikų, tačiau jie, atrodo, yra verti dėmesio. Naujoje Liturgijos reformoje Mišioms ne kartą yra parinkti kiti skaitymai".

Šis autoriaus paaiškinimas parodo knygos atsiradimą ir apibūdina jos turinį. Kyla tik klausimas, kodėl autorius laukė 40 metų, kad tuos straipsnius išleistų knygos pavidalu? Galbūt rūpėjo užpildyti religinės literatūros spragą Lietuvoje? Knyga išleista 1991 m., tačiau, atrodo, kad tie straipsniai nebuvo perredaguoti. Kokius parašė 1950 m., tokius ir atidavė spaudai 1991 m. Daugelyje straipsnių randame sakinį "šios dienos lekcija kalba". Kokios dienos? Tai buvo lekcijos — Mišių skaitiniai prieš Antrąjį Vatikano Suvažiavimą. Nors Dievo žodis nesikeičia ir jų prasmė tebėra ta pati, tačiau buvo galima išleisti panašius priedėlius, kaip "šiuo sekmadieniu Bažnyčia pradeda naujus liturginius metus" (28 psl.), arba ". . . komunizmas, kuris šiandien taip galingai reiškiasi" (202 psl.). Juk 1991 m. jis nebesireiškia taip, kaip 1950-51 m.

Kun. V. Bagdanavičius, kaip ir kituose savo veikaluose, turi gana gilią įžvalgą, neaiškina Šv. Rašto tik sausomis teologinėmis frazėmis, bet bando pritaikyti kasdieniniam žmogaus gyvenimui. Kiekvienas skaitytojas privalėtų pirmiausia perskaityti tą skyrelį Šv. Rašte ir tada skaityti autoriaus paaiškinimą. Daug kas tada pamatys ir supras, ką tie Šv. Rašto žodžiai reiškia man pačiam, ar aš juos galiu pritaikyti savo kasdieniniame gyvenime.

Dr. Juozas Meškauskas, viršelio aplanke apibūdindamas šią knygą, rašo: "Visi tie svarstymai naudingi ne tik religinės kultūros ugdymui, bet jie kiekvienam naudingi visokeriopai. Kiekvieną straipsnelį perskaitęs jautiesi gavęs didelį religinį, kultūrinį ir dvasinį turtą".

Čia norisi tik prabėgomis paminėti keletą ištraukų, kur su autoriaus nuomone ne visi sutiktų. Kažkodėl autorius žmones šitaip surūšiuoja: "Dažnai tie žmonės, kurie yra ištvermingi, yra niūrūs ir nemandagūs, o tie, kurie yra linksmi, yra tik vėjavaikiai ir yra linksmi tik dėl to, kad jokių sunkių uždavinių nesiima" (26 psl.).

Argi ištikrųjų taip yra? Tame pačiame skyrelyje autorius rašo: "Net tokios, rodos, tolimos viena kitai dorybės, kaip *džiaugsmas ir ištvermė* (mano pabr.) turi jame (krikščionyje) rasti vietos, viena kitos negadydamos". Ar džiaugsmas ir ištvermė yra viena kitai tolimos dorybės?

Kun. V. Bagdanavičius yra teologas, ir aš nebandysiu ginčytis su juo teologiniais klausimais, tačiau skaitydamas laiško tesalonikiečiams pradžią (21 psl.) aš suprantu kitaip. Autorius rašo: "Apaštalas Povilas vadina tesalonikiečius: Dievo mylimieji broliai". Toliau rašo: "Mums jau užtektų jei žmogus būtų pavadintas: Dievo mylimuoju vaiku . . . bet juos pavadina mylimaisiais Dievo broliais". Lietuviškame Šv. Rašto tekste parašyta: "Mes žinome, Dievo numylėtieji broliai, apie jūsų išrinkimą". Apaštalas Paulius juos vadina broliais, kurie yra Dievo mylimi ar numylėti, tačiau ne Dievo broliai. Angliškame tekste (New American Bible) šitaip skamba: "We know, too, brothers beloved of God, how you were chosen".

Kitoje vietoje autorius rašo: "Žmogus, kaip žinome, susideda iš dviejų pagrindinių dalių: iš kūno ir sielos" (177 psl.). Tai yra daugumos priimta nuomonė, užsilikusi iš graikų filosofijos, kurią puoselėjo Aristotelis: žmogus yra sudėtas iš kūno ir sielos. Tuo tarpu apaštalas Paulius mus moko, kad žmogus yra sudėtas iš kūno, sielos ir dvasios. Jis rašo: "Pats ramybės Dievas pilnai jus tepašventina ir teišsaugo tobulą bei nepriekaištingą jūsų *dvasią, sielą ir kūną* mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus atėjimui (1 Tes. 5,23). Pradžios knygoje pasakyta: "Viešpats Dievas sutvėrė žmogų iš žemės dulkių ir įkvėpė į jo veidą gyvosios dvasios, padarydamas žmogų gyva siela (esybe)". (Pradž. kng. 2,7). Kūnas (graik. soma) – tai mūsų išviršinis pavidalas, siela (psyche) – tai mūsų valia, intelektas, jausmai; dvasia (pneuma) – tai Dievo įkvėptoji dvasia, kuri, paliesta Šv. Dvasios, mus padaro Dievo vaikais ir įgalina sušukti – Aba, Tėve!" (Gal. 4,6).

Kai kurie autoriaus išsireiškimai taip pat nėra visiškai tikslūs. Autorius, cituodamas Gal. 5,22 (179 psl.) Šv. Dvasios vaisius – meilę, džiaugsmą ir t.t. juos vadina "krikščioniškos kultūros dovanų sąrašu". Kodėl nepavadinti vardu, kurį randame Šv. Rašte – Šv. Dvasios vaisiais? Krikščioniškoji kultūra skamba gana pasaulietiškai.

Neaišku ką autorius galvoja tokiu pasakymu: "Visas protestantizmas laikosi nusistatymo, kad nedera kištis kitam asmeniui į žmogaus ir Dievo santykius. Dėl to jie atmeta kunigystę ir visa tai, kas Bažnyčios gyvenime yra su ja susiję" (192 psl.). Argi iš tikrųjų taip yra?

Ar doros dėsniai nėra tie patys visiems katalikams? Autorius rašo: "Katalikų tikėjimas, reikalaudamas vienybės tikėjimo ir doros dėsniuose, nereikalauja gyvenimo suvienodinimo visais galimais atžvilgiais. Net tų pačių doros dėsnių pritaikyme katalikų tarpe gali būti didelio įvairumo ir nemaža skirtumų" (197 psl.). Tai matome šiandien, kai atskiri liberalūs teologai savaip aiškina doros ir moralės dėsnius, tuo rodydami nepaklusnumą popiežiui ir Bažnyčios mokymui.

Pasitaiko knygoje ir rašybos klaidų, kaip "Gelatams" (79 psl.), "Jakabo" (112 psl.), Ebez. (9 psl.). Jų yra ir daugiau, bet tai ne esminis dalykas.

Šiaip knygą miela paimti į rankas. Viršelis dailininko Petro Aleksos labai skoningas. Nors visi straipsniai buvo parašyti prieš 40 metų (žinoma, būtų buvę geriau, jeigu autorius būtų juos perredagavęs), jie bus įnašas į mūsų religinę literatūrą. Reikia tikėtis, kad nemažai egzempliorių pateks ir į Lietuvą.

Vytautas Bagdonavičius, TIKĖJIMO, IŠMINTIES IR TAIKOS DVASIA. Leidėjas – Lietuviškos knygos klubas. Spausdino – "Draugo" spaustuvė. Viršelis – dail. Petro Aleksos. Čikaga, 1991 m., 203 psl.

Pavasaris

Sugrįžo jau varnėnas,
pavasaris atėjo.
Raudonos, tartum kraujas,
vėl tulpės sužydėjo...

Dirvoje diegas naujas,
iš žemės grumstą kelia,
o paukštis tempia šiaudą,
į žydinčią šakelę.

Pabiro pievoj pienės,
lyg žvaigždės dangaus plotuos...
Išbalo vyšnių šakos
žieduose suvyniotos...

Nuotrauka ir eilėraštis ROMUALDO KISIELIAUS

"Testovi kaip švyturys..."

SALIAMONAS BANAITIS – Vasario 16 akto signataras

RAMUTĖ BANAITYTĖ-HENNINGS

Lietuvoje zanavykai pagerbė Saliamoną Banaitį, prisimindami jo asmenybę ir didelės veiklos įnašą Lietuvai, plačiai aprašydami Lietuvos zanavykų spaudoje: "Zanavyke" ir Šakių rajono laikraštyje "Drauge".

"Draugas", Šakių rajono laikraštis, 1992 m. vasario 5 d. šitaip rašo: "Pernai minėjome 125-ąsias Saliamono Banaičio gimimo metines. Jo vardu pavadinta gatvė Šakiuose.

Žmonės norėtų, kad "Draugo" laikraštyje plačiau papasakotume apie šio žymaus zanavyko, vieno iš Vasario 16-tosios Nepriklausomybės signatarų, gyvenimą ir veiklą. Žinias šiam straipsniui pateikė Antanas Matijošaitis, surinkęs iš 1934 metais išleistos "Lietuviškos enciklopedijos".

S. Banaitis gimė 1866 m. liepos 15 d. Šakių aps., Sintautų vls., Vaitiekupių k. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje, baigė Petrapilio buhalterijos ir komercijos kursus. Būdamas per 60 metų įstojo į Kauno universiteto teisės fakultetą. Iki 1905 m. gyveno savo ūkyje, vėliau – Kaune. 1890 m. daug padėjo Tilžėje leidžiamiems "Varpui" ir "Ūkininkui", kurie tuo metu pergyveno administracinę ir redakcinę krizę. S. Banaitis ėmėsi jų leidybos. Atgavus lietuvišką spaudą, 1905 m. įsteigė pirmąją lietuvišką spaustuvę Kaune ir leido "Lietuvos balsą".

Šioje spaustuvėje buvo spausdinamos Šv. Kazimiero draugijos knygos, žurnalai ir laikraščiai: "Draugija", "Ateitis", "Vienybė", "Pavasaris", "Lietuvaitė", "Garnys", "Viensėdis", "Bažnytinė apžvalga", "Kauno žinios" ir kt.

1914 m. švęsdama dešimtmečio spaudos atgavimo sukaktį, spaustuvė buvo išspausdinus 1,300,000 egzempliorių knygų ir apie 1 milijoną 700,000 egzempliorių laikraščių. 1918 m. S. Banaitis pardavė spaustuvę Šv. Kazimiero draugijai, kuri ją pavadino "Šviesos" spaustuve.

S. Banaitis įsteigė antrąją Kauno savitarpio kredito draugiją. Vokiečių okupacijos metais (1915-1918) gavo leidimą pirmajai Lietuvos gimnazijai Kaune steigti ir įsteigė 12 pradžios mokyklų, pasilikdamas jų inspektoriumi.

1917 m. įvykusi Vilniaus lietuvių konferencija S. Banaitį išrinko Lietuvos tarybos nariu. Jis, drauge su kitais, pasirašė Vasario 16-tosios Nepriklausomybės aktą.

Kuriantis nepriklausomai Lietuvai, S. Banaitis padėjo organizuoti savanorių kariuomenę. 1919 m. buvo Šakių aps. viršininkas. 1920-1922 m. organizavo žemdirbių sąjungą, leido 1919-1923 m. "Žembirbių balsą", redagavo straipsnius, pasirašydavo savo pavarde arba Vaitiekupiūno slapyvardžiu.

Dalyvavo steigiant Lietuvos prekybos ir pramonės banką. Vėliau suorganizavo Lietuvos garlaivių savininkus į Lietuvos akcinę bendrovę. Kaune buvo gatvė, pavadinta jo vardu.

S. Banaitis mirė 1933 m. gegužis 4 d. Kaune, eidamas autobusų stoties viršininko pareigas. Laikraštyje irgi buvo plačiai aprašyti jo sūnūs ir jų darbai.

"Zanavykas", Zanavykų kultūros ir kraštotyros mėnraštis, 1991 m. 7 nr. išspausdino išsamius aprašymus, 125 metų sukaktį nuo Vasario 16 Nepriklausomybės akto signatarų Saliamono Banaičio ir Justino Staugaičio gimimo. "Abu jie yra zanavykai, nusipelnę mūsų krašto žmonės". Straipsnį apie S. Banaitį parašė Jonas Augustaitis, paminėdamas, "jog ne tik Saliamonas Banaitis, bet ir jo vaikai buvo aktyvūs gyvenime".

Kazimieras-Viktoras Banaitis (1896-1963), kompozitorius, dėstė Kauno konservatorijoje (1937-1940 m.), buvo jos direktorius, harmonizavo apie 500 liaudies dainų, sukūrė muzikos kūrinių fortepijonui, smuikui, violončelei, klarnetui. Sukūrė operą "Jūratė ir Kastytis".

Bronislavas Banaitis (1898-1967), inžinierius, vienas iš studentų tautininkų Neo-Lithuanios steigėjų. Su inžinieriumi J. Augustaičiu įsteigė Lietuvos diplom. inžinierių ir architektų sąjungą.

Justinas Banaitis (1894-1948), diplomuotas agronomas, vadovavo prieš karą Zyplių Žemės ūkio mokyklai, kurioje mokėsi daugelis Zanavykų krašto jaunimo. Jis įsteigė 1924 m. Zyplių Žemės ūkio mokyklą ir buvo direktorius-vedėjas 20 metų. Ši mokykla nustojo veikti karo frontui sugrįžus 1944 m.

Jonas Augustaitis aprašė Vaitiekupių k., Šakių aps., Saliamono Banaičio gimtinėje, paminklo-kryžiaus atstatymą ir iškilmingą pašventinimą 1991 m. vasarą. Paminklas-kryžius buvo pastatytas 1928 m. Vaitiekupių ūkininkų ir Saliamono Banaičio iniciatyva paminėti nepriklausomybės dešimtmečiui, sovietinės okupacijos metu buvo nugriautas.

Vienos 80-metės buvusių Vaitiekupių gyventojos pasididžiavimą ir džiaugsmą atstatytu paminklu-kryžium išreiškia šie žodžiai: "Testovi kaip švyturys, rodantis kelią sugrįžtantiems į gimtinę, kur vien belikę lygūs, liūdni laukai . . ."

Šiam straipsniui panaudojau Lietuvoje išspausdintus rašinius: "Zanavyke" (autorius Jonas Augustaitis), "Drauge" – Šakių rajono laikraštyje ir savo atsiminimus.

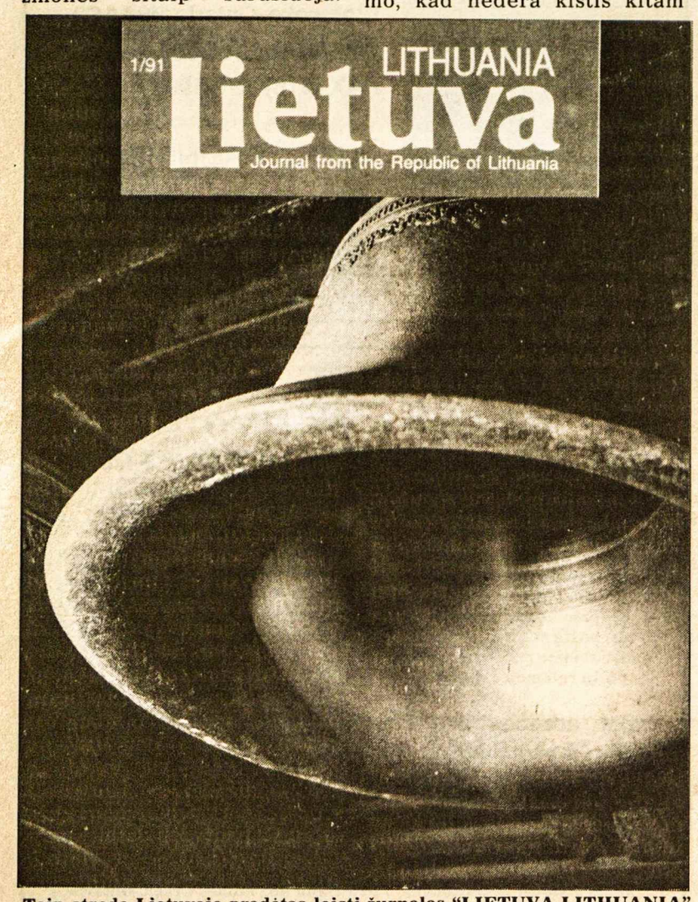

Taip atrodo Lietuvoje pradėtas leisti žurnalas "LIETUVA-LITHUANIA" (1991 m. 1 nr.) lietuvių, anglų, vokiečių, lenkų ir rusų kalbomis

Atsiųsta paminėti

Stasys Šalkauskis, RINKTINIAI RAŠTAI II. Pedagoginės studijos. Velionies mirties 50 metų sukakties proga. Redagavo dr. Juozas Girnius. Išleido Lietuvių katalikų mokslo akademija. Roma, 1991 m., 887 psl.

LIETUVA-LITHUANIA. Journal from the Republic of Lithuania. 1991 m. 1 nr. Tai modernios išvaizdos, su spalvotom nuotraukom periodinis leidinys, leidžiamas "Pradų" leidyklos, redaguojamas vyr. redaktoriaus Lauro Bielinio, viceredaktoriaus Artūro Janušausko. Adresas: Journal "Lithuania", F. Vrublevskio 6, 2671 Vilnius, Lithuania. Tel. 220-832. Žurnalo įgaliotinis Š. Amerikoje – Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514, USA. Per jį galima žurnalą užsisakyti antram 1992 m. pusmečiui (liepos-gruodžio mėn.) Nuo š.m. liepos 1 d. žurnalas bus mėnesinis. Pusmečio prenumerata – $18.00 JAV. Čekius rašyti žurnalo "Lietuva" vardu ir siųsti Br. Juodeliui. Žurnalas pateikia svarbiausias informacijas apie Lietuvą aktualiais straipsniais bei nuotraukomis, tiktai per daug suspaustos tekstų eilutės apsunkina skaitymą. Jis leidžiamas lietuvių, anglų, vokiečių, lenkų ir rusų kalbomis.

Vladas Šlaitas, RUDENIO VYNAS. Eilėraščiai. Viršelis ir teksto iliustracijos – Petro Aleksos. Išleido Ateities literatūros fondas (409-50th Place, Western Springs, IL 60558, USA). Leidinio mecenatas – dr. Albinas Šmulkštys. Čikaga, 1991 m., 55 psl. Kaina – 5 dol.

HEIMATGRUSS. Jahrbuch der Deutschen aus Litauen 1992. Herausgeber: Landsmannschaft der Deutschen aus Litauen. Redaktion: Alfred Franzkeit, P.i. R, (In den Wiesen 3, 2839 Wehrbleck, Germany). Pirmasis šio metraščio straipsnis skirtas jo redaktoriaus 70 metų amžiaus sukakčiai atžymėti. Straipsnis apima 17 puslapių, kuriuose atpasakota jo biografija ir jo lietuvių poezijos vertimai į vokiečių kalbą. Minimi A. Baranausko, Maironio, Putino ir kitų kūriniai.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Biochemiko dr. Kazio Martinkaus (1953-1984) stipendijų fondą jo atminimui įamžinti 1985 m. įsteigė tėvai, sesuo ir artimieji bičiuliai. Tūkstančio dolerių stipendija kasmet gali pasinaudoti lietuviai studentai, siekiantys magistro ar doktorato laipsnio onkologijos, biochemijos, farmakologijos bei kitose panašiose srityse. Prašymo blankai su papildoma informacija gaunami šiuo adresu: Kristina Martinkus, Dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 So. Richmond, Chicago, IL 60629, U.S.A. Užpildytus prašymų blankus reikia grąžinti iki š. m. gegužės 1 d.

Varšuvoje gyvenančio dail. Stasio Eidrigevičiaus antrąją tapybos darbų parodą Romoje surengė "Spicchi dell' Est" meno galerija. Jis yra panevėžietis, gimęs Mediniškių kaime, studijavęs Kauno taikomosios dailės technikume ir Vilniaus dailės institute, prieš 15 metų vedęs lenkaitę ir išvykęs Lenkijon. Dail. S. Eidrigevičius bene labiausiai yra pasižymėjęs V. Europoje, Skandinavijos šalyse, JAV ir Japonijoje išleistų pasakų knygų iliustracijomis. Jo posūkiui tapybon atstovauja pernai ir šiemet surengtos parodos Romoje, atspindinčios egzistencinės žmogaus būties tragizmą, vienatvę, mirties baimę.

Kultūros žurnalas "Aidai", 1944 m. gruodžio mėnesį Miunchene įsteigtas PLB valdybos dabartinio pirm. prof. dr. Vytauto Bieliausko, išaugo ir subrendo Bruklyne. Ten jo leidybą su visais įsipareigojimais 1949 m. spalio 4 d. perėmė naujakuriais JAV tapę lietuviai pranciškonai. "Aidus" brandindami redagavo: 1950-64 m. — Antanas Vaičiulaitis, 1965-80 m. — dr. Juozas Girnius, 1981-91 m. — kun. Leonardas Andriekus, OFM. Pastarasis užbaigė išeivijoje leistų "Aidų" redaktorių sąrašą, Vokietijoje pradėtą Kazio Bradūno. Išeivijoje leistus "Aidus" dabar pakeis atgimusioje Lietuvoje leidžiamas jungtinis žurnalas "Naujasis židinys — Aidai". Išeivijoje gimusiems ir išaugusiems "Aidams" ateitį užtikrins sąjunga su "Naujuoju židiniu" naują kultūrinį gyvenimą pradedančioj Lietuvoj.

Pomirtinę skulptorės Elenos Gaputytės kūrinių parodą Britanijos sostinėje Londone kovo 11-23 d.d. surengė galerija "The Crypt". Velionė, gimusi 1927 m. kovo 21 d. Joniškio valsčiaus Drąseikių kaime, mirė Londone 1991 m. spalio 4 d. Ji buvo išeivijos atstovė, skulptūrą ir tapybą studijavusi Freiburge, Montrealyje, Toronte ir Paryžiuje, pedagoginian darban įsijungusi skulptūros dėstytoja Londono universiteto Digby Stuart kolegijoje. Velionė 1973 m. gavo Britanijos meno tarybos premiją ir 1975 m. laimėjo jos paskelbtą skulptūrų konkursą. Tos skulptūros buvo skirtos Key teatro sodui Peterborough mieste. Pomirtinei parodai Londono galerija "The Crypt" pasirinko instaliacija pavadintus velionės kūrinius, išstatytomis kaladėlėmis, lemputėmis ir žvakėmis atspindžius įvykių nuotaikas.

Tryliktąją madų parodą vasario 23 d. Čikagos lietuviams erdviose "Lexington House" patalpose surengė Dr. Marijos Montessori sistema veikiančios lietuviškos mokyklėlės Lemonte ir Čikagoje. Šiemetinei madų parodai "Skambėk, pavasarėli" buvo pasirinkti Lietuvos aukštaičių, žemaičių, mažlietuvių, vilniečių, kapsų, zanavykų ir dzūkų tautiniai drabužiai, skirtingi audimo būdu, raštais, spalvų deriniais ir net pasiuvimu. Juos parodai parūpino Lietuvių tautodailės instituto Čikagos skyrius ir jo pirm. Vida Remienė. Pasipuošusi savo austais drabužiais, parodos dalyvius ji supažindino su būdingiausiais septynių Lietuvos sričių tautinių drabužių skirtumais. Tautinius drabužius demonstravo Indrė Rudaitytė-Jeske, Daina Siliūnienė, Rugilė Šlapkauskienė, Gintas Šlapkauskas, Saulius Fabianovich, Tara Mikužytė, Gaja Sidrytė, Ada ir Daina Valaitytės. Krikštui, pirmajai Komunijai ir vestuvėms skirtų tautinių drabužių rodymą scenai pritaikė "Grandies" tautinių šokių ansamblio mokytoja Violeta Smieliauskaitė-Fabianovich. Lietuvių tautodailės instituto Čikagos skyrius, šiemet minintis dvyliktuosius veiklos metus, parodos dalyviams parūpino lietuvių ir anglų kalbomis išleistus Lietuvos sričių tautinių drabužių aprašymus.

Norvegijoje išleista pirmoji lietuviškos prozos knyga "Du pasakojimai iš Lietuvos". M. K. Čiurlionio reprodukcijomis iliustruoton knygon įjungti Romualdo Granausko apsakymai "Gyvenimas po klevu" ir "Jaučio aukojimas", kuriuos norvegų kalbon išvertė Paalas Arbo.

Raseinių Maironio draugija kasmet paskelbia rašinių ir literatūrinių kūrinių konkursą "Užtrauksim naują giesmę broliai, kurią jaunimas tesupras" Lietuvos viduriniųjų mokyklų abiturientams. Konkurso dalyviai turi pasirinkti temas, susietas su Lietuvos praeitimi ir dabartimi, jos žmonėmis, kalbos grožiu, tikėjimu, dorove, gamta, papročiais, kūrybiniu ir doroviniu Maironio palikimu. Rašinių ir literatūrinių kūrinių Maironio konkursui, pasirašytų slapyvardžiais laukiama iki gegužės 1 d. Trys premijos už geriausius kūrinius laimėtojams įteikiamos Pasandravyje Maironiui skirtuose šventiniuose renginiuose.

Vytauto Kernagio "Dainos teatras", veiklą pradėjęs rimtomis dainomis, o vėliau pasirinkęs linksmesnes ir aktualesnes, ją užbaigė 1991 m. pabaigoje. Estradinis vienuolikos narių teatras po šešerius metus trukusio darbo atsisveikino dėl Lietuvą užgriuvusių ekonominių problemų. Iš koncertų "Dainos teatro" nariai negalėjo pragyventi ir turėjo ieškoti kito darbo. Vadovas V. Kernagis grupės išsiskirstymą laiko normaliu žingsniu, nes jai dabar reikia naujų idėjų, kurios gims ateityje. "Dainos teatras" išleido keturias plokšteles, buvo paruošęs tokias populiarias programas, kaip "Liepsnojančio krūmo link", "Medžioklė", "Linkime paploti", "Tas beprotiškas kabaretas", "Tegyvuoja publika", "Kaip gražu miške".

Kovo vienuoliktosios išvakarėse Klaipėdos muzikinio teatro solistai surengė išeivijos kompozitorių kūrinių koncertą. Vakaro programą sol. N. Grigalavičiūtė su pianiste D. Jonušaite pradėjo Giedros Nasvytytės-Gudauskienės vokaliniais kūriniais "Peizažas" (ž. P. Lemberto), "Requiem mano draugams" (ž. J. Švabaitės), "Gintarėlis" (ž. V. Gedgaudienės), papildė dviem Onos Skiriūtės-Metrikienės dainom — "Malda" (ž. I. Motekaitienės) ir "Esi tu" (ž. I. Prižgintaitės). Sol. V. Kurnickas koncertan įsijungė Juzo Žilevičiaus "Karvelėliu", "Ratais", "Nuliūdimo valanda", "Tėviškės ilgesiu" ir Juozo Strolios "Nakties akimirka". Klarnetistas P. Narušis ir pianistas S. Šiaučiulis atliko fragmentą iš Kazimiero Viktoro Banaičio "Lietuviškų idilijų" ir pirmąją koncerto dalį baigė G. Nasvytytės-Gudauskienės pjese "Auksas ir pelenuose žiba" iš "Trijų lietuviškų impresijų" bei jos "Los Angeles eskizų" ištrauka "Lietuvių bažnyčia Šv. Jurgio gatvėje". Antrojoje koncerto dalyje skambėjo Kazimiero Viktoro Banaičio, Juozo Stankūno, Broniaus Budriūno, Juozo Strolios, Prano Balevičiaus originalios ir harmonizuotos lietuvių liaudies dainos, atliktos Klaipėdos muzikinio teatro solistų Z. Žukelio, V. Kirstukaitės, V. Kurnicko. Jiems akompanavo koncertmeistrė V. Pečiulienė.

Jurgio ir Marijos Šlapelių pirmoji būsimo muziejaus paroda jau atidaryta Vilniuje. Jos rinkinius sutelkė ir išsaugojo muziejaus vadovė Alma Gudonytė, o parodos atidarymu rūpinosi Vilniaus universitetas su "Vilnijos" draugija. Ateityje šis muziejus įsikurs baigtame atnaujinti Šlapelių name. Jo pritaikymą muziejaus reikalams finansuoja Lietuvos vyriausybė ir dukra Gražutė Šlapelytė, pažadėjusi atiduoti visus turimus rinkinius ir savo palikimą. Tikimasi, kad muziejus galės tapti Vilniaus krašto lietuvių tautinės atgaivos šaltiniu. Dr. Jurgis Šlapelis (1876-1941) buvo kalbininkas, įsijungęs į žodynų paruošimą ir leidybą, tautosakos rinkimą bei kitus kultūrinio darbo dirvonus. Marija Piaseckaitė-Šlapelienė (1880-1977) pasižymėjo kaip aktorė ir dainininkė istoriniuose Vilniaus lietuvių spektakliuose. Jiedu 1906 m. pradžioj įsteigė iki 1949 m. veikusį lietuvišką knygyną, pardavinėjusį ne tik kitų, bet ir savo lietuviškus leidinius. Knygynui vadovavo Marija, talkinama Jurgio, 1921-32 m. dėsčiusio lietuvių, lotynų kalbas ir Lietuvos istoriją Vilniaus Vytauto Didžiojo gimnazijoje.

V. Kst.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	6.00%
180-364 d. term. ind.	6.25%
1 metų term. indėlius	6.50%
2 metų term. indėlius	6.50%
3 metų term. indėlius	6.75%
1 metų GIC-mėn.palūk.	6.75%
1 metų GIC-met. palūk....	7.25%
2 metų GIC-met. palūk....	7.75%
3 metų GIC-met. palūk....	8.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP....	6.25%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	7.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8.00%
Taupomąją sąskaitą	5.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk..	5.00%
Kasd. pal.čekių sąsk.iki...	3.50%

IMA UŽ:	
Asmenines paskolas nuo	10.75%
Sutarties paskolas nuo	10.75%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	8.50%
2 metų	9.00%
3 metų	9.50%
Su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ir 3 metų	8.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 52 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.

Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX Professionals Inc.
An Independent Member Broker

1 East Mall Crescent
Etobicoke, Ontario M9B 6G8
Res: 231-2839

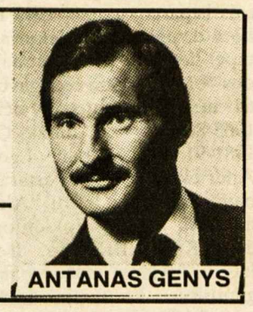

ANTANAS GENYS

DRAUDA

"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. **Tel. 535-1944**

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE

NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1
(Windermere – Bloor kampas)

Tel. (416) 767-9000 **Fax (416) 767-0382**

CANADA LOYAL INSURANCE CORPORATION

Greitas ir tikslus patarnavimas

DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas

1270 Central Parkway West, Suite 608, Mississauga, Ontario L5C 4P4

Tel. 566-1866
namų 766-5857
Fax 566-1102

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

T.V.

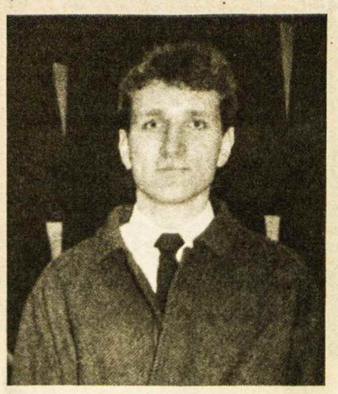

LINAS BALAIŠIS, išeivijos krepšiniui bręstanti jėga
Nuotr. Sig. Krašausko

Pagerbtas sportininkas

Toronto universitetas už pasižymėjimą krepšinyje Linui Balaišiui įteikė žymenį. Jis jau penkti metai žaidžia komandoje ir treti iš eilės yra pirmojo penketuko geriausias puolėjas. Jo vidurkis per rungtynes yra 13.5 metimuose ir 8.6 taškai – ėmimas nuo lentų. Šį sezoną su Rob Wilson'u pasikeisdami abu eina komandos kapitono pareigas.

Linas yra 23 metų amžiaus, 2.03 m ūgio, sveria 102 kg. Priklauso ir Toronto "Aušros" sporto klubui. Kadangi "Aušra" nesiuntė komandos 1991 m. į PLS žaidynes Lietuvoje, jis ten vyko su Detroito "Kovu" ir sėkmingai žaidė už šį klubą.

Linas Balaišis Toronto universitete, Šv. Mykolo kolegijoje (SMC V), studijuoja komercijos mokslus. (Jau paskutiniai metai) Jis yra baigęs Toronte De La Salle gimnaziją, taip pat lietuvių šeštadieninę mokyklą. Priklauso ateitininkų organizacijai ir yra šokęs tautinius šokius Toronto "Gintaro" ansamblyje.

Lino tėvelis kilęs iš Rokiškio apskrities, o mamytė iš Suvalkų trikampio.

Golfo žinios

Toronto Lietuvių golfo klubo metinis narių susirinkimas įvyko 1992 m. kovo 30 d. Prisikėlimo parapijos muzikos studijoje. Susirinkime dalyvavo nemažas būrys aktyviųjų narių, kurie aptarė visą eilę klausimų, liečiančių klubo organizacinę bei varžybinę veiklą. Darbotvarkės eigą tvarkė valdyba, vadovaujant klubo pirmininkui Andriui Zaleskiui. Prieš pradėdamas susirinkimą, jis paprašė dalyvius susikaupimo minute pagerbti neseniai mirusį klubo narį Alfonsą Balnį.

Valdybą šiuo metu sudaro pirm. Andrius Zaleskis, ižd. Arūnas Jonikas, nariai Kęstutis Eimantas, Tanya Eimantienė ir Raimundas Grigas. Ji paruošė ir atspausdino gausią medžiagą apie klubo praėjusių metų veiklą. Tai 1991 m. pajamų ir išlaidų apyskaita, narių sąrašai pagal išlyginamuosius smūgius (Handicaps), narių dalyvavusių turnyruose rezultatų statistikos ir kt. Klube 1991 m. buvo 91 registruotas, nario mokesčius užsimokėjęs narys.

Kalbant apie 1992 m. varžybinį sezoną, valdyba kvietė grįžti prie žaidimo taisyklių išsiaiškinimo, taip pat siūlė susirinkime diskutuoti nario mokestį, išlyginamųjų smūgių (Handicaps) vedimo metodus, dviejų minusų tarpusavio turnyro reikalus, klubo reprezentacinės komandos sudarymo ŠALFASS-gos ir Kanados baltiečių turnyrams.

Klubo nario mokestis 1992 m. paliktas tas pats: senjorams virš 64 m. – $25, vyrams ir moterims – po $35, jaunimui iki 19 m. amžiaus – $5 (klubas jiems turnyrų metu sumokės pusę starto mokesčio – green fee). Valdyba paruošusi specialų blanką, nario ir dviejų minusų tarpusavio turnyro mokesčių rinkimo reikalu. Kviečia nedelsiant šią pareigą atlikti, pasiunčiant čekį su minėtu blanku iždininko Arūno Joniko adresu: 8 Ravencrest Drive, Etobicoke, Ont., M9B 5M7. Tel. 622-7059.

Pagaliau buvo pristatytas ir 1992 m. sezono turnyrų tvarkaraštis: bal. 26, sekm., 11 v. – Hornby Towers; geg. 2, šešt., 9 v. – Golf Haven; geg. 23, šešt., 10 v. – Streetsville Glen; geg. 30, šešt., 9 v. – Springwater; birž. 21, sekm., 12.30 v. – Camp Borden; birž. 27, šešt., 9 v. – Golf Haven; liep. 5, sekm., 9 v. – Springwater; liep. 11, šešt., 9 v. – Cardinal; liep. 25, šešt., 12.30 – Camp Borden; rugp. 1, šešt., 10 v. – Royal Downs; rugp. 2, sekm., 11 v. – Bonaire; rugp. 15, šešt., 9 v. – Cardinal; rugp. 22, šešt., 9 v. – Golf Haven; rugs. 5, šešt., ir rugs. 6, sekm. – ŠALFASS – Detroite; rugs. 19, šešt., 10 v. – Streetsville Glen; rugs. 26, šešt., 8 v. – Golf Haven (sez. uždarymas); rugs. 27, sekm., 10 v. – Golf Haven.

Susirinkimas, kuriame dalyvavo nemažai veteranų golfininkų (klubo steigėjų – 1978 m.), praėjo labai nuoširdžioje ir darbingoje nuotaikoje. Reikia palinkėti jaunesniosios kartos atstovams, kurie šiandien vadovauja klubo veiklai, ištvermės ir sėkmės. Jie dirba rimtai.

ŠALFASS žaidynės artėja . . .

Iš tikrųjų laiko nedaug likę iki gegužės 8-10 d.d. – Šiaurės Amerikos lietuvių tradicinių metinių žaidynių. Jos bus jau 42-sios ir šis skaitmuo aiškiai pažymi pokarinio laikotarpio sportinę veiklą Amerikoje ir Kanadoje.

ŠALFASS-gos centro valdybos posėdyje, vykusiame 1992 m. balandžio 1 d. Prisikėlimo parapijos patalpose, daug rūpimų, liečiančių artėjančias žaidynes Toronte, klausimų išspręsta teigiamai. Rimas Miečius, organizacinio ir varžybinio komitetų pirmininkas, pareiškė, kad visi reikalai, liečiantys žaidynes, yra griežtoje kontrolėje. Daug atlikta, daug darbo yra dar likę. Tačiau su gera ir gausia grupe darbuotojų viskas yra įmanoma padaryti.

Pagal preliminarinės registracijos duomenis, varžybose turėtų dalyvauti: krepšinyje 9 vyrų A klasės komandos, 12 – vyrų B, jaunių A – 3, B – 2, C – 3 ir D klasėje 4-rios; moterų krepšinyje – Hamiltono "Kovas", Toronto "Aušra" ir Klivlando "Žaibas"; tinklinyje – 6 vyrų, 5-6 moterų komandos. Kitos sporto šakos, kaip ledo ritulys, raketbolas, skvašas, kėgliavimas, taipogi bus atstovaujamos. Taip pat jau yra pasiruošta ir lauko teniso varžyboms.

Nėra kol kas aišku, ar atvyks Panevėžio "Lietkabelio" krepšininkai. Jie ŠALFASS-gos c. valdybos yra pakviesti svečių teisėmis dalyvauti šiose varžybose. "Lietkabelis" yra buvęs Lietuvos meisteris. Tai viena iš stipriausių provincijos komandų. Jai vadovauja Vytautas Paškauskas.

Sig. K.

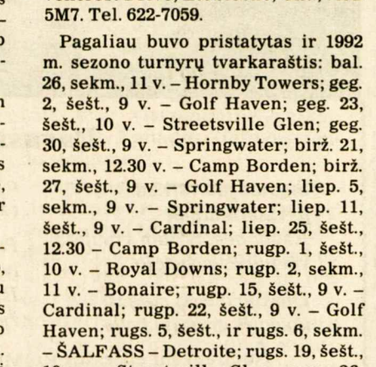

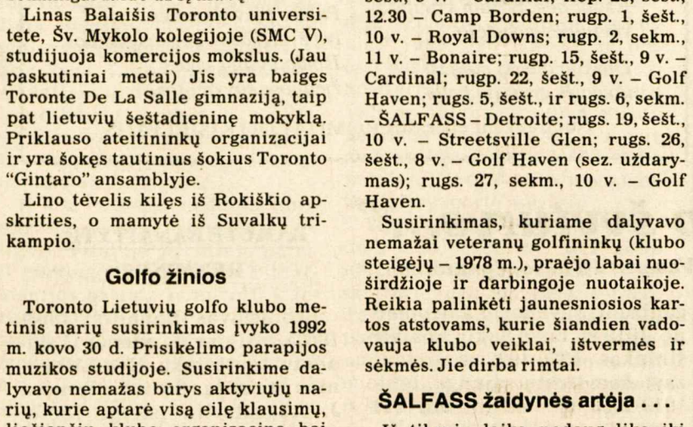

Prisimenant netolimą praeitį . . . XVIII-jų Š. Amerikos lietuvių metinių golfo pirmenybių, vykusių Klivlande, laimėtojai. Iš kairės: Džiugas Miniukas iš Hartfordo, Elizabet Kėkštienė ir Antanas Kevėža, Toronto lietuvių golfo klubo atstovai

Skautų veikla

• "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntų vadovai-vės sveikina skautus-tes, jų tėvelius bei rėmėjus šv. Velykų proga.

• Visų grupių skautai gegužės 2 d. sodins medelius. Programos šūkis: "Medeliai Kanadai!" Per 15 metų daugiau kaip 1,5 milijono medelių pasodinta aplink Torontą. Medelių sodinimas skautams teikia geros praktikos, taipgi ir džiaugsmo. Kur susirinkti – sužinosite paskambinę s. Mary Carter tel. 585-8678 arba 253-0392.

• **Patikslinimas:** Tuntų veiklai aukojo a.a. Jadvygos Kanapėnienės atminimui $100 (JAV) Irena Kairytė iš Čikagos ir $100 torontienė Janina Kulikauskienė.

Paieškojimas

Ieškau **Rūtos Urbonavičienės,** buvusios Ruth Killat, iš Strepeikių k., Kampspovilkų pašto, lankė vidurinę mokyklą Pagėgiuose, Klaipėdoje. Žinantys prašomi pranešti Helmut Teubler, 2354 Adena Court, Mississauga, Ontario, Canada. Tel. 416 - 279-0002 FAX 416 - 279-5962.

STEPHAN'S FURS

406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775

2239 Bloor Street West. •

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

"LEDAS" REFRIGERATION

Įvedu visų rūšių

* Namų ir automobilių vėsinimo (air conditioning) sistemas
* Taisau šaldytuvus
* Skalbimo mašinas
* Vėsintuvus

Skambinti RAIMONDUI JARECKUI tel. 767-8711, Toronte.

Century 21 **OFFORD REALTY LTD.**

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patarnaus.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

RANKINIŲ IR ELEKTRINIŲ VEŽIOJAMŲ KĖDŽIŲ Patarnavimo centras

Vežiojamos kėdės – elektrinės ir rankinės – įvairių rūšių ir modelių.
• Lovos ligoniams • Kėdės • Elektriniai pakeltuvai ir atlošinės kėdės • Namų slaugos reikmenys • Keltuvai • Nuožulnios plokštumos • Dalys ir pataisymai
Pardavimai, patarnavimai, nuomojimai

REGISTERED A.D.P. VENDOR

ORTHOPAEDIC SERVICES

pėdos deformacijos specialistai

Galima konsultacija ir patarnavimas lietuviškai. Jums pageidaujant atvažiuojame į namus.

Mississauga (416) 566-0245
Hamilton (416) 529-0395
(416) 529-1377
London (519) 686-6566

Toronto miestas

SVARBUS PRANEŠIMAS

Toronto mieste atmatos nebus išvežamos Didįjį penktadienį, 1992 m. balandžio 17 d., ir Velykų pirmadienį, balandžio 20 d.

Normalus penktadienio atmatų išvežimas bus atliktas 1992 m. balandžio 21 d., **antradienį.**

Normalus pirmadienio atmatų išvežimas bus atliktas 1992 m. balandžio 23, **ketvirtadienį.**

Laikykime Torontą švarų išnešdami atmatas atitinkamom dienom. Kad išvengti miesto darbuotojų susižeidimų, niekados nedėkite sudužusių stiklų ar kitokių aštrių daiktų į plastikinius maišus bei sunkių maišų ar skardinių dėžių (virš 20 kg / 44 sv).

Nicholas Vardin, P. Eng.,
miesto inžinierius ir įgaliotinis,
viešųjų darbų ir aplinkos skyriaus

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:	
5.50% už 90 dienų term. indėlius	
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius	
5.75% už 1 m. term. indėlius	
6.25% už 2 m. term. indėlius	
6.75% už 3 m. term. indėlius	
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
7.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
8.00% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)	
7.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
8.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.25% už OHOSP (variable rate)	
5.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)	
5.00% kasd. pal. sąsk. virš 10.000	
3.50% už kasd. pal. čekių sąsk.	
3.50% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

IMA:	
už asmenines paskolas nuo	10.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	8.25%
2 metų	8.75%
3 metų	9.00%
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu	
1, 2 ar 3 metų	8.00%
(variable rate)	

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 94 milijonus dolerių

MasterCard ***Kredito kortelė***

*Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau **$2,000.** Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki **$30,000.** Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operatos & Blue Cross).*

KASOS VALANDOS:
- **Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.**
- **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.**
- **Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.**

BŪSTINĖ: Lietuvių namai – 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BVL ELECTRICAL ENGINEERING Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:
• ELEKTROS INSTALIACIJAS • VĖSINIMO SISTEMAS
Taisau visų rūšių
• ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES • DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti **Vytui tel. 533-0923** arba (page) **237-2121,** Toronte.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUODANT NAMĄ VISADA JUMS SĄŽININGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

ROYAL LEPAGE

Residential Real Estate Services
5110 Dundas Street West
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Tel. (416) 231-3000 24 val.
FAX (416) 231-6993

AUŠRA DALINDIENĖ

*Jei norite pirkti ar parduoti namą, kreipkitės į mane ir sužinosite apie naują **Royal Lepage** programą **HOMEMATCH.** Ši programa greitai suveda pirkėjus su pardavėjais. Neieškokite niekur kitur – skambinkite man.*

EUROTRAX

PARCEL SERVICE

SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON

- **Garantuojamos žemiausios kainos ($3.50 už kg) siuntinius pristatant į namus.**
- **Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).**
- **Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas.**
- **Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.**
- **Nei minimumu, nei maksimumu siuntos neribojamos.**
- **Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.**
- **Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).**
- **Perduodame pinigus iš rankų į rankas.**
- **Greitas nuo 2-3 savaičių siuntinių pristatymas.**

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.
Tel. (416) 503-1601

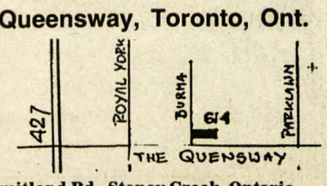

Atidaryta nuo pirmadienio iki penktadienio 9 v.r.-7 v.v., šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v.
Neapmokama automobiliams vieta prie raštinės.

Mūsų atstovai Hamiltone: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario Tel. (416) 643-3334, Vytas ir Genė Kairiai

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

AUDRONĖ KAIRYS
makrobiotikos konsultantė
* *diagnostika*
* *sveikatingumo dieta*
* *svorio ir energijos reguliavimas*
* *gydymas maistu ir mankšta*
Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotinį centrą "It's a great life".
Tel. Toronte (416) 255-1049
(voice message)

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

Iki šiol šis fondas išleido per 700,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime Kanados lietuvių fondui (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:

Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Šio fondo šūkis: *"Kapitalas Lietuvai, palūkanos — lietuvybei išeivijoje!"*

RE/MAX
Roseland Realty Ltd., Realtor
Independently Owned and Operated
Regina (Gina) Gregorian
Associate Broker
Namų pirkimo ir pardavimo atstovė
Patarnauja lietuvių kalba.
Burlingtono, Hamiltono ir Oakvillės apylinkėse.
Nemokamas namų įvertinimas

720 Guelph Line
Burlington, Ontario L7R 4E2
Toronto Line: (416) 827-6454
Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616
(416) 333-3500

AUDRA Travel CORPORATION
Lietuva visuomet laukia mūsų!
Skubėkime planuoti savo atostogas:
vietos išparduodamos greičiau negu tikimasi.
Siūlome keliauti SWISSAIR, STERLING AIRWAYS, AUSTRIAN AIRLINES, LUFTHANSA ir kitomis oro linijomis
****
DĖMESIO! DĖMESIO! DĖMESIO!
***AUDRA TRAVEL* kelionių įstaiga Vilniuje!**
Būdami net Lietuvoje, jūs jausite mūsų globą. Adresas:
T. Vaižganto 9/1, Vilnius, Lietuva. Tel. 22-66-20, 22-65-51.
MES – VISUOMET IR VISUR JŪSŲ PASLAUGOMS!
Garantuojame sąžiningą ir profesionalų patarnavimą:
* Išperkant bilietus į Lietuvą
* Parūpinant skridimus iš Lietuvos į Kanadą
* Gaunant pasus ir lietuviškas vizas
* Išrašant kelionės ir sveikatos draudimus
* Sudarant iškvietimus vizitui į Kanadą
* Perduodant pinigus ir vaistus į Lietuvą

SMULKESNĖ INFORMACIJA VISAIS KELIONIŲ KLAUSIMAIS TEIKIAMA:
pirmadieniais-penktadieniais: 9.30 – 17.00 val.
šeštadieniais – pagal išankstinį susitarimą.
2100 Bloor St.W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500 FAX (416) 763-6279
****
Šventų Velykų proga sveikiname visus mūsų buvusius, esamus ir būsimus klientus, linkėdami geros sveikatos ir visokeriopos sėkmės!

Šokio sūkury - Lietuva širdy!

DĖMESIO! DĖMESIO!

IX IŠEIVIJOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Lietuvai atgavus nepriklausomybę – džiaugsmo šventė, įvyks 1992 metų liepos 5 dieną, Čikagoje.

Dalyvauja lietuvių tautinių šokių grupės iš viso pasaulio.

Prašome AUKŲ - būkime vieningi ir solidarūs. KLB valdyba išduos pajamų mokesčių kvitus ir aukotojai bus paskelbti šventės leidinyje. Aukas siųsti:

KLB Tautinių šokių šventė, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8, Canada.

Rengia – Kanados ir JAV lietuvių bendruomenės

TORONTO ONT

Kanados lietuvių katalikų centras, kurio posėdyje 1992.IV.8 Anapilyje dalyvavo ir Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis, aptarė religinės šalpos klausimus. Minėtasis Centras, apimantis Kanados lietuvių katalikų parapijas ir organizacijas, yra priėmęs principinį nutarimą, kad nuo 1992 m. religinei šalpai surinktos lėšos bus panaudojamos Lietuvos vyskupų nuožiūra. Vysk. J. Matulaitis išsamiai informavo apie šių metų Lietuvos vyskupų projektą — spaustuvės statybą Kaišiadoryse. Mašinas įsipareigojo dovanoti taptautinė organizacija "Kirche in Not". Pastato statybą reikia finansuoti savomis jėgomis. Statybos kainos šiuo metu Lietuvoje padidėjo 30 kartų. Dėl to labai reikalinga išeivijos parama. Kanadoje surinktos lėšos šiais metais skiriamos statybai minėtos spaustuvės, kuri pavadinta Adomo Jakšto vardu. Aukos šiam projektui priimamos per lietuvių parapijas. Čekiuose prašoma pažymėti, kad tai auka A. Jakšto spaustuvei.

Toronto miesto rotušės aikštėje balandžio 25 d., šeštadienį, 1 v.p.p. yra rengiamas Šiaurės Amerikos vietnamiečių susirinkimas-demonstracija. "Canadian Friends for Free Vietnam (Kanadiečiai draugai už Vietnamo laisvę), organizuojami miesto tarybos nario Chr. Korwin-Kuczynskio, vietnamiečių bendruomenės veikėjo Chi Dang'o, torontiečio advokato J. Gunning'o, remia vietnamiečių pastangas iškovoti kraštui laisvę. Toronto burmistrė June Rowlands ta proga paskelbs "Freedom Day" (Laisvės dieną). Šioje numatomoje gausioje demonstracijoje dalyvaus miesto, provincijos ir federacinės valdžios aukšti pareigūnai. "Sugriuvimas Sov. Sąjungos ir jos satelitų neišlaisvino Azijos komunizmo aukų" — pareiškė Chr. Korwin-Kuczynski. Labai svarbu, sako jis, kad gausiai dalyvautų išlaisvintų kraštų kilmės žmonės ir paremtų vietnamiečių siekius. **Inf.**

***"Pavasarinis šv. Velykų** dvasios dvelksmas teužlieja Jūsų, mieli tautiečiai, gyvenimus, rūpesčius, džiaugsmus ir teatnaujina žemės veidą!" Aleliuja!*

Su nuoširdžiausiais sveikinimais, meile ir pagarba Jums –

kun. Vidmantas Kareckas
1992 m. Velykos
Vaškai

A. A. Mičiudas, Lietuvos informacijos biuro Argentinoje direktorius, laiške "TŽ" redakcijai praneša, kad jo įstaiga veikia nuo 1991 m. lapkričio mėnesio, bet oficialiai bus atidaryta ir pašventinta balandžio 26 d. Prašo "TŽ" redakciją tą dieną būti dvasioje su jos darbuotojais. Šia proga iš anksto linkime šiai įstaigai geriausios sėkmės skleidžiant informaciją apie Lietuvą P. Amerikoje.

Ontario kultūros ir ryšių ministerija tradicijoms išlaikyti metų proga remia įvairių kultūrų projektus, išreiškiančius kūrybą, meną ir istoriją. Paramą gali gauti kultūrinės veiklos grupės projektams, kurie reprezentuoja meną ar tradicinį kilmės savitumą, ir turi būti vykdomi Ontario provincijoje. Ministerija skiria 80% išlaidų apmokėjimui, bet ne daugiau kaip $5,000. Prašymai paramai gauti turi būti įteikti iki gegužės 1 d. adresu: MCC Field Services, 10 St. Mary St. 2 nd floor, Toronto, Ont. M7A 2R9; tel. (416) 965-6597; Fax (416) 324-4566. Apie paramos gavimą prašytojai bus painformuoti iki birželio 29 d. Projektai turi būti baigti 1993 m. kovo 31 d. Blankus prašymams galima gauti aukščiau nurodytu adresu, taipgi ir daugiau informacijų. **Inf.**

Įvairios žinios

Klivlande motociklo nelaimėje balandžio 11 d. žuvo Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos vicepirm. **a.a. inž. Raimundas Kudukis,** 51 m. amžiaus. Liko žmona Gražina, duktė ir sūnus.

Teklė Kulvinskienė iš Slupsk'o, Lenkijos, šiuo metu viešinti pas savo dukrą Gražiną Šiaučiūlienę Toronte, gavo žinią, kad Lenkijos dabartinė valdžia padidino jai pensiją bei davė kitas lengvatas už jos nuopelnus kovojant prieš komunizmą. Pokario metais T. Kulvinskienė su savo tėvais Vincu ir Ona Pauliukoniais maitindavo ir kitaip globodavo "miško brolius", kurie pereidavo žaliąją sieną iš Lietuvos į Punsko apylinkę Lenkijoje. Vietinių kolaborantų skundu, Kulvinskienė ir jos tėvas buvo nuteisti 5 metams kalėjimo ir viso turto atėmimu, o likusius šeimos narius gyvuliniais vagonais ištrėmė 7 metams už "banditams" (Lietuvos partizanams) suteiktą pagalbą. **V.S.**

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.
Susipažinkime su nauju siuntų į Lietuvą patarnavimu
- **Dovanų siuntos** pristatomos per mėnesį tiesiai į gavėjo rankas lėktuvais per Rygą. Jokio muito. Nauji ar vartoti drabužiai, maistas ir kt. **$5.99 už 1 kg.**
- **Standartiniai maisto** siuntiniai pristatomi į namus per savaitę
- **Lėktuvų bilietai** į Baltijos kraštus ir atgal skrendant Sterling Airways –
  Toronto-Kopenhaga-Vilnius...$1110 įskaitant mokesčius
  LOT CHARTER –
  Toronto-Varšuva-Vilnius.....$939 įskaitant mokesčius
  (kaina priklauso nuo sezono, be nakvynės Varšuvoje)
- **21st Century Travel Insurance Co.**
  Drauda Kanados lankytojams – **$1 dienai**
  Skrydžio atšaukimas – **nuo $10**
- **Dolerių pristatymas** iš rankų į rankas per 2 savaites.
- **Greitas laiškų persiuntimas FAX būdu**
- **Automobilių pristatymas laivais**
  Paslaugos perkant nebrangius vartotus automobilius
- **Naujų "Bielarus" traktorių, naujų automobilių "Lada" pristatymas**

Mūsų adresas:
257B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

BALTIC CONSTRUCTION
Namų įrengimai ir pataisymai:
*** staliaus darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall) * dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) *įvairūs cemento darbai (masonary) * kiemų sutvarkymas (landscaping) * prieplaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.**
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. **(416) 604-1871** Toronte
Wasaga Beach tel. **(705) 428-6502**

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Baranauskaitė-Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300 namų 769-1835
• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas.
2254 Bloor St.W. Toronto, Ontario M6S 1N6
Pirkite namus geresnei savo ateičiai

"TORVIL" LTD.
TORVIL Ltd. siunčia nuoširdžiausius linkėjimus Velykų proga visiems savo draugams.
Taip pat norėtume supažindinti su naujausiu mūsų katalogu "TORVIL 92".
Siuntinio pasiuntimas į jūsų tėvynę kainuos jums tik $1.20 už 1 kg ar 50 ct. už svarą.*
12% VELYKŲ laikotarpiui nuolaida iki balandžio 30 d.
• **maistas** • saldumynai • cigaretės • alkoholiniai gėrimai
• virtuvės ir vonios reikmenys • drabužiai • avalynė
• patalynė • namų reikmenys • dviračiai
• žaislai ir raštinės reikmenys • indai • **vaistai**
• **žemės ūkio mašinos ir jų dalys** • padangos
• kilimai ir kita grindų danga • drauda
• **pinigų persiuntimas ir kt.**
Pačių paruošti siuntiniai (lėktuvu ir laivu)
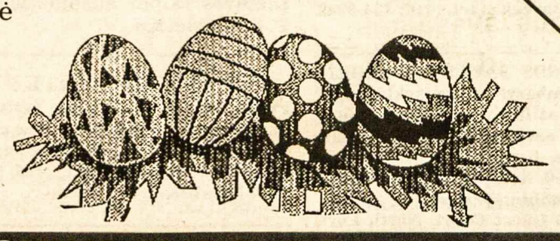
SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU KANADOJE 1-800-661-0210
JAV 1-800-972-9284 arba 1-800-932-7995
KANADOJE **Head Office:** 163 Galaxy Blvd., Unit 7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel. (416)798-3320 FAX: (416)798-3321
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel. (416)534-3860 FAX: (416)533-4910
JAV **Head Office:** 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 Tel. (312)278-5258 FAX: (312)278-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, NY 14212 Tel./FAX: (716)894-9880
* Ši kaina galioja tik užsakymams iš mūsų katalogo. Atkreipkite dėmesį, kad už persiuntimą mokėti nereikia. Įeina į gaminių kainą.

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, *D.S., D.D.S.*
39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 **Telefonas: 276-8863**
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) **Telefonas: 530-1070**

Advokatas
VICTOR E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.
15 John St., Suite 2 **Tel. 240-0594**
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) **FAX 248-5922**

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS *B.A. M.L.S. LL.B.*
perėmė a.a.advokato **Algio Puterio**
bylas ir testamentus
3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) **763-3362**
Toronto, Ontario M6S 2S4

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*
2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416)**762-7393**
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų **233-0303**

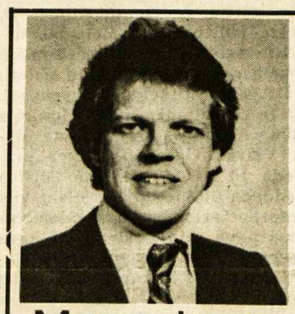
Vaidotas Jonynas, *M.B.A., C.F.A.*
viceprezidentas
Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)
- **Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą**
- **Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai.**

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

RE/MAX *Above the Crowd!*®
$500.00
Remkime svarbius lietuvių projektus.
Jei pirksite ar parduosite namus per mane iki 1992 metų pabaigos, paaukosiu **$500** jūsų nurodytai šalpos organizacijai:
Toronto Labdaros slaugos namų statybos vajui arba Kanados lietuvių bendruomenės medicininei Lietuvos šalpai.
Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet kuriuo laiku mūsų įstaigoje.
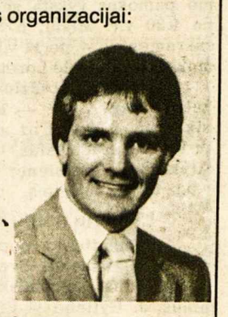
Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas, patarnauja lietuvių kalba.
Nemokamas namų įvertinimas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616
An independent member broker

Century 21®
DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker
Tel. 233-3334 FAX 233-0285
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse. ***Kreipkitės į Valterį ar Rick Dreširius.*** *Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.*
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER **INSURANCE BROKERS**
Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Bussiness" biuro

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).

Patarnavimas – greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

Sėkminga misijinė kelionė

Kaišiadorių vyskupas Juozas Matulaitis, baigęs tris savaites trukusią misijinę kelionę Kanadoje, balandžio 14 d., lydimas kun. Vito Sabaliausko, iš Toronto išskrido atgal į Lietuvą. Jis aplankė beveik visas lietuvių katalikų parapijas bei misijas Rytų Kanadoje, vadovaudamas rekolekcijoms, sakydamas pamokslus, lankydamas vietos vyskupus ir juos informuodamas apie dabartinę būklę Lietuvoje bei tikinčiųjų rūpesčius. Balandžio 12, Verbų sekmadienį, atlaikė baigiamąsias pamaldas Lietuvos kankinių šventovėje Anapilyje, o 4 v.p.p. įvyko jo išleistuvės — atsisveikinimo vakarienė, kurią surengė Kanados lietuvių katalikų centras. Jo pirmininkas V. Taseckas pradinėje kalboje išreiškė padėką vysk. J. Matulaičiui už šią kelionę Kanadoje. Prel. Pr. Gaida pristatė vyskupą gausiems vakarienės dalyviams.

Vysk J. Matulaitis savo žodyje dėkojo Kanados lietuviams už jų pagalbą atgimstančiai Lietuvai, pabrėžė reikalą ir toliau remti ją, sustiprinti ypač religinę šalpą, nes dabartinė būklė Lietuvoje — kaip po tvano. Vienas didžiųjų Lietuvos katalikų rūpesčių — savos spaustuvės statyba Kaišiadoryse. Įrengimus — mašinas duoda tarptautinė organizacija "Kirche in Not", reikia naujo pastato. Tam tikslui vakarienės metu buvo suaukota keletas tūkstančių dolerių.

Kun. A. Simanavičius, OFM, Kanados liet. kat. kunigų vienybės pirmininkas, išreiškė padėką vyskupui svečiui kunigų vardu ir palinkėjo laimingos kelionės.

Atskiru žodžiu minėtinas "Volungės" choras, kuris, vadovaujamas muz. D. Viskontienės, akompanuojamas muz. J. Govėdo, iškilmės pradžioje atliko religinio pobūdžio programą. Meistriškai atlikti kūriniai buvo parinkti iš įvairių kompozitorių — lietuvių ir nelietuvių. Lietuvių kompozitoriams atstovavo J. Govėdas su dviem giesmėm.

Atsisveikinimo iškilmė baigta entuziastingu rengėjų pranešimu, kad pagalbos vajus spaustuvei vyksta labai sėkmingai ir kad tikimasi sutelkti $50.000. **DI.**

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ"

SPAUDOS BALIUS

1992 m. balandžio 25, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje.

Dalyvaukime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĖJE PROGRAMOJE *išgirsite* ***Toronto lietuvių chorą "VOLUNGĖ",*** *vadovaujamą muz.* ***Dalios Viskontienės.***

PRAMOGINĖJE DALYJE *galėsite pasidžiaugti smagia orkestro "Žagarai" šokių muzika.*

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais).
PASIVAIŠINSITE žymių kulinarių gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

Vakaro pradžia – 6.00 v.v., meninės programos – 6.30 v.v.

STALAI (po 10 asmenų) **bei vietos užsakomi iš anksto šiokiadieniais "TŽ" administracijoje tel. 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais. BILIETO KAINA – $8 asmeniui, studentams po programos – šokiams įėjimas nemokamas ir vietos nerezervuojamos.**

Visus dalyvauti kviečia -
"Tėviškės žiburių" leidėjai

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Praeitą sekmadienį užbaigtos rekolekcijos, kurias vedė garbus svečias iš Lietuvos vysk. Juozas Matulaitis. Nuoširdi padėka Jo Ekscelencijai už tokią gražią ir mūsų dvasiai naudingą rekolekcijų dovaną. Taipogi dėkojame ir vyskupo palydovui kun. Vitui Sabaliauskui, talkinusiam rekolekcijų metu išpažinčių klausymu, Mišiomis ir Dievo Žodžio skelbimu Wasagos lietuvių tarpe.

— Skatiname parapijiečius kuo gausiau aukoti Lietuvos vyskupų statomai ir vysk. J. Matulaičio vadovaujamai katalikų Adomo Jakšto spaustuvei. Aukas prašome aukoti per parapiją.

— Didžiosios savaitės pamaldų tvarka: D. ketvirtadienį — 7 v.v. Švč. Sakramento įsteigimo Mišios; D. penktadienį — 3 v.p.p. Kristaus kančios ir mirties pamaldos; D. šeštadienį — 8 v.v. Kristaus prisikėlimo pamaldos romėniškomis apeigomis; Velykų rytą — 7 val. Kristaus prisikėlimo pamaldos lietuviškomis apeigomis; 9.30 v.r. ir 11 v.r. Velykų Mišios. Autobusas veš maldininkus D. penktadienio pamaldoms nuo Islington požeminių traukinių stoties 2.30 v.p.p. ir atgal nuo Anapilio išveš 5 v.p.p. Velykų dieną autobusas veš maldininkus įprasta sekmadienio tvarka.

— Pirmajai Komunijai pasiruošimo pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių, o Sutvirtinimo sakramentui — po 11 v.r. Mišių. Pamokas veda seselė Loreta.

— Mišios balandžio 19, Velykų sekmadienį, 7 v.r. — Kristaus prisikėlimo, 9.30 v.r. už a.a. Ažubalių ir Vaičiulių mirusius, 11 v.r. už a.a. Aleksandrą Balsienę; Wasagoje 2 v.p.p. už Butkų šeimą.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio popietėje dalyvavo 220 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: G. Sakalauskienė iš Vilniaus, J. Gylienė iš Čikagos, Edis, Vilija, Janytė ir Nerytė Klimai iš Klivlando, B. S. Hayes iš W. Hartford, Ct., JAV, Algirdas Ruzgas iš Woodhaven, NY, JAV, D. B. Tumosaitė-Warren iš Londono, Ont.

— Sekmadienio popiečių pietūs nebus gaminami: Velykų dieną, balandžio 19 ir balandžio 26 d.d. dėl velykinių pietų.

— Svetainė "Lokys" bus uždaryta D. penktadienį, balandžio 17, ir Velykų dieną, balandžio 19.

— Norintys rezervuoti stalus ar užsisakyti bilietus į Velykų pietus balandžio 26 d., prašomi skambinti LN administratorei Danutei Sysak-Simonaitytei tel. 532-3311. Plačiau žiūrėkite "TŽ" skelbime.

— Gegužės 3, sekmadienį, 3 v.p.p. įvyks feljetonisto-aktoriaus Jono Čepaičio iš Vilniaus pasirodymas su linksma popietės programa.

— LN nariai pakartotinai yra prašomi pranešti savo adresų pakeitimus, skambinant LN raštinei tel. 532-3311.

Aukos slaugos namams

$1,000 — O. K. Joniai; **$500** — V. M. Vaitkevičiai, V.R.P. Bersėnai; **$250** — A. Rauba iš Bramptono; **$200** — Bronius ir Genovaitė Grajauskai iš Hamiltono: **$100** — Ronaldas Tumpa, Z. Zaleckis, M. Peterson; **$40** — Angelė Šimkuvienė; **$25** — Pranas Kaziukonis a.a. Arvydo Gudinsko atminimui. Iš viso statybos fonde yra $785,615. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Didžiosios savaitės tvarka: D. ketvirtadienį Mišios tik vakare 7 v., po kurių bus procesija ir adoracija prie Švenčiausiojo. Adoracijoje budima iki 9 v.v.

— D. penktadienį: Žodžio liturgija, Kryžiaus pagarbinimas ir Komunija 3 v.p.p., po to — adoracija. D. penktadienį šventovė bus atidaryta nuo 8 v.r. Įėjimas pro šonines duris. D. penktadienį pamaldų metu bus daroma rinkliava Šventojoje Žemėje esančių parapijų, šventovių ir kitų katalikiškų institucijų išlaikymui.

— D. šeštadienį privati adoracija nuo 8 v.r. Įėjimas pro kampines duris. Velykų vigilijos apeigos prasideda 10 v.v., Prisikėlimo Mišios prasideda 10.45 v.v. Po Mišių visi parapijiečiai ir svečiai kviečiami į parapijos salę pasivaišinti kava ir pyragais, kuriuos paruoš KLK moterų draugijos parapijos skyriaus narės.

— Velykų dienos Mišios: 8.30 v.r. — už a.a. Edvardą Stankaitį, 9.20 v.r. — už sielas skaistykloje, 10.15 v.r. — už a.a. Balį Radzevičių, už a.a. Reginą Hillebrand ir Šmigelskių šeimos mirusius, už a.a. Eleną Skomskienę, 11.30 v.r. — už gyvus ir mirusius parapijiečius.

— Rengiasi tuoktis Dana Petrauskaitė su Michael B. Hoyle, Alma Naikauskaitė su Algiu Slapšiu, Vidmantas Šilinskas su Cora Rowsell.

— Pakrikštytas Kristian-Andrius, Joanos (Kavaliauskaitės) ir Frank Gutauskų sūnus.

— Kun. Ignas Mikalauskas, OFM, kurį laiką gyvenęs mūsų vienuolyne, vėl grįžo į Providence centro prieglaudą 3276 St. Clair Ave., Scarborough, Ont. M1L 1W1, tel. 759-9321, kambarys B-424.

Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvas D. penktadienį ir Velykų sekmadienį bus uždarytas. **Vedėjas**

"Paramos" banko darbo valandos didžiąją savaitę: D. ketvirtadienį 9 v.r.–8 v.v., D. penktadienį – uždaryta, D. šeštadienį nuo 9 v.r.–1 v.p.p. Balandžio 20, Velykų pirmadienį – uždaryta. **Vedėja**

Pakeitimas. KLB švietimo ir kultūros suvažiavime, bal. 25-26 d.d. Anapilio muziejaus parodų salėje, dr. Elonos Vaišnienės paskaita "Žengiant į sekantį tūkstantmetį" įvyks balandžio 26, sekmadienį, po Mišių **10.30 v.r., ne 11.30 v.r.** kaip buvo anksčiau skelbta. Įėjimas į šią paskaitą – laisva auka. Visi kviečiami gausiai dalyvauti. Šį suvažiavimą finansiškai remia Ontario kultūros ir pilietybės ministerijos. **Inf.**

Kanados lietuvių jaunimo sąjungia rengia Velykų šokius, balandžio 19, sekmadienį, 8 v.v. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje. Bilietai gaunami prie įėjimo. Visas jaunimas yra kviečiamas atsilankyti. **Valdyba**

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

NEKILNOJAMO TURTO įkainotojų įstaiga (brokerinė kontora) **"VITAS"** padės jums nupirkti namus, butus, sodybas Lietuvoje. Kreiptis: V. Bukaveckas, Didlaukio g. 44-91 Vilnius, Lithuania. Tel. 762738.

IEŠKAU RUSIŠKAI kalbančios vaikui auklės, kuri galėtų gyventi kartu ir atlikti lengvus namų ruošos darbus. Skambinti tel. 771-6632 Thornhill.

IEŠKAU lietuviškai, angliškai kalbančios moters, kuri galėtų prižiūrėti vaikus mūsų namuose dienos metu. Skambinti po 5 v.v. tel. 239-7226.

Toronto Lietuvių namų karaliaus Mindaugo menėje

balandžio 26, sekmadienį, 1 v.p.p., ruošiami

VELYKŲ PIETŪS

Šiltas maistas, vynas, tortai, kava.

PROGRAMOJE: smuikininkas ***Algirdas Stulgys****, pianistė* ***Leokadija Kanovičienė****, Velykų senelė –* ***Laima Mačionienė.***

Stalai numeruoti. Įėjimas suaugusiems – $15, jaunuoliams nuo 5-12 metų – $7, vaikams iki 5 metų – nemokamai. Bilietus prašome įsigyti iš anksto sekmadienio popietėse pas LN moterų būrelio nares ir darbo valandomis LN raštinėje.

Visus kviečia rengėjai –
Toronto Lietuvių namai ir LN moterų būrelis

Lietuviais esame mes gimę

Kokia išeivijos ateitis? Kaip mes ją galime kurti? Kokios kliūtys ir sąlygos? Ką reikia palikti, ką keisti, ką pagerinti? Tuos ir panašius klausimus nagrinės

ŠVIETIMO ir KULTŪROS SUVAŽIAVIMAS

1992 metų balandžio 25-26 d.d. Anapilio sodyboje, Parodų salėje, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario.

TEMĄ MES IR 2001 APŽVELGS

PASKAITOJE – dr. Dalia Katiliūtė-Boydstun; SIMPOZIUME – Irena Ross, Dimitrijus Kanovičius, dr. Dalia Katiliūtė-Boydstun, Rasa Kurienė, ses. Ignė Marijošiūtė, Lina Mockutė ir Juozas Piečaitis, *įsijungiant ir kitiems dalyviams;*

DISKUSIJŲ BŪRELIUOSE – *įvairių amžių grupės;* ***ŽVILGSNĮ ATEITIN*** *baigminėje paskaitoje* (tuoj po Mišių 10.30 v. ryto) *paryškins* ***dr. Elona Vaišnienė*** *(į šią paskaitą įėjimas – laisva auka)*

Darbo posėdžius perpins – **pietūs, "Gintaro" muzikinis įtarpas, svečių pristatymas, Ontario pilietybės ministerės Elaine Ziemba žodis, Mišios Lietuvos kankinių šventovėje, informaciniai pranešimai ir pasilinksminimas "TŽ" spaudos baliuje.**

Kviečiame dalyvauti ir iš anksto registruotis KLB būstinėje, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.
Tel. (416) 533-3292. Registracija prie įėjimo **balandžio 25, šeštadienį, 8.30 valandą ryto.**
Registracijos mokestis, įskaitant pietus, užkandžius bei kitus priedus:
registruojantis iš anksto: abiem dienom $30, tik šeštadienį $25, tik sekmadienį $10;
registruojantis prie įėjimo: abiem dienom $35, tik šeštadienį $30, tik sekmadienį $15.

Rengia KLB švietimo ir kultūros komisijos

TRADICINIS "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" spaudos balius — balandžio 25, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Bus jaunatviška meninė programa, gausi laimikiais loterija, lietuviški valgiai, geras orkestras, šokiai. Bilietai gaunami "TŽ" administracijoje ir po pamaldų Anapilio ir Prisikėlimo parapijos salėse. Loterijai yra sutelkta žymių skulptorių ir dailininkų darbai. Su įėjimo bilietais kiekvienas baliuje galės dalyvauti mažoje loterijoje.

"Volungės" choras ir "Gintaro" ansamblio muzikantai-dainininkai balandžio 4 d. "Draugo" koncerte Čikagoje atliko programą, parodydami Toronto lietuvių muzikinį pajėgumą. Taip pat balandžio 5 d. Nekalto Prasidėjimo šventovėje Čikagoje įspūdingai giedojo Mišių metu. "Volungė" rengiasi "Tėviškės žiburių" baliuje, balandžio 25 d., Anapilio salėje atlikti "Variete Žiburiai" – nuotaikingą estradinę programą. **D.**

VITAS GRABAUSKAS

statau naujus namus, darau pataisymus, prieplaukas (decks), tveriu tvoras. Skambinti tel. 416-847-9187, Oakville, Ontario.

ĮMOKĖJUS PINIGUS į paslaugos "Rūta" sąskaitą, jūs galite aprūpinti Lietuvoje savo giminaičius, draugus, senelių ir vaikų namus šviežia skerdiena – 70 kg ($130), rūkytos mėsos gaminiais – 20 kg ($150), sauso maisto rinkiniu – $150, šventinis rinkinys – $150. Visi užsakymai pristatomi į namus. Teirautis tel. 1-(416) 536-4742, 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

Lietuva (Lithuania) žurnalas anglų kalba, leidžiamas Lietuvoje, savo įgaliotiniu Kanadoje paskyrė dr. Petrą Lukoševičių. Šiais metais numatoma šio žurnalo išleisti 8 numerius. Vieno numerio kaina — $3 JAV. Žurnalo adresas: T. Vrubleskio 6, 2671 Vilnius, Lithuania; o įgaliotinio Kanadoje: dr. P. Lukoševičius, 11 Wincott, Suite 910, Etobicoke, Ont. **Inf.**

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatau į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 234-0243 Toronto.

ATOSTOGOS SAULĖTOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitei $200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitei $150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

'SAMOGITIA'
Knygų rišykla "SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus.
A. Plenys
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

MONTREAL QUE

Kvebeko kultūros ministeris N. Cherry šiomis dienomis surengtoje kultūros savaitėje pabrėžė didelį imigrantų įnašą į Kvebeko bendruomenę visose srityse. Kaip pavyzdį nurodo Egipte gimusį R. S. Mandeville ir Lietuvoje gimusį Vytautą Pavilanį, kurie įkūrė sėkmingiausią Kanadoje medicinos tyrimų bendrovę "Institut Armand Frappier". Apie tai praneša 1992 m. balandžio 4 d. "The Gazette" laida.

LK Mindaugo šaulių kuopos paskutiniame metiniame susirinkime perrinkta ta pati valdyba, kuriai jau ilgesnį laiką vadovauja pirm. Augustinas Mylė.

"Vaiko tėviškės namams" per KLK moterų dr-jos Montrealio skyrių kovo mėnesį aukojo: $400 – Aldona Gaurienė; $200 – – Adelė Vapsvienė; $100 – Elena Narbutaitė; $50 – Ansas ir Elena Lymantai, "Nidos" klubas; $30 – Regina Pocauskienė; $25 – Bronė Makauskienė; $20 – Vanda Kličienė. Moterų draugija nuoširdžiai dėkoja visiems iki šiol aukojusiems ir tikisi, kad atsiras ir daugiau asmenų, užjaučiančių našlaičius.

Pakrikštytas Stephen ir Catherine Bragitetz sūnelis James-Francise vardais.

A.a. Nikodemas Gailius mirė kovo 30 d. Palaidotas iš AV šventovės balandžio 3 d. **B.S.**

Šv. Kazimiero šventovėje balandžio 5 d., 11 v.r. pamaldų pradžioje įvyko susitaikymas su Dievu. Atsilankė daug tikinčiųjų.

Didžiosios savaitės pamaldos lietuvių ir anglų kalba atnašaujamos kartu su Šv. Domininko parapija.

Prisikėlimas ir pamaldos 6.30 v.r. Sekančios Mišios – 11 v.r.

E. Jankauskienė užsimokėjo parapijos mokestį ir paaukojo $200.

A.a. Ona Sakalienė, 82 metų amžiaus, palaidota balandžio 6 d. iš mūsų šventovės Notre Dame des Neiges kapinėse. Liūdi vyras, duktė su šeima ir kiti artimi giminės. **K.A.**

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC
Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 **FAX 722-3546**
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. *DONNA SVRAKA, A.I.B.*
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. **Res. 256-5355**
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

Montrealio lietuvių kredito unijos "LITAS"
metinis narių susirinkimas
įvyks 1992 m. gegužės 3, sekmadienį, 4 v.p.p.,
Šv. Kazimiero parapijos salėje,
3426 Parthenais, Montreal, Quebec.
Narių registracija 3 v.p.p.–4 v.p.p. Prašom atsinešti nario knygeles. Kandidatus į valdybą ir komisijas tegalima siūlyti raštu gavus jų sutikimą ir dviejų narių pritarimą. Siūlymus įteikti unijos sekretoriui ne vėliau kaip 5 dienos prieš susirinkimą. ***VALDYBA***

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830
Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard
VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI
AKTYVAS – virš $29,000,000 REZERVAS – virš milijono.
MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m.–	7¼%	Taupymo – special.	4¼%
Certifikatus 2 m.	7¾%	Taupymo – su gyv. dr.	4 %
Term. indėlius:		Taupymo – kasdienines	4¼%
1 metų	6¼%	Einamos sąsk.	3½%
180 d. - 364 d.	6 %	RRIF–RRSP – 1 m.term.	7¼%
120 d. - 179 d.	5¾%	RRIF–RRSP – 2 m.term.	7¾%
60 d. - 119 d.	5¾%	RRIF – RRSP – taup.	4¼%
30 d. - 59 d.	4½%		

IMA UŽ:
Nekiln. turto nuo 8¾%, asmenines – nuo 10 %
Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"
KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	——
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

"REBE CARPENTRY"
Pigios kainos. Atliekame įvairius darbus: remontuojame, statome priestatus, naujus namus, juos suplanuojame. Skambinti tel. (416) 527-7689 Hamiltone.

PASLAUGOS "RŪTA" PATARNAVIMAI. Siunčiame oro paštu jūsų pačių sudarytus siuntinius. 1 kg kaina $5.99. Mažiausias svoris 2 kg. Perduodame pinigus iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Persiunčiame naujas ir vartotas lengvas mašinas. Galite užsisakyti sovietų gamybos traktorių. Tarpininkaujame norintiems pirkti Lietuvoje žemės sklypą namo statybai, namus ir butus. Teirautis tel. (416) 536-4742 nuo 9 v.r. iki 11 v.v. Toronte.

JAV advokatas
MARIUS JAKULIS JASON
išvyksta dirbti į Lietuvą.
Jeigu kas nori jo patarnavimų, prašoma kreiptis iki balandžio mėnesio pabaigos **tel. 212-688-9200** arba **tel. 203-221-1428** ir nuo birželio mėnesio Vilniuje **tel. 44-64-21.**

PARDUODAMAS "Business Class" oro linijos bilietas į Vilnių per Ciurichą. Galioja iki 1992 m. gruodžio 31 d. Skambinti tel. 533-8471.

IEŠKAU RUSIŠKAI kalbančios vaikui auklės, kuri galėtų gyventi kartu bei atlikti namų ruošos darbus. Skambinti tel. 764-7150 po 3 v.p.p.